

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Καταγωγή και Σπουδές (Ελλάδα και Ύξωτερικό)
- Έπáνοδος στην Πατρίδα: Ακαδημαϊκή άνέλιξη και Διδακτικό Έργο
- Ακαδημαϊκές Δραστηριότητες και πρωτοβουλίες
- Συνεργασίες με έπιστημονικά και θεσμικά όργανα (Ελλάδα και Ύξωτερικό)
- Διακονία στην Έκκλησία: Συνοδικές Έπιτροπές - Έκπροσώπηση
- Συνεργασία με τó περιοδικό «Έφημέριος»
- Η Ποιμαντική: Έπιστήμη και Τέχνη – Θεωρητική θεμελίωση
- Τó Έρευνητικό έργο
- Άνοικτη γραμμή: Η συνεργασία του με τó περιοδικό «Ευθύνη» και άλλα άνοιγματα
- Εργογραφία (Βιβλιο-Άρθρογραφία)

Καταγωγή και Σπουδές (Ελλάδα και Ξεωτερικό)

Γεννήθηκε στην Αθήνα τὸ 1937. Οἱ γονεῖς του Μιχαήλ καὶ Ἀγγελικὴ τὸ γένος Κατσαχνιᾶ φρόντισαν ἀπὸ νωρὶς νὰ τοῦ δώσουν χριστιανικὴ ἀγωγή καὶ νὰ τοῦ ἐμφυσήσουν τὸ ζῆλο γιὰ σπουδὲς καὶ πρόοδο. Τελείωσε τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο τῶν Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων Γεωργίου Πέτσου τὸ 1948. Τὸ τότε ἑξατάξιο Γυμνάσιο παρακολούθησε στὸ Λεόντειο Λύκειο Πατησίων τῶν Μαριανῶν Ἀδελφῶν (*frères maristes*), σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ πατέρα του ποὺ εἶχε ὑπηρετήσει στὸ γαλλικὸ στρατὸ κατὰ τὸν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μὲ τὴν ἀποφοίτησή του τὸ θέρος τοῦ 1954, βραβεύεται ἀπὸ τὸ Σχολεῖο του γιὰ νὰ συμμετάσχει σὲ ἕνα δεκαπενθήμερο ἐκπαιδευτικὸ ταξίδι στὸ Παρίσι μὲ 12μελῆ ὀμάδα μαθητῶν ἐπιτυχόντων σὲ πανελλήνιο διαγωνισμὸ γαλλικῆς γλώσσας τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου. Στὰ ἐφηβικὰ του χρόνια μετέχει ἐνεργῶς στὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ στὶς Χριστιανικὲς Μαθητικὲς Ὅμαδες. Ὁ ζῆλος τῶν ὑπευθύνων τοῦ Χριστιανικοῦ Ἔργου ἀλλὰ καὶ τὸ θρησκευτικὸ κλίμα τοῦ Σχολείου του, τὸν ὀδηγεῖ στὴν ἀπόφαση νὰ σπουδάσει Θεολογία, ἢ

[®] Γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς Βιογραφίας καὶ τῆς Ἐργογραφίας τοῦ καθηγητοῦ Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου χρησιμοποιήθηκαν: τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπομνήματα (1977, 1984, 1986, 1990, 1997), τὰ ὁποῖα ὑπέβαλε ὁ κ. Σταυρόπουλος μὲ ἀφορμὴ κρίσεις πρὸς ἀνέλιξή του κατὰ τὶς διάφορες βαθμίδες· οἱ κατ' αὐτὲς *Εἰσηγητικὲς Ἐκθέσεις* τῶν Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν· τὰ *Πρακτικὰ* τῶν Συνεδριῶν κρίσεως τῆς ἀκαδημαϊκῆς του σταδιοδρομίας. Σημαντικὲς πληροφορίες ἔχουν ἐπίσης καταγραφεῖ στὶς *Ἐπιστημονικὲς Ἐπετηρίδες* τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α) ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸν τόμο ΚΕ' (1981) μέχρι καὶ τὸν παρόντα τόμο ΜΔ' (2009) ὅπου ὑπὸ τύπον Παραρτημάτων ἢ Χρονικῶν ἀναφέρονται οἱ ἐκδηλώσεις τῆς Σχολῆς καὶ οἱ ἐπιστημονικὲς δραστηριότητες τῶν μελῶν ΔΕΠ (συμμετοχὴ τους σὲ συνέδρια, ἡμερίδες, διαλόγους, διδασκαλία σὲ ξένα Πανεπιστήμια). Σημαντικὴ πηγὴ ἀπετέλεσε καὶ τὸ ἠλεκτρονικὸ «*Ἐγχειρίδιο Ποιμαντικῆς*» (25 χρόνια ἀρθρογραφίας στὸ περιοδικὸ «*Ἐφημέριος*»: 1983-2007) ἀρ. 416. Τὸ πιὸ πάνω ὕλικό, ἔχει ἐπιμεληθεῖ ὁ συνεργάτης του βιογραφούμενου κ. Στέφανος Χρ. Κουμαρόπουλος Δρ. Θ.

όποια πίστευε ότι θα του έδινε τις δυνατότητες προσφορᾶς στην Ἐκκλησία καὶ τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία¹.

Τὸ Φθινόπωρο τοῦ 1954 εἰσάγεται στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τὸ 1959 ἀποκτᾶ Πτυχίο Θεολογίας. Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν θεολογικῶν του σπουδῶν ἐργάστηκε ὡς στέλεχος στὶς Χριστιανικὲς Μαθητικὲς Ὅμαδες (Χ.Μ.Ο) καὶ στὴ Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Ἑνωσι (Χ.Φ.Ε.) καὶ ἔλαβε μέρος στὶς κατασκηνώσεις τοῦ Χριστιανικοῦ Ἔργου. 1959-1961 ἐκπληρώνει τὶς στρατιωτικὲς του ὑποχρεώσεις ὡς ἔφεδρος ἀξιωματικὸς στὸ Πυροβολικό, ἀπολυθεὶς μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ. Στὴ διάρκεια τῆς θητείας του στὴ Θεσσαλονίκη ἦλθε σὲ ἐπαφὴ μὲ τοὺς θρησκευτικοὺς καὶ πνευματικοὺς κύκλους τῆς πόλεως.

Ἐν συνεχείᾳ πραγματοποιεῖ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὴν Πρακτικὴ Θεολογία στὸ Πανεπιστήμιο Ἐρλάνγκεν-Νυρεμβέργης (Erlangen-Nürnberg) τῆς Γερμανίας (1961-63) ὡς ὑπότροφος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Καθηγητῆς Kurt Frör). Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 1963-64 ἐργάστηκε -στὸ πλαίσιο τῆς Innere Mission καὶ τοῦ Hilfswerk τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀφοῦ παρακολούθησε εἰδικὸ τρίμηνο σεμινάριο- ὡς Κοινωνικὸς Λειτουργὸς πλησίον τῶν ἐλλήνων ἐργατῶν στὸ Aachen τῆς Γερμανίας καὶ Γραμματεὺς τῆς νεοσυσταθείσης τότε Ἰ. Μητροπόλεως Γερμανίας στὴ Βόννη (Μητροπολίτης Πολύευκτος Φινφίνης). Τὸ 1964, μὲ ὑποτροφία τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (Œuvre d'Orient) καὶ ἐπὶ τι διάστημα τοῦ Βελγικοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἐγγράφεται στὸ Καθολικὸ Πανεπιστήμιο τῆς Λουβαίν στὸ Βέλγιο γιὰ σπουδὲς Ψυχολογίας καὶ Οἰκογενειακῶν Ἐπιστημῶν. Τὸ 1967 λαμβάνει πτυχίο Οἰκογενειακῶν Ἐπιστημῶν² (Licence ἐπιπέδου Μάστερ) καὶ τὸ 1970 πτυχίο Ψυχολογίας³ (Licence ἐπιπέδου Μάστερ). Στὶς δύο διπλωματικὲς ἐργασίες εἶχε ὡς ἐπιβλέποντα τὸν Καθηγητὴ Jacques Schotte.

¹ Βλ. ἀρθρα τοῦ Α.Μ. Σταυροπούλου [«Σαράντα χρόνια μετά»](#) καὶ [«Χώραι λευκαὶ πρὸς θερισμόν»](#) στον Εφημέριο του ἔτους 1995, σ. 56-58 καὶ σ. 152-153 καὶ σὲ ἀνάτυπο 22 σ.

² Ἡ διπλωματικὴ του ἐργασία εἶχε τὸ θέμα: [L'image idéale de l'homme chez la jeune grecque à l'âge où approche le mariage](#). Louvain, 96 σ.

³ Ἡ διπλωματικὴ του ἐργασία εἶχε τὸ θέμα : [Bilan analytique et clinique du Centre expérimental de consultations prémaritales et conjugales de la Société hellénique d'eugénisme à Athènes](#). Louvain, 101 σ.

Κατὰ τὴν παραμονή του ἐκεῖ, τύχη ἀγαθῆ, εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσει τὴν ὑπὸ τὸν Lucien Morren, Καθηγητὴ Φωτομετρίας, «ὀμάδα συνθέσεων» (groupe de synthèses), ποὺ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Λουβαίν ἠσχολεῖτο μὲ τὶς σχέσεις πίστεως καὶ ἐπιστήμης⁴.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν του στὴ Λουβαίν γνωρίζει τὴ σύζυγό του Ἑλένη Κοκκοτάκη, ἡ ὁποία σπούδαζε Ψυχολογία στὸ ἴδιο Πανεπιστήμιο καὶ ἐργάστηκε γιὰ μεγάλο διάστημα ὡς Κλινικὴ Ψυχολόγος στὸ ἴδρυμα Προστασίας καὶ Ἀρωγῆς τῆς Παιδικῆς Ἡλικίας τοῦ Βελγικοῦ Κράτους. Ὁ γάμος τους πραγματοποιήθηκε τὸ 1968 στὸ Νέο Φάληρο.

Τὸ 1971 ἀναγορεύεται Διδάκτωρ Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ([Ποιμαντικὴ προετοιμασία τῶν μελλονύμφων](#), ἐπιβλέπων Καθηγητῆς Κωνσταντῖνος Δωρ. Μουρατίδης) καὶ τὸ 1974 Διδάκτωρ Οἰκογενειακῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λουβαίν ([L'Eglise de Grèce face aux problèmes de la procréation](#), ἐπιβλέπων Καθηγητῆς Mgr. Victor Heylen).

Ὡς ἐπιστημονικὸς βοηθὸς δίδαξε ἓνα χρόνο στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μπόχουμ (Bochum) τῆς Γερμανίας (1966-67, Καθηγητῆς Hans-Heinrich Wolf) καὶ τέσσερα χρόνια στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Λουβαίν (Leuven) στὸ Βέλγιο (1968-72, Καθηγητῆς Mgr. Victor Heylen). Γιὰ ἓνα μεγάλο διάστημα (1973 κ.έ.) συνεργάζεται ὡς ἐλεύθερος ἐρευνητῆς (chercheur libre) στὸ Κέντρο Κλινικῆς Ψυχολογίας καὶ Ἀτομικῶν Διαφορῶν τῆς Σχολῆς Ψυχολογίας καὶ Παιδαγωγικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λουβαίν (Centre de Psychologie Clinique et différentielle, Faculté de Psychologie et des Sciences de l'Éducation) μὲ τὸν Καθηγητὴ Jacques Schotte.

Ἐπάνοδος στὴν Πατρίδα: Ἀκαδημαϊκὴ ἀνέλιξη καὶ Διδακτικὸ Ἔργο

Μετὰ ἀπὸ δωδεκαετῆ ἀπουσία στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ σπουδές, ἔρευνα καὶ πανεπιστημιακὴ ἐργασία ἐπιστρέφει στὴν Ἑλλάδα τὸ ἔτος 1973. Γιὰ

⁴ Το ἀρθρο του Lucien Morren, [Ἀπὸ τὸ φῶς στὸ μυστήριον](#) δημοσιεύτηκε στο Περιοδικὸ Εφημέριος 1987, σ. 19-20, με προλογικὸ σημείωμα του βιογραφούμενου.

δυὸ χρόνια (1973-1975) ὑπηρέτησε ὡς Γραμματεὺς στὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ποιμαντικῶν Ἔργων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸ 1975, μετὰ ἀπὸ πρόταση τοῦ Καθηγητοῦ Κωνσταντίνου Μουρατίδη, διορίζεται ὡς Ἐπιμελητὴς στὸ Σπουδαστήριον Πρακτικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Στὴ συνέχεια ὑπηρέτησε σὲ διάφορες βαθμίδες τοῦ Διδακτικοῦ Ἐρευνητικοῦ Προσωπικοῦ στὴν ἴδια Σχολὴ (Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας): Λέκτορας 1982, Ἐπίκουρος Καθηγητὴς 1984, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς 1990, ἐκλεγείς στὴ βαθμίδα τοῦ Καθηγητοῦ τὸ 1998 ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ ἀφυπηρέτησε τὸ 2004 λαβὼν τὸν τίτλο τοῦ Ὁμοτίμου. Διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Τομέα Χριστιανικῆς Αἰσθητικῆς καὶ Διαποικίσεως κατὰ τὰ ἔτη 1995-1997, 2000-2001 καὶ 2002-2004.

Κατὰ τὴ διάρκειά τῆς Πανεπιστημιακῆς τοῦ θητείας δίδαξε μαθήματα τῶν γνωστικῶν ἀντικειμένων τῆς Ποιμαντικῆς Θεολογίας καὶ τῆς Ψυχολογίας: 1. Ποιμαντικὴ, 2. Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ, 3. Ποιμαντικὴ Ψυχολογία καὶ Ἐξομολογητικὴ, 4. Ποιμαντικὴ Γάμου καὶ Οἰκογενείας, 5. Ἱστορία, Θεωρία καὶ Πράξις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινωνικῆς Διακονίας, 6. Εἰσαγωγή στὴν Ψυχολογία, 7. Ψυχολογία τῶν Ἀτομικῶν Διαφορῶν καὶ 8. Εἰδικὰ Θέματα Ψυχολογίας. Τὰ ὑπ' ἀρ. 2, 4, 6 καὶ 8 μαθήματα διδάχθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Τμῆμα. Εἰσήγαγε μάλιστα δύο νέα μαθήματα στὸ Πρόγραμμα Σπουδῶν τοῦ Τμήματος: τὴν «Ἐπικοινωνιακὴ Θεολογία» καὶ τὴν «[Πληροφορικὴ Κοινωνικὴ Θεολογία](#)».

Συμμετεῖχε ἐπίσης στὸ Προπτυχιακὸ Πρόγραμμα Σπουδῶν γιὰ [Θέματα Φύλου καὶ Ἰσότητος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν \(2003-2005\)](#) μετὰ τὴ διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος Ποιμαντικὴ γάμου, οἰκογενείας καὶ ἰσότητος τῶν δύο φύλων (ἀρ. 336). Δίδαξε ἐπίσης στὸ Μεταπτυχιακὸ Πρόγραμμα Σπουδῶν «Ποιμαντικὴ Θεολογία καὶ Ἀγωγή» τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας μαθήματα τῆς εἰδικεύσεώς του (1997-2006). Διετέλεσε μάλιστα καὶ ὑπεύθυνος τοῦ Προγράμματος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεώς του μέχρι καὶ τὴν ἀφυπηρέτησίν του (1997-2004). Δίδαξε ἐπίσης σὲ μεταπτυχιακὰ προγράμματα καὶ ἄλλων Τμημάτων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὁ ἴδιος συχνὰ προσκαλοῦσε συναδέλφους γιὰ νὰ διδάξουν στὸ πλαίσιο δικῶν του μαθημάτων.

Στή διδακτική του δραστηριότητα θά πρέπει νά περιληφθεῖ καί ἡ συμμετοχή του σέ *τριμελεῖς συμβουλευτικές ἐπιτροπές* γιά τήν ἐκπόνηση διδακτορικῶν διατριβῶν καί μεταπτυχιακῶν διπλωματικῶν ἐργασιῶν εἴτε ὡς μέλους εἴτε ὡς ἐπιβλέπωντος, καθὼς καί σέ ἐπταμελεῖς γιά τήν ἐξέταση ὑποψηφίων διδασκόντων. Συμμετεῖχε ἐπίσης σέ τριμελεῖς εἰσηγητικές ἐπιτροπές γιά τήν ἐξέλιξη Δ.Ε.Π. σέ ἀνώτερη βαθμίδα στό Τμήμα Κοινωνικῆς Θεολογίας καί σέ ἄλλα Τμήματα.

Σημειώνεται ἀκόμα ἡ συμμετοχή του σέ ἐξεταστικές ἐπιτροπές τοῦ Ἰδρύματος Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν (Ι.Κ.Υ.) στά μαθήματα της εἰδικότητός του γιά προγράμματα ἐσωτερικοῦ καί ἐξωτερικοῦ. Μὲ πρότασή του συμπεριελήφθησαν στό Πρόγραμμα ἐξετάσεων δύο νέες εἰδικότητες: ἡ *Συμβουλευτική Ποιμαντική* καί ἡ *Ἱστορία, Θεωρία καί Πράξη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινωνικῆς Διακονίας*. Τακτική ἦταν ἡ συμμετοχή του στίς ἐξετάσεις τῶν κληροδοτημάτων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιά φοιτητικές ὑποτροφίες.

Ἐπίσης συμμετεῖχε στήν προετοιμασία καί ὡς διδάσκων σέ τριετές διαπανεπιστημιακὸ (ἐπτὰ εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων) ἐντατικὸ πρόγραμμα Erasmus. Πρόκειται γιά σεμινάριο σέ «Διεπιστημονικά θέματα Ἀνθρωπολογίας (ἰδιαίτερα Κλινικῆς Ἀνθρωπολογίας)» κατὰ μήνα Σεπτέμβριο καί κατὰ τὰ Ἔτη 1994, 1995, 1996 στό Soutelo τῆς Πορτογαλίας, στό Namur τοῦ Βελγίου καί στή Rennes τῆς Γαλλίας. Ἦταν ἕνα πρόγραμμα βασιζόμενο στή θεωρία τῆς διαμεσολάβησης ἢ μεσιτείας (Théorie de la Médiation) μὲ σκοπὸ τήν ἐπιστημολογικὴ ἀνακατάταξη αὐτῶν ποὺ ὀνομάζουμε ἐπιστῆμες τοῦ ἀνθρώπου (ἀρ. 214β, 226 καί 309β). Τὸν συνόδευε πάντοτε πενταμελῆς ἢ ἑξαμελῆς ὁμάδα προ- καί μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας, τοὺς ὁποίους προετοίμαζε θεωρητικὰ καί βοηθοῦσε στή σύνταξη τῶν ἐκεῖ ἀνακοινώσεων τους. Συμμετεῖχε ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖο καί χορηγοῦσε μέρος τῶν ἐξόδων μεταβάσεως καί ἐπιστροφῆς τῆς ἑλληνικῆς ὁμάδος.

Ἐπιπλέον εἶχε προσκληθεῖ νά συμμετάσχει σέ σχέδιο ἀνάπτυξης πανεπιστημιακοῦ προγράμματος σπουδῶν προχωρημένου ἐπιπέδου "Masters" (CDA) μεταξὺ 16 εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων σέ θέματα «Κλινικῆς ἐπιστημολογίας καί ἔρευνας στίς ἐπιστῆμες τοῦ ἀνθρώπου», στό πλαίσιο τοῦ «Προγράμματος Σωκράτης» (1997-2000).

Στή συνάφεια αυτή εγγράφεται ή με πρωτοβουλία του πρόσκληση του Βέλγου όμοτίμου Καθηγητοῦ τῆς Ψυχολογίας τῆς Θεολογίας στοῦ Πανεπιστήμιου τῆς Λουβαίν κ. Antoine Vergote ἀπό τῆ Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν νά ἀναπτύξει στο Κεντρικό Ἀμφιθέατρο τῆς Σχολῆς, στίς 26 Ἀπριλίου 1993, τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον θέμα: «Ἡ ψυχολογία τῆς ἀπιστίας» (ἀρ. 191).

Ἀκαδημαϊκὲς Δραστηριότητες καὶ πρωτοβουλίες

Μέ πρωτοβουλία του δημιουργήθηκαν στή Θεολογική Σχολή *Αἴθουσα Πολυμέσων καὶ Ψηφιακῆς Τεχνολογίας* καὶ *Αἴθουσα Πληροφορικῆς* μὲ στόχο τὴν ὀπτικοακουστικὴ ὑποστήριξη τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν ἐκμάθηση τῆς ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας. Μὲ ἐνέργειές του ἔγινε δυνατὴ μάλιστα ἡ μετάταξη τεχνικοῦ ὑπαλλήλου γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Αἴθουσας. Διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς μέχρι τὸ 2004. Τὴν ὅλη προσπάθεια στήριξαν οἱ ἀποσπασμένοι στὸν Τομέα κ.κ. Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασίου καὶ Ἄγγελος Γ. Βαλλιανῆτος.

Μὲ συνεργάτες του (π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης, κα Πανωραία Κουφογιάννη, κ. Στέφανος Χρ. Κουμαρόπουλος, κα Αριάννη Σαραντουλάκου μέλος ΕΤΕΠ τοῦ Τομέα) ἔθεσε σὲ λειτουργία ὑπὸ τὴν ἐποπτεία του τὸ *Γραφεῖο Συμβουλευτικῆς* στή Θεολογική Σχολή (ἀρ. 311, 354) γιὰ ἐξυπηρέτηση φοιτητῶν καὶ κληρικῶν σὲ θέματα ψυχικῆς υἰγείας (1998-2004). Φρόντισε ἐπίσης νά ἀποσπασθεῖ στὸν Τομέα Χριστιανικῆς Λατρείας, Ἀγωγῆς καὶ Διαποιμάνσεως ἡ Κοινωνικὴ Λειτουργός καὶ Θεολόγος κα Εὐτυχία Γιαννουλάκη γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ Γραφείου ἀλλὰ καὶ διευκόλυνση τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν σὲ ζητήματα κοινωνικῆς φύσεως (ἀρ. 220). Στὸ πλαίσιο αὐτὸ ὁργανώθηκαν καὶ μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν.

Ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ψυχιατρικὴ Κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τὸ Κέντρο Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἑλληνικῆς Ψυχιατρικῆς Ἐταιρείας, συμμετεῖχε μὲ ἐνεργὸ ἐποπτεία σὲ Ἐκπαιδευτικὸ Πρόγραμμα, γιὰ κληρικούς καὶ λαϊκούς συνεργάτες τῆς Ἐκκλησίας μὲ τίτλο: «Ποιμαντικὴ Πράξη καὶ Ψυχικὴ Ὑγεία» (Φεβρουάριος-Δεκέμβριος τοῦ

2000, ἀρ. 282). Τὸν ὅλο συντονισμό τοῦ Προγράμματος εἶχε ὁ ψυχίατρος καὶ Δρ. Θ. π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης.

Συνεργάστηκε ἐπίσης μὲ τὸ «Κέντρο Μελέτης καὶ Ἔρευνας τοῦ Ὁρθοδόξου Πολιτισμοῦ» τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς γιὰ τὴ διοργάνωση δύο Ἐπιμορφωτικῶν Σεμιναρίων Κληρικῶν Ἱ. Μητροπόλεων τοῦ Λεκανοπεδίου Ἀττικῆς (20-31 Μαΐου 2002 καὶ 19-29 Μαΐου 2003) καθὼς καὶ Διημερίδος μὲ θέμα «Ἐκκλησία καὶ Πολιτισμός» (7-8 Ἰουνίου 2002, ἀρ. 361 καὶ 373 κεφ. 13).

Ἦχει συμμετάσχει μὲ διαλέξεις σὲ Συνάξεις καὶ Σεμινάρια Ἱερέων, Σχολῶν Γονέων πολλῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου, σὲ Σεμινάρια ἐπιμορφώσεως Θεολόγων Καθηγητῶν τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων (Π.Ε.Θ.) καὶ στὸ Φροντιστήριο Ὑποψηφίων Κατηχητῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Συνεργασίες μὲ ἐπιστημονικὰ καὶ θεσμικὰ ὄργανα (Ἑλλάδα καὶ Ἐξωτερικό)

Ἦχει διατελέσει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μέλος ἢ συνεργάτης πολλῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐταιριῶν, Συνδέσμων, Ἐνώσεων, Συλλόγων καὶ Συμβουλίων στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικό.

- Στὴν Ἑλλάδα:
 - Πανελλήνιος Ἐνωσις Θεολόγων (Π.Ε.Θ.).
 - Διορθόδοξο Κέντρο «Πορευθέντες», μέλος καὶ ἐκπρόσωπος (1986-1992) τῶν ἑλληνικῶν μὴ κυβερνητικῶν ὁργανώσεων ποὺ συνεργάζονται μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση (Ε.Ε.) σὲ θέματα ἀνάπτυξης τοῦ Τρίτου Κόσμου (Μ.Κ.Ο.Α.): ὁμάδα ἐργασίας ἐθελοντῶν - ἀνθρωπίνων πόρων (ἀρ. 90, 102).
 - Σύλλογος Ἑλλήνων Ψυχολόγων (Σ.Ε.Ψ.), τακτικὸ μέλος.
 - Ἑλληνικὴ Ψυχολογικὴ Ἐταιρεία (ΕΛΨΕ), τακτικὸ μέλος.
 - Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Εὐγονικῆς καὶ Γενετικῆς τοῦ Ἄνθρωπου (Ε.Ε.Ε. & Γ.Α.), μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Γενικὸς Γραμματέας καὶ Ἀντιπρόεδρος (ἀρ. 10, 19).

- «Έπιτροπή Μελέτης Πληθυσμοῦ» τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ 1976-1978 (ἀρ. 18).
- «Έπιτροπή Βιοηθικῆς» τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ἐρευνας καὶ Τεχνολογίας τοῦ Ὑπουργείου Ἀνάπτυξης (ἀρ. 322).
- Συμβούλιο τοῦ Ὑπολογιστικοῦ Κέντρου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στὸ Ἐξωτερικό:

- Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ποιμαντικῆς Φροντίδος καὶ Συμβουλευτικῆς (European Committee on Pastoral Care and Counselling), ἀρ. 13, 20, 129, 161.
- Διεθνῆς Ἐταιρεία Πρακτικῆς Θεολογίας (Société Internationale de Théologie Pratique, S.I.T.P.), ἰδρυτικὸ μέλος καὶ ἀρμόδιος γιὰ θέματα Ὁρθοδόξου Πρακτικῆς Θεολογίας, ἀρ. 210, 214, 254, 300, 349.
- Γερμανικὴ Ἐταιρεία Ποιμαντικῆς Ψυχολογίας (Deutsche Gesellschaft für Pastoralpsychologie, DGfP), συνεργάτης.
- Διεθνῆς Σύνδεσμος Ἰατρο-Ψυχολογικῶν καὶ Θερησκευτικῶν Μελετῶν (Association Internationale d'Études Médico-Psychologiques et Religieuses, A.I.E.M.P.R.), ἔθνικὸς ἐκπρόσωπος καὶ μέλος τοῦ Γραφείου (Bureau) τοῦ Συνδέσμου (ἀρ. 186, 240, 274, 308, 309, 324, 333, 369, 372).
- Διεθνῆς Ἐταιρεία Ψυχολογίας τοῦ Βάθους (Internationale Gesellschaft für Tiefenpsychologie).
- Κέντρο Βιοηθικῆς τοῦ Καθολικοῦ Πανεπιστημίου del Sacro Cuore τῆς Ρώμης (ἀρ. 204, 265).
- Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Γραφείου Οἰκογενειακῆς Ἀγωγῆς καὶ Ποιμαντικῆς τῆς Οἰκογενείας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Advisory Committee, Office of Family Education and Family Ministries, World Council of Churches) ἀρ. 15, 16, 21, 22.
- Μικτὴ Ὁμάδα Ἐργασίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀναζήτησιν κατευθυντηρίων γραμμῶν σχετικὰ μὲ τὸν

οικουμενικό διάλογο ἐπὶ θεμάτων ἠθικῆς ὑφῆς 1993-1994 (ἀρ. 227 καὶ 250).

Διακονία στὴν Ἐκκλησία: Συνοδικές Ἐπιτροπές - Ἐκπροσώπηση

Μετέχει σὲ Ἐπιτροπές τῆς **Ι. Συνόδου** τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

- Συνοδική Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου.
- Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων.
- Συνοδικὸν Γραφεῖον Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ). Στὸ πλαίσιο τοῦ Γραφείου εἶχε ὀρισθεῖ μέλος Ἐπιτροπῆς διενεργείας καὶ ἀξιολόγησής δύο Διαγωνισμῶν μὲ τὴν ἐπωνυμία *Στὰ βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου* γιὰ μαθητὲς α) στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Κύπρο καὶ β) στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη.
- Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος.
- Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Χριστιανικοῦ Οἰκογενειακοῦ Προγραμματισμοῦ (1986).
- Ὁμάδα ἐργασίας γιὰ τὴ σύνταξη σχεδίου ἀναδιοργάνωσης τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.
- Συνοδικὴ Ὑποεπιτροπὴ ἀντιμετωπίσεως ἀρνητικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἐνεργειῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.
- Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», «Ἐφημέριος», «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» (ἔγγραφον τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1999).
- (Εἰδικὴ) Ἐπιτροπὴ Μελέτης τῆς Ἀρχαιολατρίας-Νεοειδωλολατρίας (1999-2002).
- Γιὰ σειρά ἐτῶν υπῆρξε μέλος τῆς «Συμβουλευτικῆς Κληρικολαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ποιμαντικοῦ Ἔργου» (ΣΚΕΠΕ) τῆς Κεντρικῆς Διευθύνσεως Ποιμαντικοῦ Ἔργου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
- Ἴχει ἐκπροσωπήσει ἐπανειλημμένως τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος σὲ πολλὰ Συνέδρια ποιμαντικοῦ ἐνδιαφέροντος στὸ ἐξωτερικὸ ὑποβάλλων στὴν **Ι. Σύνοδο** ἐκθέσεις τῶν

πεπραγμένων και προτάσεις ἐπὶ τῶν πρακτέων (ἀρ. 15 και 22, 16 και 21, 20, 33, 168, 204, 210 και 214, 265, 403).

Τιμητική διάκριση

Γιὰ τὴν προσφορὰ ὑπηρεσιῶν τοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησία ἢ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀπένειμε τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐπεδόθη ὑπὸ τοῦ (Μακαριστοῦ) Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και Πάσης Ἑλλάδος (Κυροῦ) Χριστοδούλου κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Μνήμης τοῦ Ἁγίου Φωτίου στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν στίς 5 Φεβρουαρίου 2007.

Συνεργασία μετὰ τὸ περιοδικὸ «Ἐφημέριος»

Θὰ πρέπει νὰ τονισθεῖ ἡ συνεργασία τοῦ μετὰ τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Κοινωνία» και ἄλλα θρησκευτικὰ ἔντυπα, ιδιαίτερα, ὅμως, μετὰ τὸν «Ἐφημέριο» ποὺ ἀπευθύνεται στοὺς κληρικούς μετὰ στόχο τὴν διὰ βίου ποιμαντικὴ ἐκπαίδευση και ἐνημέρωση τῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀρθρογραφεῖ ἀνελλιπῶς ἀπὸ τὸ 1983 ἕως σήμερα, μετὰ ἀπὸ πρόσκληση γιὰ συνεργασία τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, τοῦ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατελέσαντος Διευθυντοῦ τῶν περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Βασικὴ ἐπιδίωξη τῆς ἀρθρογραφίας αὐτῆς εἶναι ἡ μέσῳ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ προβολὴ στὴν ποιμαντικὴ πράξη ἐρευνητικῶν πορισμάτων και μεθόδων διαποιμάνσεως, παλαιότερων και νεωτέρων, μετὰ τρόπο ἀπὸ ψυχολογικὴ και παιδαγωγικὴ ἄποψη σύγχρονο, ἔτσι ὥστε νὰ προκαλοῦν τὸν ἀναγνώστη νὰ ἀναλάβει παρόμοια ποιμαντικὰ «γυμνάσματα». Καταβλήθηκε μάλιστα ιδιαίτερη φροντίδα ὡς πρὸς τὸν τρόπο παρουσιάσεως τοῦ ὑλικοῦ ὥστε νὰ διευκολυνθεῖ ἡ μετάδοση τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος πρὸς τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο.

Ὁ τρόπος προσεγγίσεως τῆς θεματολογίας εἶναι διεπιστημονικός. Στηρίζεται στίς ὀρθόδοξες θεολογικὰς ἀρχὰς τῆς συνεργίας και τῆς προσλήψεως στοιχείων ἀπὸ ποικίλες περιοχὰς γνώσεως, ζωῆς και δημιουργίας. Προϋποθέτει μίαν φιλοκαλικὴν στάση προσβάσεως και διαβάσεως στὸν ἄνθρωπο και τὸν κόσμον. Ἀκόμη χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴ

διάθεση τοῦ συγγραφέα νὰ διακονήσῃ τὴν Ποιμαντικὴ ὡς «τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν», στηριζόμενος στὴν ἐμπειρία τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ τρόπος γραφῆς τῶν κειμένων κάνει φανερὴ μίαν βασιμμένην στὴν ἔρευνα διδασκαλία τῆς Ποιμαντικῆς, πὺν θεωρεῖ ἀνοικτὴ γιὰ ἐφαρμογές στὴν ποιμαντικὴ πράξη τὴν ποιμαντικὴ θεωρία. Ἀφήνει ἔτσι νὰ διαφανεῖ μίαν θεωρία πὺν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀμφίδρομης ἐπικοινωνίας μεταξὺ ποιμαντικῆς θεωρίας καὶ πράξεως. Σκοπεύει μάλιστα στὴν ἐνεργοποίηση τοῦ «τρισοῦ ἀξιώματος» ἐνὸς συγχρόνου πανεπιστημίου, πὺν δίνει ἔμφαση ἐξίσου τόσο στὴν ἔρευνα καὶ τὴ διδασκαλία ὅσο καὶ σὶς ἐφαρμογές ἐπὶ τοῦ πεδίου.

Ἡ θεματικὴ ἄλλωστε τῶν ἄρθρων καλύπτει βασικὲς πτυχές, κατηγορίες καὶ διαστάσεις τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ ἄρθρα, συγκροτούμενα σὲ θεματικὲς ἐνότητες, δίνουν βασικὲς ἀπαντήσεις ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενο καὶ τὸ ἀντικείμενο τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου, τὰ ζητήματα καὶ τὶς περιοχὲς ζωῆς πὺν ἐγγίζει, τὸν χῶρο ὅπου ἀσκεῖται, τὶς μεθόδους πὺν ἀκολουθεῖ, τὸν χρόνο κατὰ τὸν ὅποιο ἐπιτελεῖται, τὴν αἰτία καὶ τὸν λόγο γιὰ τὸν ὅποιο ἀσκεῖται καὶ τὸν στόχο πρὸς τὸν ὅποιο ἀποβλέπει. Ἀπαντοῦν, δηλαδή, σὲ ὀκτῶ βασικὰ ἐρωτήματα: ποιὸς καὶ ὡς τί ποιμαίνει ποιόν, πὺν, πῶς, πότε, γιὰ τί, πρὸς τί, σὲ τί; Ὁ προβληματισμὸς εἶναι σύγχρονος καὶ ἡ διακονία ἔχει τὴν πρόθεση νὰ εἶναι θεραπευτικὴ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐνεργοποιεῖ τὶς χαρισματικὲς δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ συστηματικὴ αὐτὴ παρουσίαση τῆς εἰκοσιπεντάχρονης ἀρθρογραφίας, ἀποτυπωμένη μὲ τὴ βοήθεια συνεργατῶν τοῦ σὲ ἠλεκτρονικὴ μορφή ὡς βάση δεδομένων, στοιχειοθετεῖ κατὰ κάποιον τρόπο ἓνα «Ἐγχειρίδιο Ποιμαντικῆς», χρήσιμο τόσο σὲ προπτυχιακοὺς καὶ μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς ὅσο καὶ σὲ ποιμένες, θεολόγους καθηγητὲς, εἰδικοὺς ἐπιστήμονες καὶ ποιμαντικοὺς συνεργάτες τῶν ἐνοριῶν (ἀρ. 416).

Ἡ Ποιμαντικὴ: Ἐπιστήμη καὶ Τέχνη – Θεωρητικὴ θεμελίωση

Ἐὰν δίδεται ἔμφαση στήν ἀρθρογραφία τοῦ «Ἐφημερίου» εἶναι γιατί προσφέρει ἀπτό παράδειγμα τῶν τοποθετήσεων τοῦ Καθηγητοῦ καί τῶν προτεραιοτήτων του. Ἡ γνώση πού εἶχε ἀποκτηθεῖ μὲ σπουδές καί ἔρευνα στούς ποικίλους χώρους τοῦ ἐπιστητοῦ, τῆς Θεολογίας καί τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἄνθρωπου καί ἰδιαίτερὰ τῆς Ψυχολογίας (ἀρ. 17, 282, 287, 381, 393) δὲν ἔπρεπε νὰ παραμένει σὲ ἐπίπεδο σπουδαστηρίου καί αἰθουσῶν διδασκαλίας, ἐν εἶδει κλειστοῦ κυκλώματος, ἀλλὰ νὰ μεταγγίζεται σὲ ἀποδέκτες, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴ σειρά τους ὡς πολλαπλασιαστές θὰ τὴν μετέδιδαν ἀκόμη πιὸ πέρα, στὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ κόσμου.

Ὅπωςδήποτε εἶχε προηγηθεῖ ἡ συστηματικὴ διερεύνηση τῆς θεολογικῆς μαθήσεως πού καλεῖται *Ποιμαντικὴ* καί ἡ ἀνάδειξή της ὡς θεολογικῆς ἐπιστήμης καί τέχνης, στὸ πλαίσιο μιᾶς σύγχρονης γνωσιοθεωρητικῆς συζητήσεως, λαμβανομένων ὑπόψη τόσο τῶν ἀρχῶν καί τῶν προϋποθέσεων της ὅσο καί τῆς μεθοδολογίας της. Τὰ ἀποτελέσματα τὰ κατέγραψε στὸ σύγγραμμά του *Ἐπιστήμη καί Τέχνη τῆς Ποιμαντικῆς* (ἀρ. 228). Οἱ ἐφαρμογές πού ἀνέλαβε στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο στίς ποικίλες διαστάσεις τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου συνέβαλαν ὥστε ἡ «πράξη νὰ γίνεῖ ἐπίβαση τῆς θεωρίας» καί νὰ ἀπαντηθοῦν ἔτσι θεωρητικὰ ἐρωτήματα πού ἀπασχολοῦν ἐκπροσώπους τῆς Πρακτικῆς Θεολογίας μέσῳ τῆς ἔρευνας. Δὲν παρέμεινε κατὰ ταῦτα ὁ θεωρητικὸς στοχαστὴς καί μελετητὴς τῶν ζητημάτων.

Θέλησε κατὰ συνέπειαν νὰ ἐρευνήσει στήν πράξη καί νὰ ἐπιβεβαιώσει ἀπ'αὐτὴν στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ, τίς ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματα πού ἔθετε ὁ ἴδιος ἢ ἐτίθεντο ἀπὸ τοὺς ἄλλους καί ἰδιαίτερα στὰ θέματα πού ἀκολουθοῦν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του ἔχουν ἀνακοινωθεῖ σὲ πληθώρα εἰσηγήσεων σὲ Συνέδρια καί ἔχουν ἀποτυπωθεῖ σὲ ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ καί συγγράμματα. Ἐπιλογή τῶν ἐτῶν 1970 – 2010 δημοσιεύεται ὡς πρῶτος τόμος τῆς σειρᾶς «Ἀνάλεκτα» τοῦ περιοδικοῦ «Θεολογία» (ἀρ. 413).

Τὸ Ἐρευνητικὸ ἔργο

Ὁ γάμος, ἡ οἰκογένεια, ἡ σωστὴ προετοιμασία καὶ διαποίμανσή τους (ἀρ. 1, 3, 193, 332) ἀλλὰ καὶ ἡ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση ὡς θεσμός (ἀρ. 14, 19, 71), ὑπῆρξαν ἀπὸ τοὺς πρώτους στόχους ποὺ ἔθεσε πρὸς διερεύνηση καὶ ἐφαρμογὴ. Μία ἀπὸ τὶς ἐφαρμογὲς ὑπῆρξε ἡ μὲ πρωτοβουλία τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Νικολάου, ἔναρξη πιλοτικοῦ προγράμματος προετοιμασίας γάμου στὴν Ἱ. Μ. Φθιώτιδος κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ μὲ τὴ συνεργασία μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν του καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱ. Μητροπόλεως κ. Τριαντάφυλλου Κ. Μπολτέτσου. (ἀρ. 321, 385). Συναφές ἦταν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴ λεπτὴ θέση τῆς Πρεσβυτέρας δίπλα στὸν ἱερέα σύζυγό της καὶ ἐνδιαφέρουσες οἱ ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτηματολόγιο ἔρευνας μέσῳ τοῦ «Ἐφημερίου» (ἀρ. 64, 82). Ἡ τεκνογονία ἀπασχολοῦσε ἔντονα πνευματικοὺς καὶ ἐγγάμους. Ὑπάρχουσα ἐγκύκλιος τῆς Ἱεραρχίας προβληματίζε ἀμφοτέρους (ἀρ. 6, 7, 11). Ὁ τρόπος συμβουλευτικῆς καὶ καθοδηγήσεώς τους ἔπρεπε νὰ βρεῖ γερὰ ἐρείσματα στὴν παράδοση ἀλλὰ καὶ στὴν ἀρωγὴ ἐκ μέρους τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης. Ἐρευνήθηκε ὁ τρόπος ἀντιμετώπισεως τῶν προβλημάτων ἀπὸ ἓνα σύγχρονο Κέντρο (ἀρ. 2) ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἐξομολόγους (ἀρ. 6).

Ἡ σύγχρονη ἐποχὴ ὅμως, ἐγείρει πλέον περίπλοκα ζητήματα ποὺ συνδέονται μὲ τὴν Βιοηθική. Σ'αὐτὸν τὸν χῶρο ὁ Καθηγητὴς ἀφιέρωσε ἀρκετὲς δυνάμεις συνεργαζόμενος καὶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικὸ μὲ φορεῖς ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ διαφωτίσουν τοὺς προβληματισμοὺς του καὶ νὰ συμβάλουν στὴν ἐπίλυσή τους (ἀρ. 9, 10, 334, 336, 368). Δὲν τὸν ἐνδιέφερε μόνον ἡ θεωρητικὴ ἄποψη τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς Ἐπιστήμης (ἀρ. 382) ἀλλὰ καὶ πῶς αὐτὴ ἀντιμετωπιζόταν ἀπὸ τὴν κοινὴ γνώμη. Σημαντικὴ ἦταν ἡ ἐμπλοκὴ στὴν ἔρευνα τῆς κας Ἀριάδνης Σαραντουλάκου (Μ.Θ.) καὶ τῶν μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν (ἀρ. 343, 350), γιὰ τοὺς ὁποίους ὑπῆρχε φροντίδα ἐρευνητικῆς συμμετοχῆς τους στὴν προετοιμασία ἡμερίδων καὶ συνεδρίων (ἀρ. 295, 333, 365).

Τὸ ζήτημα τῆς συμβουλευτικῆς συμπαραστάσεως γενικότερα ἀντιμετωπίστηκε μὲ ἐξονυχιστικὴ διερεύνηση τῶν πηγῶν ἀφ' ἑνός (ἀρ. 43, 56, 412) ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν ἐντοπισμὸ σύγχρονων μορφῶν πνευματικῆς παρουσίας στὰ πλαίσια τῆς Ἐρευνας «Πνευματικὴ Γεωγραφία» (ἀρ. 362, 415). Στόχος της ἦταν ἡ συλλογὴ στοιχείων ποὺ ἀφοροῦν σὲ σύγχρονους Γέροντες τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἀσκήσεως ἀπ' αὐτοὺς τῆς συμβουλευτικῆς

διακονίας (άρ. 60, 68). Σύμφωνα με όμολογία του τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση δρομολογήθηκε ἀπὸ συζητήσεις μὲ τὸν πατέρα Ἡλία Μαστρογιαννόπουλο, τὴν θεολόγο Σωτηρία Νούση καὶ τὴν παρότρυνση καὶ καθοδήγηση τοῦ Γέροντος Πορφυρίου (άρ. 159, 164), στὸν ὁποῖον μάλιστα καὶ ἀφιερώνει τὸ ὑπὸ ἔκδοση βιβλίο του *Ὁρθόδοξη Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ* (άρ. 412) ὡς «φωτεινὸ ὄροσημο μιᾶς πνευματικῆς γεωγραφίας τῶν νεωτέρων χρόνων».

Μὲ τὰ πρόσωπα εἶναι συνδεδεμένοι καὶ τόποι πνευματικῆς ἀνατάσεως. Στὴν ἀναζήτηση τέτοιων τόπων σκόπευε καὶ ἑτέρα ἔρευνα μὲ τὴν ὀνομασία «*Θεραπευτικὸς Τουρισμὸς*» (άρ. 97, 110, 310, 364). «Αὐτοὶ οἱ τόποι συνιστοῦν “σημεῖα” πὸ ἐντάσσονται σὲ μία «πνευματικὴ γεωγραφία», τὰ ὁποῖα, ὅταν ἐνωθοῦν μεταξύ τους, χαρτογραφοῦν ὁδοιπορικὰ προσκυνηματικοῦ τουρισμοῦ, ὑποβάλλουν σχέδια γιὰ εὐσεβεῖς, ἱερῆς ἀποδημίης καὶ ὁδοιπορίες, προσκυνηματικῆς περιηγήσεις» (άρ. 407). Σ’ αὐτὸ τὸ πλαίσιο ἐντάσσεται μία «ποιμαντικὴ ἐνεργοποίηση τῆς μνήμης τῶν πόλεων» ὥστε ν’ ἀναδειχθοῦν παλιμψηστος κώδικας στὸν ὁποῖο εἶναι καταγεγραμμένη στὴ διαχρονικότητά της ἡ ἱστορία τους. Γιὰ παράδειγμα ἔστω ἡ ἐρευνητικὴ προσπάθεια: *Ἡ Ἀθήνα καὶ τὰ πέριξ τῆς Ἀττικῆς* (άρ. 214). Συνεργάτης του ὁ ἀποσπασμένος στὸν Τομέα Δρ.Θ. κ. Ἄγγελος Βαλλιανάτος. Ἡ πρωτοποριακὴ αὐτὴ ἐρευνητικὴ ἐνασχόλησή του μὲ τὸν θεραπευτικὸ τουρισμὸ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πρόσκλησή του νὰ γίνῃ μέλος τοῦ «*Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων*».

Ἐνα σημαντικὸ τμῆμα τῆς ἐρευνητικῆς του δραστηριότητος συνίστατο στὴ διευκρίνιση τῶν πολὺ λεπτῶν σχέσεων μεταξύ μιᾶς *Κλινικῆς καὶ Θεραπευτικῆς Ποιμαντικῆς Θεολογίας* μὲ τὴν *Ψυχοπαθολογία* καὶ τὴν *Ψυχοθεραπεία*. Πρόκειται γιὰ ἔρευνα ἐν ἐξελίξει ἢ ὁποῖα συνεχίζεται. Τὸ ἐρευνητικὸ σχέδιο (άρ. 289) ἔθεσε ἐρωτήματα μὲ πρόθεση νὰ τύχουν ἀπαντήσεων μετὰ ἀπὸ ἐξονυχιστικὴ ἐξέταση καὶ ἀνάλυση λειτουργικῶν κειμένων, τῆς προσευχῆς τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, μιᾶς σειρᾶς ἀσκητικῶν καὶ πνευματικῶν κειμένων, ἀκόμα καὶ ἔργων τῆς χριστιανικῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὴν ψυχικὴ ὑγεία καὶ ἀσθένεια, ἰδιαίτερα στὰ πάθη καὶ τὴν θεραπεία τους. Τὸ βασικὸ ἐρώτημα ἦταν: αὐτὸ πὸ στὴ μακροαίωνα πορεία τῆς Ἐκκλησίας διατυπώνεται ὡς παθολογία καὶ ἀπαιτεῖ μιὰ ἀντίστοιχη θεραπευτικὴ, συναντᾶται μὲ τὴ

σύγχρονη αντίληψη περί ψυχοπαθολογίας και ψυχοθεραπείας, πού εκπροσωπούν οί έπιστήμες τοῦ ἀνθρώπου σήμερα; Πιό συγκεκριμένα: Ὑπάρχει κάτι ἀνάλογο στήν Ὀρθόδοξη Θεολογία, ὅπως γιά παράδειγμα ἡ νευρολογική κλινική σημειολογία στήν Κλινική Ἀνθρωπολογία (ἀγνωσία, ἀπραξία, σωματοαγνωσία, ἀβουλία, ἀρ. 226); Μιά ὀρισμένη ἀνάλυση τῶν παθῶν καί τῶν λογισμῶν θά ἦταν δυνατὸν νὰ ὀδηγήσει σέ μία παθο-ἀνάλυση καί ἐνδεχομένως σέ μία θεραπευτική τῶν παθῶν; Μιά πρώτη καταγραφή τῶν ἀποτελεσμάτων κατατέθηκε στό Ἐκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Ποιμαντική πράξη καί ψυχική υἰγεία» (ἀρ. 282). Ἐνα τμήμα τῆς ἔρευνας πού πραγματοποιήθηκε στό πλαίσιο ὀμαδικῆς ἐρευνητικῆς φροντιστηριακῆς ἐργασίας μέ τήν ἀρωγή τοῦ Δρ.Θ. κ. Ἄγγελου Βαλλιανάτου στό Μεταπτυχιακὸ μάθημα «Ποιμαντική Ἐπικοινωνία», ἀποτυπώθηκε σέ βιντεοκασέτα μέ τίτλο *Πάθη καί Ἀρετές* (διαρκείας 62 λεπτῶν), πού ὑλοποιήθηκε στό Ἐργαστήριο τῆς Αἴθουσας Πολυμέσων καί Ψηφιακῆς Τεχνολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Στήν «ἐνοριακή ὀργάνωση καί ζωή» ἀφιέρωσε μέρος τῆς ἐρευνητικῆς του δραστηριότητας χρησιμοποιώντας σχετικὸ Ἐρωτηματολόγιο πού ἀπευθυνόταν πρὸς ὀλους τοὺς Ἐφημερίους (ἀρ. 84) καί τοὺς παρακινούσε νὰ καταγράψουν τὴν ἱστορία τῶν ἐνοριῶν τους (ἀρ. 185). Στήν ἔρευνα αὐτὴ ἔλαβαν μέρος καί οί φοιτητές του οί ὀποῖοι μέ συστατικὴ ἐπιστολή του ἐπισκέπτονταν τίς Ἐνορίες προέλευσης ἢ καί διαμονῆς τους καί συμπλήρωναν τὸ Ἐρωτηματολόγιο μέ τὴ βοήθεια τῶν ἱερατικῶς προϊσταμένων. Ἐπρόκειτο γιά ἕνα εἶδος ἀσκήσεως μέ σκοπὸ νὰ γνωρίσουν τὴν Ἐνορία τους καί νὰ τὴ γνωρίσουν στοὺς συμφοιτητές τους (ἀρ. 83). Μέρος τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ κατόπιν ἐπαληθεύσεως τῶν στοιχείων χρησιμοποιήθηκε γιά τὴ συγγραφή μεταπτυχιακῆς διπλωματικῆς ἐργασίας, πού ἀφοροῦσε στό σύνολο τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν Τριαντάφυλλο Μπολτέτσο. Ἐνδιαφέρουσα ἐρευνητικὴ προσέγγιση ἦταν καί *Τὸ Παιχνίδι τῆς Ἐνορίας*, πού προσκαλοῦσε τοὺς παῖκτες «νὰ ἀνακαλύψουν ἐκ νέου τὴν Ἐνορία τους» (ἀρ. 261).

Ἐνας ἄλλος τομέας ἐνασχόλησῆς του ἀποτέλεσε καί ἡ διερεύνηση τῆς ποιμαντικῆς παιδαγωγικῆς διαστάσεως τοῦ μαθήματος τῶν Ἐρησκευτικῶν (ἀρ. 245, 281, 208 πρβλ. 163). Ἐμπειρικὴ ἔρευνα μέ ἐρωτηματολόγιο εἶχε τὴν πρόθεση νὰ ἀξιοποιήσει τὴν ἐμπειρία τῶν

συναδέλφων Θεολόγων Καθηγητῶν στὴ Μέση Ἐκπαίδευση. Στόχος τῆς ἔρευνας ἦταν νὰ ἀποτυπωθοῦν οἱ ἀπόψεις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Θεολόγων Καθηγητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης γιὰ τὸν τρόπο διδασκαλίας καθὼς καὶ οἱ προτάσεις τους γιὰ τὴ βελτίωση τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν. Ταυτόχρονα ἐπιχειρήθηκε νὰ ἀνιχνευτεῖ ὁ ρόλος τοῦ Θεολόγου τόσο στὴν κοινωνία, ὅσο καὶ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ καταγραφεῖ ὁ σύγχρονος προβληματισμὸς γιὰ τὸ ἔργο του καὶ τὶς δυνατότητές του. Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν χρηματοδότησε τὴν ἐκδοσὴ τῶν ἀποτελεσμάτων. (Συνεργάτης ὁ ἀποσπασμένος στὸν Τομέα Δρ.Θ. Στέφανος Χρ. Κουμαρόπουλος).

Μία ἄλλη προσπάθεια ἀποσκοποῦσε στὴ διερεύνηση τῆς «φυσιολογίας» τῶν φοιτητῶν τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας προκειμένου νὰ διερευνηθοῦν οἱ προθέσεις καὶ οἱ σχεδιασμοὶ τους, ἢ ἠθελημένη σχέση τους μὲ τὴ θεολογικὴ σπουδὴ καὶ μὲ τὴν Ἐκκλησία καθὼς καὶ οἱ οἰκογενειακὲς καταβολές ὅσον ἀφορᾷ στὶς θρησκευτικὲς ἐπιλογές τους (ἀρ. 221). Συνεργάτης ὁ ἀποσπασμένος στὸν Τομέα Δρ.Θ. Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασίου.

Τελευταία, ὄχι ὅμως σὲ σπουδαιότητα, θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθεῖ ἡ ἐρευνητικὴ μονογραφία *Μνήμη καὶ λήθη στὴ Θεία Λειτουργία* (ἀρ. 117). Τμῆμα εὐρύτερων ἀναζητήσεων ἢ μελέτη ξεκίνησε ἀπὸ τὴ βασικὴ διαπίστωση ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκτὸς τῶν ἄλλων στρέφεται γύρω ἀπὸ ἕνα ἀξονα ποὺ ἔχει δύο πόλους: τὴ μνήμη καὶ τὴ λήθη. Συνεξετάζονται ὡς δίδυμες ἀν καὶ ἀντίθετες ἔννοιες. Μνήμη καὶ λήθη τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἑαυτοῦ του, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων καθορίζουν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν πορεία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴ συμπεριφορὰ του στὸν κόσμο. Ἐξειδικεύεται στὴ διερεύνηση καὶ περιγραφή τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν (μνήμης καὶ λήθης), ὅπως αὐτὲς παρουσιάζονται στὶς ἐν χρήσει καθὼς καὶ σὲ παλαιότερες θεϊες λειτουργίες. Δὲν ἀρκέστηκε μόνο στὰ συγκεκριμένα κείμενα. Τὸ εἶδε τόσο ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξεως. Στὴν Εἰσαγωγὴ ἐντοπίζεται ὁ πνευματικὸς μηχανισμὸς τῶν ψυχολογικῶν λειτουργιῶν τῆς μνήμης, ἔτσι ὅπως αὐτὲς ἐνεργοποιοῦνται κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία, οἱ ὁποῖες ὄχι μόνο περιέχουν ἀλλὰ καὶ ὑπερβαίνουν τὶς γνωστὲς ἀπὸ τὴν Ψυχολογία λειτουργίες τῆς μνήμης. Στὸ πρῶτο κεφάλαιο ἀνιχνεύεται τὸ εἰδικὸ «λεξιλόγιο» (λέξεις,

φράσεις, λόγοι, σημεία, σύμβολα, κινήσεις, ὀνόματα). Ἡ Θ. Λειτουργία ἀπὸ τῆ φύση τῆς εἶναι μνημεγερευτική. Στὸ δεύτερο κεφάλαιο ἀναλύεται ἰδιαίτερος ἡ «παρουσιοποιητική» μνήμη, τὴν ὁποία ἐνεργοποιεῖ ἡ Θ. Λειτουργία μέσω ποικίλων διαπροσωπικῶν σχέσεων. Στὸ τρίτο κεφάλαιο διαπιστώνεται τὸ παράδοξο τῆς εἰσχωρήσεως τῆς μνήμης στὸ μέλλον ἢ τῆς «παροντοποίησης» τοῦ μέλλοντος καθὼς καὶ μία «ταυτοποιητική» λειτουργία τῆς μνήμης μὲ ἀφορμὴ μία «συνοπτικὴ κατηγορία» ἀνθρώπων, τοὺς πένητες (Χριστὸς-πένητες, πιστοὶ-μεμνημένοι τῶν πενήτων). Στὸ τέταρτο κεφάλαιο δείχνεται ὅτι κατὰ τῆ Θ. Λειτουργία ἡ μνήμη καὶ ἡ λήθη τῶν πιστῶν ἰσορροποῦν βάσει συνθήκης εἰρήνης κατὰ τὴν ὁποία ἀναιρεῖται ἡ μνησι-κακία καὶ προβάλλεται ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰρήνης ὡς ποιμαντικὴ θεραπευτικὴ μέθοδος. Στὸ πέμπτο κεφάλαιο φωτίζεται ἡ «ποιητικὴ» λειτουργία τῆς μνήμης (κάνω κάτι γιὰ νὰ θυμᾶμαι κάποιον, γιὰ νὰ μὴν τὸν ξεχνῶ). Ἡ μνήμη στὴν οὐσία τῆς εἶναι ποιητικὴ τῆς ἀ-λήθειας. Μεταφέρεται ἐκτὸς Θ. Λειτουργίας στὸν ἐξωτερικὸ κόσμο. Ἀνοίγεται ἔτσι ἓνας ἀκόμα δρόμος ποιμαντικῆς διακονίας πρὸς τοὺς πιστοὺς πού ἀρχίζει μέσα ἀπὸ τῆ Θ. Λειτουργία καὶ συνεχίζει ἐκτὸς Θ. Λειτουργίας, ἐνεργοποιώντας αὐτὲς τὶς λειτουργίες μνήμης καὶ λήθης στὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν πιστῶν (βλ. καὶ ἀρ. 202).

18

Ἀνοικτὴ γραμμὴ: Ἡ συνεργασία τοῦ μὲ τὸ περιοδικὸ «Εὐθύνη» καὶ ἄλλα ἀνοίγματα

Σημειώσαμε μέχρι τώρα τὴν δραστηριότητα τοῦ Καθηγητοῦ στὸν ἀκαδημαϊκὸ, ἐπιστημονικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Τὴν προσπάθειά του νὰ μεταφέρει τοὺς καρποὺς τῶν σπουδῶν καὶ τῆς ἐρευνᾶς του σὲ συναδέλφους του, ἐπιστήμονες, προπτυχιακοὺς καὶ μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς καὶ σὲ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο (συγγράμματα, ἄρθρα, ἀνακοινώσεις, διαλέξεις, ὀμιλίες κ.λπ.). Ἀπομένει νὰ ἀναφερθοῦμε σ' ἓνα τομέα πού ὁ ἴδιος ἐκτιμᾷ ὡς πολὺ σημαντικὸ.

Εἶναι ἡ προσπάθειά του μὲ δοκιματικὴ γραφὴ νὰ ἀνιχνεύσει καὶ νὰ ἰχνηλατήσῃ δρόμους προσβάσεως σὲ ἓνα εὐρύτερο κοινὸ διανοουμένων καὶ νὰ μεταφέρει τὰ ζεῖδωρα μηνύματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ βιοτῆς σὲ περιβάλλοντα πού τὰ ἀντιμετωπίζουν ἐνδεχομένως μὲ

έπιφυλακτικότητα και αύστηρά κριτήρια εισόδου με τρόπο, όμως, όχι συμβατικό αλλά συμβατό προς τις ανάμονές τους. Αυτό το καλλιέργησε επί δεκαετία (1999-2009) και κατόπιν παροτρύνσεως του Κώστα Ε. Τοιρόπουλου στο πλαίσιο του περιοδικού «Ευθύνη», που ήταν ένα έφαλτήριο ελευθερίας και γλώσσας, ιδίως στα αφιερώματα του περιοδικού κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα. Τα άρθρα του τῶν ὀκτώ πρώτων χρόνων ἐκδόθηκαν σὲ τόμο με τὸν χαρακτηριστικὸ τίτλο «Ίχνηλασίες» (ἀρ. 373). Στὴν Ἑργογραφία τὰ ἄρθρα τῆς «Ευθύνης» μνημονεύονται χωριστὰ. Τὰ περισσότερα ἄρθρα του τῆς τελευταίας διετίας καταχωρίζονται στὸν ιστότοπο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικῶ Ἔργου στὴ στήλη «Ποιμαντικά σχόλια στὴν ἐπικαιρότητα»:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/main_poimsxoli_a_epikaira.htm

- Τέτοιου τύπου ἀνοίγματα ἐπιχείρησε καὶ με *συνεντεύξεις* πὸ τοῦ ζητήθηκαν κυρίως ἀπὸ ἐκκλησιαστικούς Ραδιοφωνικούς (Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Ἰ. Μ. Πειραιῶς, Ἰ. Μ. Φθιώτιδος) ἢ καὶ Τηλεοπτικούς Σταθμούς (Star Κεντρικῆς Ἑλλάδος) με τὴν εὐκαιρία παρουσιάσεως βιβλίων του ἢ διαλέξεων πὸ εἶχε πραγματοποιήσει.
- Δὲν ἀρνήθηκε σὲ ὅσους τὸ ζήτησαν νὰ *προλογίσει βιβλία* τους πὸ ἦταν κοντὰ στὰ ἐνδιαφέροντά του, ὅπως γιὰ παράδειγμα 1) τοῦ πατρὸς Ἀδαμαντίου Αὐγουστίδη (*Ποιμένας καὶ Θεραπευτής. Ζητήματα ποιμαντικῆς ψυχολογίας καὶ ποιμαντικῆς πρακτικῆς*, Ἐκδ. «Ἀκρίτας» 1999· 2) τοῦ Θεόδωρου Ἰ. Ψαριώτη, *Τὸ φυσικὸ περιβάλλον στὴν ὀρθόδοξη πίστη*, Ἐκδ. Γρηγόρη 2001· 3) τοῦ Κωνσταντίνου Σ. Κεσανίδη, *Ἡ κρίση τῶν ἐφήβων στὴ σύγχρονη οἰκογένεια. Συμβουλευτικὴ ποιμαντικὴ προσέγγιση*, Ἑλληνικὰ γράμματα 2005· 4) τῶν Κωνσταντίνου Καντάνη - Σταυρούλας Κάτσου, *Ὀδοιπόροι τοῦ Θεοῦ*, Ἐν πλῶ 2008.
- *Προλογικὰ σημειώματα* συνέταξε ἐπίσης γιὰ ἄρθρα τρίτων τὰ ὁποῖα φιλοξενοῦσε στὶς τακτικὲς στήλες πὸ ἐπιμελεῖτο στὸν «Ἐφημέριο»: *Ποιμαντικὰ στιγμιότυπα, Περιπλανήσεις σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας, Οἱ εἰδικοί σὰς ἐνημερώνουν κ.ἄ.* (ἀρ. 85, 87, 88, 93, 191, 212, 220, 221).

- Μὲ εὐγνώμονα αἰσθήματα δέχτηκε ἐπίσης τὶς ἀφιερώσεις φοιτητῶν τοῦ στὴν ἔκδοση τῶν διδακτορικῶν τοὺς διατριβῶν, ὅπως τοῦ Δημήτρη Ἀγγελῆ, *Αἰσθητικὴ Βυζαντινὴ*. Ἡ ἔννοια τοῦ κάλλους στὸν Μέγα Βασίλειο, Οἱ ἐκδόσεις τῶν Φίλων 2004 καὶ τοῦ Στέφανου Χρ. Κουμαρόπουλου, *Ἡ συμβουλευτικὴ διάσταση τοῦ Θεολόγου Καθηγητῆ στὴ Δευτεροβάθμια Ἐκπαίδευση*, ποὺ περιελήφθη στὴν ἐτήσια ἐπιστημονικὴ ἐπετηρίδα «Εἰρμός» τεῦχος 2^ο τοῦ 2005, Ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας 2006.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ (ΒΙΒΛΙΟ-ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ)

Στέφανου Χρ. Κουμαρόπουλου Δρ.Θ.
σε συνεργασία με Γεώργιο Κ. Σκλία Μ.Θ.

Συντομογραφίες

A.I.E.M.P.R. = Association Internationale d'Études Médico-Psychologiques et Religieuses, δηλαδή, Διεθνής Σύνδεσμος Ίατρο-Ψυχολογικών και Θρησκευτικών Μελετών.

E.E.Θ.Σ.Π.Α= Ήπιστημονική Ήπετηρίς τής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ποιμαντική Γάμου... 2004 = Ποιμαντική Γάμου, Οικογενείας και ισότηας τών δύο φύλων, Διδακτικές σημειώσεις, Αθήνα 2004, 478 σ.

S.I.T.P. = Société Internationale de Théologie Pratique, δηλαδή, Διεθνής Ήταιρεία Πρακτικής Θεολογίας.

1967

Βιβλία

1. *L'image idéale de l'homme chez la jeune grecque à l'âge où approche le mariage*. Louvain, 96 σ. (διπλωματική έργασία).

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1967/L%20IMAGE%20BOOK.pdf>

1970

Βιβλία

2. *Bilan analytique et clinique du Centre expérimental de consultations prémaritales et conjugales de la Société hellénique d'eugénisme à Athènes*. Louvain, 101 σ. (διπλωματική έργασία).

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1970/2%20BILAN%20BOOK.pdf>

1971

Βιβλία

3. *Ποιμαντική προετοιμασία τών μελλονύμφων. Προετοιμασία αγάπης, Ήκδ. Ήθνικόν Ήδρυμα Κοινωνικών Ήρευνών, Αθήναι, 174 σ. (διδακτορική διατριβή).*

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1971/3%20PROETOIMASIA%20BOOK.pdf>

Άρθρα

4. L'optique orthodoxe du célibat. Ανακοίνωση στο XIIIo Colloque International de Sexologie *L'évaluation du célibat comme état de vie*, που έλαβε χώρα στη Louvain (Βέλγιο), στις 21, 22 και 23 Μαΐου 1971. Οργανώθηκε από το «Centre International Cardinal Suenens». Βλ. τὸ Β' Μέρος τῶν Πρακτικῶν (Actes) τοῦ Συμποσίου, σ. 165-169.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1971/Loptique.pdf>

1972

Άρθρα

5. La conception du mariage dans l'Église Orthodoxe. Ανακοίνωση στο XIVo Colloque International de Sexologie *Les images actuelles du mariage et le renouveau de la préparation au mariage*, που έλαβε χώρα στη Louvain (Βέλγιο), από 26 έως 28 Μαΐου 1972. Οργανώθηκε από το «Centre International Cardinal Suenens». Βλ. τὸ Α' Μέρος τῶν Πρακτικῶν (Actes) τοῦ Συμποσίου, σ. 104-111.

Τὸ κείμενο δημοσιεύτηκε στὸν «Le messenger orthodoxe» No 58 (1972) II 6-14· στὴν «Sessuologia» 13 (juillet-septembre 1972) 3 154-159. Ἀγγλικὴ μετάφρασή του βλ. στο «One in Christ» XV (1979) 1 57-64.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1972/LCONCEPTION.pdf>

1973

Βιβλία

6. *L'Église de Grèce face aux problèmes de la procréation. Modes d'approche des 50 dernières années.* Louvain, Institut Interfacultaire des Sciences Familiales et Sexologiques, 410 σ. (διδασκατορικὴ διατριβή, λιθογραφημένη).

σὲ μετάφραση στὴν ἑλληνικὴ:

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1973/6%CE%91_1.pdf

1974

Άρθρα

7. L'approche pastorale des problèmes de parenté responsable dans l'Église de Grèce, στόπερ. «Nouvelle Revue Théologique», τεύχος 1 Ιανουαρίου, σ. 32-60.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1974/7%20L%20APROACG%20BOOK.pdf>

1975

Άρθρα

8. Μυστήριον ἀγάπης – ἐκκλησίαμικρά: ὁγάμος εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀνάτυπο ἀπὸ τὸ περ. «Κοινωνία», τ. 18, Μάρτιος – Ἀπρίλιος, σ. 112-119.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1975/8%20MYSTHRION.pdf>

9. Προγαμιαῖο πιστοποιητικὸ ὑγείας, στοῦ ἰδίου *Ποιμαντικὴ Γάμου... 2004*, σ. 356-360. Εἰσήγησις εἰς τὴ συζήτησιν στρογγυλῆς τραπέζης τοῦ Ἑλληνογερμανικοῦ Ἰατρικοῦ Συνδέσμου, στίς 29 Ὀκτωβρίου 1975, εἰς τὴν αἴθουσα διαλέξεων τοῦ Ἰνστιτούτου Γκαῖτε.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1975/progamiaio.pdf>

23

1976

Άρθρα

10. Γενετικὴ πρόβλεψη, περ. «Ἰατρικὴ» τόμος 30, τεύχος 2, Αὐγουστος, σ. 169-173.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1976/genetikh.pdf>

1977

Βιβλία

11. *Τὸ πρόβλημα τῆς Τεκνογονίας καὶ ἡ Ἐγκύκλιος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (1937)*, Ἀθήνα, 176 σ.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1977/11%20TO%20PROBLHMA%20%20THS%20%20TEKNOGONIAS2.pdf>

1980

Βιβλία

12. Σημειώσεις Ποιμαντικής Ψυχολογίας (συνοδευόμενες από αναλυτικό διάγραμμα παραδόσεων και βιβλιογραφικό οδηγό). Αθήναι, 21 + 5 σ.

Άρθρα

13. Ποιμαντική θεολογική εκπαίδευση και ή συμβολή της Ποιμαντικής Ψυχολογίας, Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΚΔ΄ τιμητικό αφιέρωμα εις Κωνσταντίνον Γ. Μπόνην, σ. 749-768. Αθήνα, και σέ ανάτυπο 27 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1980/13%20POIMANTIKH.pdf>

14. Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση τοῦ παιδιοῦ. Θεολογική προσέγγιση, περ. «Ἐκλογή» Ἀγούστου, τ. 52, Ἀθήναι, σ. 105-109 και σέ ανάτυπο.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1980/14%20SEJOYALIKH.pdf>

15. Family and Family Life Education Between Tradition and Modernization in Contemporary Greece, στὸ *The Multicultural Context of Family Education. Challenges of the Eighties*, World Council of Churches, The Office of Family Education, Geneva, σ. 64-72. Τὸ κείμενο ὑπάρχει και στὸν ιστότοπο:

http://www.myriobiblos.gr/texts/english/stavropoulos_familylife.html και στὸ: <http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1980/15Fam.pdf>

24

1981

Άρθρα

16. Mariage et famille dans la théologie et la pastorale de l'Église orthodoxe, στὸ περ. «Nouvelle Revue Théologique», τεῦχος 2 Ἀπριλίου, σ. 238-245.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1981/16%20MARIAGE.pdf>

17. Ἡ Ποιμαντική Ψυχολογία ὡς ψυχολογία τοῦ ἀνισταμένου ἀνθρώπου στὸ Ἴω. Κορναράκη και Α. Μ. Σταυρόπουλου, *Σχέσεις Ψυχολογίας και πνευματικῆς ζωῆς*. Πρακτικὰ Α΄ Συμποσίου Ποιμαντικῆς Ψυχολογίας και Ἐξομολογητικῆς, Ἐκδ. Ἀφῶν Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, σ. 83-94.

<https://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1981/17psycholo.pdf>

18. Δημογραφικὸ πρόβλημα, οικογενειακὸς προγραμματισμὸς και ἐκτρώσεις, Θεολογική προσέγγιση, Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΚΕ΄ τιμητικὸ αφιέρωμα εις Γεράσιμον Κονιδάρην, σ. 521-540, Ἀθήναι και σέ ανάτυπο 24 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1981/18%20DHMOGRAFIKO.pdf>

1982

Βιβλία

19. *Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση* (έπιμέλεια), Ίεκδ. Έλληνικης Έταιρείας Εϋγονικης, Αθήνα, 330 σ.

Άρθρα

20. Θρησκευτικές άξίες και έμπειρίες στην ποιμαντική πράξη και συμβουλευτική. Έντυπώσεις από πανευρωπαϊκή οικουμενική σύσκεψη στο Λουβλίνο της Πολωνίας από 2 έως 9 Σεπτεμβρίου 1981, Αθήνα 1982, περ. «Έφημέριος», σ. 72-73, 93-95 και σέ άνάτυπο 16 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1982/20_ajies.pdf

Έ άνακοίνωση του Καθηγητού στη σύσκεψη με τίτλο Beratende Seelsorge in der Orthodoxen Kirche δημοσιεύτηκε στο περ. Wege zum Menschen τόν Άπρίλιο του 1983, σ. 157-163.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1982/20%20BERATENDE.pdf>

21. Γάμος και οικογένεια στη Θεολογία και την Ποιμαντική της Έορθοδόξου Έκκλησίας, περ. «Κοινωνία», τεϋχος 4, Έκτωβρίου -Δεκεμβρίου, σ. 373-382.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1982/21%20%CE%93%CE%91%CE%9C%CE%9F%CE%A3%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%9F%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%93%CE%95%CE%9D%CE%95%CE%99%CE%91.pdf>

22. Οικογένεια και οικογενειακή άγωγή μεταξύ παραδόσεως και έκσυγχρονισμού στην Έλλάδα σήμερα, περ. «Έκκλησία», έτος ΝΘ΄, 1-15 Έουλίου, άρ. τεϋχους 13-14, σ. 335-340 και σέ άνάτυπο 24 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1982/22%20OIKOGENEIA.pdf>

1983

Βιβλία

23. *Στιγμιότυπα και περιπλανήσεις σέ δρόμους ποιμαντικής διακονίας*, τ. 1. Αθήνα, 176 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1983/%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%93%CE%9C%CE%99%CE%A4%CE%A5%CE%A0%CE%91%201.pdf>

Άρθρα στον «Ἐφημέριο»

24. Ποιμένες καὶ Χιοῦμορ, σ. 8-9.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/24%20POIMENES.pdf>

25. Ποιμαντική ψυχραιμία, σ. 22.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/25%20POIMANTIKH.pdf>

26. «Ἰλάσθητι ἡμῖν ὁ Θεός», σ. 48-49.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/26%20ILASTHITI.pdf>

27. Ὁ ποιμὴν ὁ καλός, σ. 64-65.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/27%20O%20POIMHN.pdf>

28. Ἡ δύναμη τῆς Παιδείας, σ. 78-79.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/28%20H%20DYNAMH.pdf>

29 Ἱερατικὲς κλήσεις (ψυχολογικὴ θεώρηση), σ. 102-104.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/29%20IERATIKES.pdf>

Συμπληρωματικὰ κείμενα (μικρὸ ἀφιέρωμα) γιὰ τὶς ἱερατικὲς κλήσεις σὲ ἐπιμέλεια τοῦ Ἀ.Μ. Σταυροπούλου:

Ἀδ. Κοραῆ: Ὁ παπα-Τρέχας, Σήφη Κόλλια (ποίημα:) Ὁ γέρον Παπάς, Ἀμβροσίου Μεδιολάνων: Ἡ δέηση, Πρωτοπρεσβυτέρου Κ. Π. Ἀνδρουλάκη (ποίημα:) Σὲ ἓνα θεολόγο ποὺ ἐγίνε κληρικὸς, Γρηγορίου Θεολόγου γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/28A%20PERIPLANHSEIS1.pdf>

Ἀθανασίου Παρίου, Ἡ Ποιμαντικὴ πρόνοια.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/29A%20H%20POIMANTIKH.pdf>

Κωστὴ Μπαστιᾶ, Εὐλαβικοὶ Ἐφημέριοι στὸν Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/29B%20EYLABIKOI.pdf>

30. Ποιμαντικὴ βιβλιοθήκη, σ. 110-111.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/30%20POIMANTIKH.pdf>

31. Μάθημα ποιμαντικῆς οἰκονομίας, σ. 140-141.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/31%20AMARTHSE.pdf>

32. Τὸ μυστήριον τῆς υγείας καὶ τῆς ἀρρώστιας, σ. 160-162.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/32%20TO%20MYSTHRIO.pdf>
33. Ἐκκλησία καὶ σύγχρονος κόσμος Ἐντυπώσεις ἀπὸ μία ἑλληνογαλλικὴ συνάντησις στὴν Κρήτη, σ. 176-179.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/33%20EKKLHSIA.pdf>
34. Ἕνας λόγος γιὰ τὸ καλοκαίρι, σ. 192-195.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/34%20ENAS%20LOGOS.pdf>
35. Ποιμαντικὸ τάκτ, σ. 208-209.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/35%20POIMANTIKO%20TAKT.pdf>
36. Ἀποχαιρετισμὸς στὸ καλοκαίρι, σ. 224.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/36%20APOXAIRETISMOS.pdf>
37. Ἡ αὐτοκτονία σὰν ποιμαντικὸ πρόβλημα. Εἰσαγωγικὲς σκέψεις στὸ ἄρθρο τοῦ Ἑρβίν Ρίνγκελ, Ὁ κίνδυνος τῆς αὐτοκτονίας στοὺς νέους, σ. 225-226.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/37%20H%20AYTOKTONIA.pdf>
Ἑρβίν Ρίνγκελ, Ὁ κίνδυνος τῆς αὐτοκτονίας στοὺς νέους (μέρος α')
- <http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/37%20CE%20B1%20O%20KINDYNOS.pdf>
Ἑρβίν Ρίνγκελ, Ὁ κίνδυνος τῆς αὐτοκτονίας στοὺς νέους (μέρος β')
- <http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/37%20CE%20B2%20O%20KINDYNOS%20AYTOKTONIAS.pdf>
38. Πανεπιστήμιον καὶ ζωὴ. Ἄσκησις αὐτογνωσίας, σ. 240-242.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/38%20PANEPISTHMIO.pdf>
39. Ἡ ἄγαμη μητέρα. Θεολογικὴ ποιμαντικὴ προσέγγισις, σ. 256-259.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/39%20AGAMH%20MHTERA.pdf>
40. Φθινοπωρινά, σ. 272-273.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/40%20FUINOPVRINA.pdf>
41. Ἡ χρῆσις τῶν ναρκωτικῶν ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα, σ. 288-289, 304-308.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1983/41%20H%20XRHSH.pdf>

Ἡ χρήση τῶν ναρκωτικῶν ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα, σ. Β΄ μέρος (1984), σ. 8-11.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/44A%20H%20XRHSH.pdf>

1984

Βιβλία

42. *Στιγμιότυπα καὶ περιπλανήσεις σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας*, τ. 2. Ἀθήνα, 168 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1984/%CE%A3%CE%A4%CE%A5%CE%93%CE%9C%CE%A5%CE%A4%CE%A5%CE%91%202.pdf>

43. *Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ*, Ἔκδ. Λύχνος, Ἀθήνα, 124 σ.

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

44. Πρὸς ἐκκλησιασμό, σ. 24-26.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/44B%20PROS%20EKKLHSIASMO.pdf>

45. Ἑορταστικά, σ. 40-42.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/45%20EORTASTIKA.pdf>

46. Ἡ δύναμη τῆς εἰκόνας, σ. 56-57, 72-74.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/46A%20H%20DYNAMH.pdf>

Β΄ μέρος: Ὁ Ἄγιογράφος τοῦ Κωνσταντίνου Θεοτόκη

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/46B%20O%20AGIOGRAFOS.pdf>

47. Φῶς ἀναστάσιμο, σ. 88-89.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/47%20FVS%20ANASTASIMO.pdf>

48. Ποιμαντικὰ σημεῖα στίξεως, σ. 104-105.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/48%20POIMANTIKA.pdf>

49. Δυσκολίες ἐπικοινωνίας, σ. 120-122.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/49%20DYSKOLIES.pdf>

50. Προσκλητήρια γάμου, μηνύματα ζωῆς, σ. 136-128.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/50%20PROSKLHTHRIA.pdf>

51. Για μιὰ ιστορία ἀγάπης, σ. 152-153.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/51%20GIA%20MIA%20ISTORIA.pdf>

52. Φιλοξενία, σ. 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/52%20FILOJENIA.pdf>

53. Ἡ στάση φιλοξενίας, σ. 200-202.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/53%20H%20STASH.pdf>

54. Ἡ τέχνη τῆς ἀγάπης, σ. 232-234 , 248-249 , 264-265.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/54%20H%20TEXNH.pdf>

Εὐγενίου Βουλγάρεως, Τιμὴ εἰς πρόσωπον γέροντος, *Στήλη: Ποιμαντικά Στιγμιότυπα*, σ. 216-217.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/timi.pdf>

55. Μηνύματα σωτηρίας, σ. 280-281.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1984/55%20MHNYMATA.pdf>

29

1985

Βιβλία

56. *Εἰσαγωγή στὴν Ὁρθόδοξη Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ*, Ἐκκλησιαστικὸν καὶ Μορφωτικὸν Ἰδρυμα Ἰωάννου καὶ Ἐριέττης Γρηγοριάδου: Σειρὰ Μορφωτικὴ ἀρ. 2, Ἀθήνα, 112 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1985/056_EISAGVGI.pdf

57. *Στιγμιότυπα καὶ περιπλανήσεις σὲ δρόμους ποιμαντικῆς διακονίας*, τ. 3, Ἀθήνα, 184 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1985/57_Stigmatipat3.pdf

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

58. Ἕνα ἔτος, μιὰ πρόκληση, σ. 8-9.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/58%20ENA%20ETOS.pdf>

59. Συναντήσεις ζωής, σ. 24-26.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/59A%20SYNANTHSEIS.pdf>

Γεωργίου Θεοτοκά, Η συνάντηση, *Στήλη: Περιπλανήσεις*, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/59B%20H%20SYNANTHSH.pdf>

60. Πανεπιστήμιο και ζωή. Έρευνα πνευματικής γεωγραφίας, σ. 56-58.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/60%20PANEPISTHMIO.pdf>

61. Τής Ίερωσύνης, σ. 72-73.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/61%20THS%20IERVSYNHS.pdf>

62. Όρθοδοξη πνευματική ζωή και γάμος, σ. 96-99.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/62%20ORUODOJH.pdf>

63. Συζητώντας για το γάμο, σ. 120-122 , 136-138.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/63%20SYZHTVNTAS.pdf>

64. Πρεσβύτερες του καιρού μας, σ. 160-161.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/64A%20PRESBYTERES.pdf>

Δημητρίου Βικέλα, Ο παπα-Νάρκισσος, *Στήλη: Ποιμαντικά Στιγίοντα*, σ. 162

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/64B%20O%20PAPA%20NARKISOS.pdf>

65. Μετά δεκαπέντε έτη, σ. 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/65%20META%20DEKA%20PENTE%20ETH.pdf>

66. Παραλειπόμενα, σ. 200-202.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/66%20%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%9B%CE%95%CE%99%CE%A0%CE%9F%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%91.pdf>

67. Η ποιμαντική αντιμετώπιση της άθεϊας, σ. 216-218.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/67%20H%20POIMANTIKH%20ANTIMETVPISH.pdf>

68. Σχεδιάσμα πνευματικής γεωγραφίας, σ. 231-234.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/68%20SXEDIASMA.pdf>

69. Ταξιδιωτικοί όδηγοί, σ. 248-249, 264-265.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/69%20TAJIDIVTIKOI.pdf>

70. Προεόρτια, σ. 280-281, 304-305.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1985/70%20PROEORTIA.pdf>

Άλλα

71. Σχέσεις τῶν φύλων στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, στὸ Ἴω. Παρασκευόπουλου κ.ἄ. (ἐπιμέλεια), *Οἱ διαφυλικές σχέσεις*, τόμος Α΄, Ἔκδ. Ἑλληνικά Γράμματα, Ἀθήνα, σ. 216-225.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1985/71%20SXESEIS.pdf>

1986

Βιβλία

71. *Μορφές ποιμαντικής διακονίας*, Ἀθήνα, 168 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1986/72_morfes.pdf

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

73. Μεθεόρτια, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/73%20METHEORTIA.pdf>

Ὁ Πατήρ Ἀθανάσιος τῆς Νεραντζιώτισσας, *Στήλη: Πνευματιή Γεωγραφία*, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/74A%20PNEYMATIKH%20GEVGRAFIA.pdf>

74. Βιβλία χωρὶς χρονολογία, σ. 40-41.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/74B%20BIBLIA%20XVRIS.pdf>

75. Ἐπιλεγόμενα ποὺ προλέγουν, σ. 56-57.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/75%20EPILEGOMAMENA.pdf>

76. Ραδιοτηλεόραση καὶ Ἐκκλησία. Ἐπίκαιρη ποιμαντικὴ προσέγγιση, σ. 72-75.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/76%20RADIOOTHEORASH.pdf>

77. Ραδιοτηλεοπτικὴ ποιμαντικὴ. Συγκεκριμένες προτάσεις, σ. 88-91.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/77%20RADIOOTHEOPTIKH%20POIMANTIKH.pdf>

78. Ανάμεσα σε δύο κόσμους. Όροι ποιμαντικής θεολογίας, σ. 104-106.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/78%20ANAMESA.pdf>
79. Ένορία. Ένα μικρό χρονικό - Βιβλιογραφικός οδηγός, σ. 120-122.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/79%20ENORIA.pdf>
80. Σύναξη αγάπης, σ. 143.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/80%20SYNAJH%20AGAPHS.pdf>
81. Για να ζήσει ή ένορία. (Εισήγηση: Αναζωογόνηση και δραστηριοποίηση της Ένορίας), σ. 168-171 , 184-185.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/81%20GIA%20NA%20ZHSEI.pdf>
82. Πρεσβύτερες του καιρού μας (άπαντήσεις σε μιὰ έρευνα), σ. 208-211.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/82%20PRESBYTERES.pdf>
83. Γνώρισε την ένορία σου, σ. 271.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/83%20GNVRISE.pdf>
84. Ένοριακή όργάνωση και ζωή. Έρωτηματολόγιο, σ. 272-274.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/84%20ENORIAKH%20ORGANVSH.pdf>
85. Βιβλιοφιλία, Προλογικό σημείωμα στο άνάπτυπο του Άντ. Γκλίνου, *Τὰ Προβλήματα τῶν βιβλίων και τῶν βιβλιοθηκῶν*, σ. 295.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/85%20BIBLIOFILIA.pdf>
Βιβλιοφιλία 2,
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/85B%20BIBLIOFILIA%202.pdf>
86. Γνώρισε τόν έαυτό σου ..., σ. 328-329.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/86%20GNVRISE%20%CE%A4%CE%9F%CE%9D%20%CE%95%CE%A5%CE%91%CE%A4%CE%9F%20%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf>
87. Συμβουλευτική Ποιμαντική. Θεολογική οίκολογία, Προλογικό σημείωμα στο άνάπτυπο του Θ. Ψαριώτη, *Τὰ Πεῦκα τῆς Πάτμου*, Μνήμη π. Αμφιλοχίου Μακρῆ, σ. 344-345 και 368-370.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/87%20SYMBOYLEYTIKH.pdf>
88. Τò θαυμαστό φῶς, Προλογικό σημείωμα στο άνάπτυπο του Lucien Morren, *Από τὸ φῶς στο μυστήριο*, σ. 367.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1986/88%20TO%20UAYMASTO%20FVS.pdf>

Το άρθρο του Lucien Morren, *Από τὸ φῶς στὸ μυστήριοστο 1987*, σ. 19-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/89B%20APO%20TO%20FVS%20STO%20MYSTHRIO.pdf>

1987

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

89. Ἑβδομάδα ἱερατικῶν κλήσεων, σ. 72-74.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/89%20EBDOMADA.pdf>

90. Ἀνάπτυξη. Νέες προοπτικὲς – Θεολογικὴ προσέγγιση, σ. 88-89, 112-114, καὶ σὲ ἀνάτυπο 20 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/90%20ANAPTYJH.pdf>

91. Περίοδος ἐξετάσεων, σ. 136-137.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/91%20PERIODOS.pdf>

92. Μὲ κραταιὸ φρόνημα, σ. 152-153.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/92%20ME%20KRATAIO.pdf>

93. Δεσμοὶ αἵματος, Προλογικὸ σημείωμα καὶ ἄρθρο του (στὸ) Γεωργίου Χρ. Εὐθυμίου, *Ἐθελοντικὴ αἰμοδοσία στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ (χρονικό)*, σ. 168- 170.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/93%20DESMOI%20AIMATOS.pdf>

94. Ζήτημα χρόνου, σ. 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/94%20ZHTHMA%20XRONOY.pdf>

95. Χρόνος γιὰ ὅλους καὶ γιὰ ὅλα, σ. 208-209.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/95%20XRONOS%20GIA%20OLOYS.pdf>

96. Μαθήματα ὀρθοφωνίας, σ. 240-241.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/96%20MAUHMATA.pdf>

97. Θεραπευτικὸς τουρισμὸς, σ. 272-273.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/97%20UERAPEYTIKOS.pdf>

98. Γυμνάσματα ποιμαντικά. Γνώρισε τὸν Ἅγιό σου..., σ. 296-297.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/98%20GYMNASMATA.pdf>

99. Ἡ ποιμαντικὴ τῶν ἀγίων, σ. 312-313.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/99%20POIMANTIKH%20TVN%20AGIVN.pdf>

100. Ἀλφάβητος καὶ πνευματικὴ ζωὴ, σ. 328-330.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/100%20ALFABHTOS.pdf>

101. Ἡ θρησκευτικὴ ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ. Ψυχολογικὴ προσέγγιση, σ. 344-345, 368-372 καὶ σὲ ἀνάτυπο 28 σ.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1987/101%20H%20URHSKEYTIKH.pdf>

Ἄλλα

102. Βορρᾶς καὶ Νότος. Ἀλληλεξάρτηση-Ἀλληλεγγύη-Ἀνάπτυξη, στὸ περ. «Πάντα τὰ Ἕθνη», τεύχος 24, Δ' Τρίμηνο 1987, σ. 24 (120) – 26 (122).
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1987/%CE%A0%CE%B1%CC%81%CE%BD%CF%84%CE%B1%20%CF%84%CE%B1%20%CE%95.pdf>

34

1988

Βιβλία

103. Σημειώσεις Ποιμαντικῆς (Προϋποθέσεις – Μορφές τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου – Γυμνάσματα ποιμαντικά – Ποιμαντικὴ βιβλιοθήκη), Ἀθήνα, 108 σ.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1988/103%20SHMEIVSEIS.pdf>

104. Σύγχρονοι ποιμαντικοὶ προβληματισμοί, Ἀθήνα, 133 σ.
http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1988/104_SYGXRONOI.pdf

105. Ποιμαντικὴ Βιβλιοθήκη. Πρόσωπα καὶ κείμενα (βιβλιογραφικὸς ὁδηγὸς ἐρευνητικῶν γυμνασμάτων). Σὲ συνεργασία Βαρβάρας Γιαννακοπούλου. Σειρὰ «Πνευματικὴ Γεωγραφία», Ἀθήνα 1988, 53 σ. καὶ 1991, 29 σ.
http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1988/105_poimantiki.pdf

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

106. Ποιμαντικὲς ἐπισκέψεις, σ. 16-17, 40-41, 56-58. Κείμενο ἡ Κυρά Ζωίτσα Στ. Κάτσου.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/106%20POIMANTIKES%20EPISKECEIS.pdf>

107. Πρόσωπα και κείμενα, σ. 72-73 , 88-

90. <http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/107%20PROSVPA%20KAI%20KEIMENA.pdf>

108.

Ποιμαντική βιβλιοθήκη, άρθρο

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/108%20POIMANTIKH%20BIBLIOUTHKH.pdf>

Ποιμαντική βιβλιοθήκη, ανάτυπο: Πρόσωπα και κείμενα, Βιβλιογραφικός οδηγός σε συνεργασία με Βαρβάρα Γιαννακοπούλου σ. 74-77, 91, 115-118, 138.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1998/105_poimantiki.pdf

109. Τόποι, άνθρωποι, βιβλία..., σ. 112-114.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/109%20TOPOI.pdf>

110. Θεραπευτικός τουρισμός, σ. 136-137.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/110%20UERAPEYTIKOS%20TOYRISMOS.pdf>

111. Χρόνου φείδου, σ. 168-169.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/111%20XRONOY.pdf>

112. Στόν πηγαμὸ γιὰ τὴν Εὐρώπη. Ἡ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίηση, σ. 184-186, 208-210 καὶ σὲ ἀνάτυπο 24 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/112%20STON%20PHGAIMO.pdf>

113. Ἡ πληροφορικὴ στή ζώή μας (προβληματισμοὶ καὶ ἐφαρμογές στόν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο) σ. 240-242, 272-274, 296-299, σ. 312-313 καὶ σὲ ἀνάτυπο 44 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/113B%20H%20PLHROFORIKH.pdf>

Ὁ λόγος που παίρνει πρόσωπο, του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, σ. 243

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/113A%20O%20LOGOS.pdf>

114. Ὑπάρχω ... ἄρα δὲν ὑπάρχεις, σ. 336-337.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/114A%20YPARXV.pdf>

Κείμενο: Σταυρούλας Κάτσου-Καντάνη, Ὁ ἐπαίτης τῆς χάριτος, σ. 338.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/114B%20O%20EPAITHS.pdf>

115. Μνήμην ἄγειν ἐτάχθημεν ..., σ. 368-369.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1988/115%20MNIMHN%20AGEIN%20ETACHTHIMEN.pdf>

Βιβλία

116. *Θεραπευτική διακονία*, Αθήνα, 125 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1989/116_therapeytiki.pdf

117. *Μνήμη και λήθη στη Θεία Λειτουργία*, Έκδ. Λύχνος, Αθήνα, 132 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1989/117_mnimi.pdf

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

118. Θεραπευτικός τουρισμός, σ. 16-18.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/118%20UERAPEYTIKOS.pdf>

119. Ἡ συνακρόαση, σ. 40-41.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/119%20H%20SYNAKROASH.pdf>

120. Πάντες τρέχουσι, σ. 56-58.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/120%20PANTES.pdf>

121. Κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, σ. 88-90.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/121%20KOPIVNTES.pdf>

122. Τὸ ἀντίθετο τῆς ἀγάπης, σ. 112-114.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/122%20TO%20ANTIUEETO.pdf>

123. Ἀπὸ τὰ ἔσχατα στὰ πρωταρχικά, σ. 144-145 καὶ π. Βιργκίλ Γκεωργκίου, Ὁ προσφοράρης Παντελεήμων, σ. 146-148.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/123%20APO%20TA%20ESXATA.pdf>

124. Ὑποσχέσεις ποὺ θὰ κρατηθοῦν, σ. 168-170.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/124%20YPOSXESEIS.pdf>

125. Ἑορταστικά καὶ καθημερινά, σ. 184-186.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/125%20EORTASTIKA%20KATHIMERINA.pdf>

[0EFHMERIOS/1989/125%20EORTASTIKA.pdf](#)

126. Ἐπιμνημόσυνη Δέηση. Γιὰ τὴ σφαγὴ στὸ Πεκίνο, σ. 208-210.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/126%20EPIMNHMOSYNH.pdf>

127. Ποιμαντικὴ ἀγρανάυπαση, σ. 240-242.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/127%20POIMANTIKH%20AGRANAPAYSH.pdf>

128. Χαρὰ καὶ ἐργασία, σ. 272-274.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/128%20XARA.pdf>

129. Χάος καὶ δημιουργικότητα. Μία ποιμαντικὴ σύσκεψη στὴν Ἀσσίζη, σ. 296-298 , 312-314 , 328-330 καὶ σὲ ἀνάπτυο 30 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/129%20XAOS.pdf>

130. Πορεῖες καὶ πορεῖες. Ἐπίκαιροι παραλληλισμοί, σ. 368-370.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1989/130%20POREIES.pdf>

1990

37

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

131. Εἰκόνες καὶ εἰκόνες, σ. 16-18, 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/131%20EIKONES.pdf>

132. Μακρὸν πρὸ βραχέος ..., σ. 88-89.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/132%20MAKRON.pdf>

133. Μὲ ἄλλο μάτι, σ. 112-113.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/133%20ME%20ALLO%20MATI.pdf>

134. Τὸ ζωντανὸ νερό, σ. 136-137.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/134%20TO%20ZVNTANO%20NERO.pdf>

135. Περιμένοντας, σ. 152-153.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/135%20PERIMENONTAS.pdf>

136. Κυριακὴ τῶν πατέρων, σ. 168-169.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/136%20KYRIAKH.pdf>

137. Εικόνες και μηνύματα, σ. 208-210, 240-242.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/137%20EIKONES.pdf>

138. Βάλωμεν ἀρχήν, σ. 272-273.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/138%20BALVMEN.pdf>

139. Παρενέργειες, σ. 296-297.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/139%20PARENERGEIES.pdf>

140. Φρονιμάδα και ἀκεραιότητα, σ. 312-313.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/140%20FRONIMADA.pdf>

141. Μνήμη εὐλαβικοῦ Ἐφημερίου, σ. 328-329. Γαλλικήμτφρ. στοὶδημηνιαῖοδελετίστῆςCommunauté OrthodoxedelaS^{te} Trinité etdesSaintsCosmeetDamien (Bruxelles), mai/juin 1991, σ. 6-8.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/141%20MNHMH%20EYLABIKOY.pdf>

142. Ὁ τόσονόσον! (Μνήμη ἐνὸς σοφοῦ ἀνθρώπου), σ. 344-346.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1990/142%20O%20TOSON%20OSON.pdf>

1991

Βιβλία

143α. *Φάκελλος Μαθήματος Ποιμαντικῆς (Γυμνάσματα Ποιμαντικά)*, Ἀθήνα 1991, 72 σ. · 1992, 200 σ. · 1997, 184 σ. · 2000 καὶ 2003, 220 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1991/143_fdak_poim.pdf

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

143β Μέτρα καὶ μέτρα, σ. 14-15.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/143%20%CE%91%20METRA%20KAI%20METRA.pdf>

Κωστῆ Μπαστιᾶ, Ὁ ἐν τῷ ὀλίγῳ ἀναπαυόμενος, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/143%20%CE%92%20O%20EN%20OLIGOIS%20ANPAYOMENOS.pdf>

144. Ἔσο πρόθυμος, σ. 40-41.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/144%20ESOPROTHYMOS.pdf>

[0EFHMERIOS/1991/144%20ESO%20PROUYMOS.pdf](#)

145. Ὁ καιρὸς τῶν πολέμων, σ. 56-58.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/145%20O%20KAIROS%20TVN%20POLEMVN.pdf>

146. Ἀναπληρωματικὴ γονικότητα, Ἱστορίες ἀγάπης, σ. 72-74, 88-90, καὶ σὲ ἀνάτυπο 36 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/146%20ANAPLHRVMATIKH%20GONIMOTHTA.pdf>

147. Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, σ. 112-113.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/147%20EN%20PANTI%20EYXARISTEITE.pdf>

148. Προσοχὴ εὐθραυστον, σ. 136-137.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/148%20PROSOXH%20EYURASTON.pdf>

149. Ὀδηγητικὲς εἰκόνες, σ. 152-154.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/149%20ODHGHTIKES%20EIKONES.pdf>

150. Πληροφορίαν ἔχειν, σ. 164.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/150%20PLHROFORIAN%20EXEI.pdf>

151. Ἱστορίες ἀγάπης, σ. 208-210

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/152A%20ISTORIES%20AGAPHS.pdf>

152. Διαλεκτικὴ ὑποσχέσεων, σ. 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/151%20DIALEKTIKH%20YPOSEXESEVN.pdf>

153. Ποιμαντικὴ βιβλιοθήκη, σ. 240-246.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/153%20POIMANTIKH%20BIBLIOUTHKH.pdf>

154. Ταξιδεύοντας, σ. 272-274.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/154%20TAJIDEYONTAS.pdf>

155. Si amas veni, σ. 296-298.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/155%20SI%20AMAS%20VENI.pdf>

156. Συζητώντας για τὸν θάνατο, σ. 312-313.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/156%20SYZHVTNTAS%20GIA%20TO%20UANATO.pdf>

157. Ποιμαντική τῆς καθημερινῆς ζωῆς, σ. 328-329.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/157%20POIMANTIKH%20KAUHMERINHS%20ZVHS.pdf>

158. Δικαιοσύνην μάθετε, σ. 352-353.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/158%20DIKAOSYHN%20MAUETE.pdf>

159. Ἡ βασιλικὴ δρῦς (μνήμη Γέροντος Πορφυρίου), σ. 376-378 καὶ σὲ ἀνάτυπο ὄπου περιλαμβάνεται καὶ ἡ Ἐπιστολὴ πρὸς τὰ πνευματικά του παιδιά, 14 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1991/159%20H%20BASILIKH%20DRYS.pdf>

Ἄλλα

160. Λόγος ἔμπρακτος καὶ πράξις ἐλλόγιμος, Προσλαλιὰ σὲ τιμητικὴ βραδυνὰ γιὰ τὸν ὁμότιμο Καθηγητὴ Εὐάγγελο Δ. Θεοδώρου (22-4-1991). Περιελήφθη στὸ *Ἐπίσημοι Λόγοι Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 31.8.1998 – 31.8.1991*, Πρυτανεῖα Μιχαήλ Π. Σταθόπουλου, τεῦχος Β' σ. 1237-1242.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1991/160%20LOGOS.pdf>

161. Προσωπικὰ καὶ πνευματικὰ μέσα γιὰ τὴ δημιουργικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ χάους (ἀπὸ τὸ χάος στὸ πρόσωπο, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ), στὸν τόμο *Ἀξίες καὶ Πολιτισμὸς, τιμητικὸ ἀφιέρωμα εἰς Εὐάγγελον Θεοδώρου*, Ἐκδ. «Τῆνος», Ἀθήνα, σ. 65-83 καὶ σὲ ἀνάτυπο 20 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1991/161%20PROSVPIKA%20KAI%20PNEYMATIKA.pdf>

40

1992

Βιβλία

162. Ποιμαντικὴ τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἀθήνα, 190 σ.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1992/162_poim_kath.pdf

Ἄρθρα στὴν «Κοινωνία»

163. Ποιμαντικὴ ἐργασία καὶ συνεργασία μὲ νέους σχολικῆς ἡλικίας, ἔτος ΛΕ', τεῦχος 1, σ. 62-70 καὶ σὲ ἀνάτυπο.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1992/163%20POIMANTIKH%20ERGASIA.pdf>

164. Ὁ οὐρανοδρόμος Γέροντας Ἀρχιμανδρίτης Πορφύριος Μπαϊρακτάρης (1906-1991), ἔτος ΛΕ', τεῦχος 1, σ. 105-109.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1992>

[/164%20%CE%9F%CE%A5%CE%A1%CE%9D%CE%9F%CE%94%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A3.pdf](#)

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

165. Δὲν περισσεύει ὑπομονή, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/165%20DEN%20PERISEYEI.pdf>

166. Μαθήματα ἀρχιτεκτονικῆς, σ. 56-57 , 72-73.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/166%20MAUHMATA.pdf>

167. Προετοιμασία γιὰ τὴν ἱερωσύνη, σ. 88-89.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/167%20PROETOIMASIA.pdf>

168. Συζητώντας γιὰ τὸ θάνατο. Θάνατος καὶ ἐσχατολογία: μία ὀρθόδοξη ἄποψη ζωῆς, σ. 104-106, 128-131, 152-155 καὶ σὲ ἀνάτυπο 40 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/168%20SYZHTVNTAS.pdf>

169. Ἕνας εἶναι ὁ κόσμος μας, σ. 168-170.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/169%20ENAS%20EINAI.pdf>

170. Ἀπὸ τὴ μία στιγμή στὴν ἄλλη, σ. 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/170%20APO%20TH%20MIA%20STIGMH.pdf>

171. Ἐν πορεία... , σ. 208-210.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/171%20EN%20POREIA.pdf>

172. Μὲ τὴν ψυχὴ στὸ βλέμμα, σ. 240-241.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/172%20ME%20THN%20CYXH.pdf>

173. Ἐκκλησία καὶ ἐλληνικὴ κοινωνία, σ. 272-273.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/173%20EKKLHSIA.pdf>

174. Ποιμαντικὴ φωτογραφία, σ. 310-311.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/174%20POIMANTIKH.pdf>

175. Αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι δικός μας, σ. 320-322.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/175%20AYTOS%20O%20TOPOS.pdf>

176. Ἡ Εὐρώπη τῶν γονέων, σ. 336-338.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/176%20H%20EYRVPH.pdf>

177. Ἐνα χρόνο μετά... Εὐχήσου, σ. 352-353.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/177%20ENA%20XRONO%20META.pdf>

178. Ἱστορίες μὲ ζῶα, σ. 376-378.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1992/178%20ISTORIES.pdf>

1993

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

179. Ἀνθρώπινες σχέσεις, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/179%20ANURVPINES.pdf>

180. Τὰ αὐτονόητα, σ. 41-42.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/180%20TA%20AYTONOHTA.pdf>

181. Καὶ ὁμως εἶναι δυνατόν..., σ. 56-57.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/181%20KAI%20OMVS.pdf>

182. Ἔστω καὶ στὸ παραπέντε, σ. 72-73.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/182%20ESTV%20KAI%20STO.pdf>

183. Ἡ καλὴ ἀναφορά, σ. 88-89.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/183%20H%20KALH%20ANAFORA.pdf>

184. Τὰ ἐκπληκτα μάτια, σ. 116-117.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/184%20TA%20EKPLHKTA.pdf>

185. Οἱ ἐνορίες καὶ ἡ ἱστορία τους, σ. 152-153.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/185%20OI%20ENORIES.pdf>

186. Περιπέτειες σὲ δύο κόσμους (ἐκ παραδρομῆς τὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἄρθρου στὸ Περιοδικὸ Ἐφημέριος ἔφερε τὸν τίτλο: Οἱ Ἐνορίες καὶ ἡ ἱστορία τους), σ. 168-169, 184-185.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/186%20PERIPETEIES.pdf>

187. Στὰ ψηλὰ βουνά, Εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα καὶ ἀποσπάσματα τοῦ βιβλίου τοῦ Ζαχαρία Παπαντωνίου, σ. 208-210.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/187%20STA%20CHLA%20BOYNA.pdf>

188. Οἱ ἀποφάσεις καὶ οἱ δυσκολίες τους, σ. 240-242.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/188%20OI%20APOFASEIS.pdf>

189. Αἰγαιοπελαγίτικες σελίδες, σ. 272-274.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/189%20AIGAIOPELAGHTIKES.pdf>

190. Ὁ κρατούμενος καὶ ἡ οἰκογένειά του, Ἀνθολόγιο ἔγκλειστης λογοτεχνίας σ. 296-297, 312-313, 328-329, 361-362.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/190%20O%20KRATOYMENOS.pdf>

191. Ἕνας Βέλγος θρησκευτοψυχολόγος στὴν Ἑλλάδα, Προλογικὸ σημεῖωμα στὸ Antoine Vergote, *Ἡ ψυχολογία τῆς ἀπιστίας* (μετ. Στάθη Γιαννῆ), σ. 384-385 καὶ στὸ ἀνάτυπο σ. 5-11.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1993/191%20ENAS%20BELGOS.pdf> Antoine Vergote, *Ἡ ψυχολογία τῆς ἀπιστίας* (μετ. Στάθη Γιαννῆ), Ἐφημέριος 1994 σ. 4-41, 62-63, 80-81, 98-99, 110-111 καὶ 130.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIO/1994/193A%20H%20CYXOLOGIA%20THS%20APISTIAS.pdf>

1994

Βιβλία καὶ Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

192. *Ἡ αὐτοκρατορία τῶν εἰκόνων ποιμαντικὴ προσέγγιση, «Φυλλάδια ἐπικαιρότητας»* ἀρ. 34, Ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Αθήνα, 52 σ.
http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1994/192_autokratoria.pdf

193. Ἐκκλησία, Γάμος καὶ Οἰκογένεια: Ἐρωτηματολόγιο, σ. 15-18.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/193B%20EKKLHSIA.pdf>

194. Σκέψεις γύρω ἀπὸ μία ἔκδοση... (Ἕνα βιβλίο Παιδαγωγικῆς Ἀνθρωπολογίας), σ. 60-61.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/194%20SKECEIS.pdf>

195. Καύχημα τῶν ἱερέων. Ἐβδομάδα ἱερατικῶν κλήσεων, Μικρὸ ἀνθολόγιο σ. 96-97 καὶ 112-113.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/195%20KAYXHMA.pdf>

196. Σχολή καλών τεχνών, σ. 128-129.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/196%20SXOLH.pdf>

197. Η θεωρία τῶν ἀ-πιθανοτήτων, σ. 152-153.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/197%20H%20UEVRIA.pdf>

198. Ποιμαντική πολλαπλῶν διαδρομῶν, σ. 176-177 , 192-193.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/198%20POIMANTIKH%20POLLAPLVN.pdf>

199. Κοινωνική ἔνταξη ἀτόμων μὲ ειδικές δυνατότητες, σ. 216-217.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/199%20KOINVNIKH.pdf>

200. Καλοκαιρινά, σ. 248-249.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/200%20KALOKAIRINA.pdf>

201. Φθινοπωρινά, σ. 280-281.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/201%20FUINOPVRINA.pdf>

202. Ποιμαντική της μνήμης καὶ τῆς λήθης, σ. 352-354.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/202%20POIMANTIKH%20THS%20MNHMHS.pdf>

203. Τρία χρόνια μετά... , σ. 392-394.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1994/203%20TRIA%20XRONIA.pdf>

Ἄλλα

204. Le point de vue (et de vie) orthodoxe, στὸ *L' assistenza al morente*. Aspetti socio-culturali, medico-assistenziali e pastorali. Atti del Congresso Internazionale, Roma, 15-16 marzo 1992. Vita et Pensiero, Milano, σ. 275-286.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1994/204%20Le%20point.pdf>

1995

Βιβλία

205. Ποιμαντική πολλαπλῶν διαδρομῶν, Ἀθήνα, 300 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/199>

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

206. Τὰ θεμέλιά μου στὰ βουνά, σ. 16-18.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/206%20TA%20UEMELIA%20MOY.pdf>

207. Ἰχνηλασία γερόντων (μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπιστολὴ Γέροντος Πορφυρίου πρὸς τὰ πνευματικά του παιδιὰ), σ. 40-41.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/207%20IXNHLASIA.pdf>

208. Χῶραι λευκαὶ πρὸς θερισμόν, Σαράντα χρόνια μετὰ, σ. 56-58, σ. 152-153 καὶ σὲ ἀνάτυπο 22 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/208%20XVRAI%20LEYKAI.pdf>

209. Ἱστορίες μὲ ζῶα, σ. 128-130.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/209%20ISTORIES.pdf>

210. Ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας, σ. 182-184, 220-221.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/210%20EPI%20GHS.pdf>

211. Ὡς διὰ πυρός, σ. 304-305.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/211%20VS%20DIA%20PYROS.pdf>

π. Κ. Ν. Καλλιανού, «Ἐνας ἀκόμη λόγος γιὰ τὸ καλοκαίρι». σ. 306-307

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/212%20ENA%20AKOMH%20LOGOS.pdf>

212. Φιλοκαλικὴ ἐνημέρωση, Προλογικὸ σημείωμα στὸ ἀνάτυπο τοῦ Ἀρχιμ. Δρ. Χερουβεῖμ Μαλισιάνου, *Κ. Παρθένης Ἄγνωστες μαρτυρίες τῆς παρουσίας του στὴ Βιέννη*, σ. 328-329 καὶ στὸ ἀνάτυπο, Ἀθῆναι 1996, σ. 5-9.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/213%20FILOKALIKH.pdf>

Ἀρχιμ. Δρ. Χερουβεῖμ Μαλισιάνου, *Κ. Παρθένης Ἄγνωστες μαρτυρίες τῆς παρουσίας του στὴ Βιέννη, Ἐφημέριος 1996*, σ. 16-19

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/215A%20FILOKALIKH%20ENHMERVSH.pdf>

213. Μέτρα καὶ σταθμά, σ. 344-345.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/214%20METRA.pdf>

214. Πόλεις καὶ μνήμες. Ποιμαντικὴ ἐνεργοποίηση τῆς μνήμης τῶν πόλεων, σ. 376-378, 400-402.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1995/214%20METRA.pdf>

[0EFHMERIOS/1995/215%20POLEIS.pdf](http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1995/Criseetalt%C3%A9rit%C3%A9.pdf)

Άλλα

214β. Crise et altérité au regard de l'anthropologie orthodoxe. (Κρίση και ετερότητα υπό τὸ βλέμμα τῆς Ὀρθόδοξης Ἀνθρωπολογίας). Contribution au 3ème Colloque d'Anthropologie Clinique (*Quel «discours de la méthode» pour les Sciences Humaines ? Un état des lieux de l'anthropologie clinique*), tenu à Louvain-la-Neuve – Novembre 1993, publié dans «ANTHROPO-LOGIQUES» 6 (1995), p. 237-240. Peeters, Louvain-la-Neuve 1996.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1995/Criseetalt%C3%A9rit%C3%A9.pdf>

1996

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

215. Ἡ Χώρα τῆς Ἀλυπίας, σ. 40-41, σ. 56-57.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/215B%20H%20XVRA%20THS%20ALYPIAS.pdf>

216. Ποιμαντική ἐκπαίδευση διὰ βίου, σ. 72-73.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/216%20POIMANTIKH%20EKPAIDEYSH.pdf>

217. Ἐκπαιδευτικοὶ ἀπόηχοι, σ. 87.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/217%20EKAPIDEYTIKOI.pdf>

218. Ἀγωνίες καὶ ἐλπίδες, σ. 112-114.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/218%20AGVNIES.pdf>

219. Μελέτη θανάτου. Σελίδες ἀπὸ ἓνα ἀθέατο ἡμερολόγιο, σ. 136-137 καὶ στὸ *Ποιμαντικὴ Γάμου... 2004*, σ. 418-422.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/219%20MELETH.pdf>

220. Ἐκκλησιαστικὴ κοινωνικὴ διακονία, Προλογικὸ σημείωμα στὸ *Εὐτ.*

Γιαννουλάκη, *Τέταρτος κόσμος. Ὁ κοινωνικὸς ἀποκλεισμός*, σ. 152-153 καὶ στὸ ἀνάτυπο σ. 5-11. Συμπληρώνεται ἀπὸ τὸ προαναφερθὲν ἄρθρο τῆς *Εὐτ.* Γιαννουλάκη σ. 168-169, 186-187 καὶ 208-209.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/220%20EKKLHSIASTIKH.pdf>

221. Σπουδάζοντας θεολογία, Προλογικὸ σημείωμα στὸ ἀνάτυπο τοῦ Θαν.

Παπαθανασίου, *Σπουδάζοντας Θεολογία, Μία ἀπόπειρα προσέγγισης*, σ. 184-185, 210-211, 240-242 καὶ στὸ ἀνάτυπο σ. 3-8. Συνοδεύεται ἀπὸ τὸ προαναφερθὲν ἄρθρο τοῦ Θαν. Παπαθανασίου.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/221%20SPOUDAZONTAS%20THEOLOGIA.pdf>

[0EFHMERIOS/1996/221%20SPOYDAZONTAS.pdf](http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/221%20SPOYDAZONTAS.pdf)

Ἡ συνέχεια καὶ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου (σ. 243):

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/221B%20PROSKYNHMATIKH.pdf>

222. Μαθήματα σχοινοβασίας, σ. 272-273.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/222%20MAUHMATATA.pdf>

223. Προετοιμασία ἀγάπης (Κέντρο Προετοιμασίας Γάμου), σ. 296-297, 312-313 καὶ στον ιστότοπο: <http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/commitees/family/txt1.html>

224. Στον ἀστερισμὸ τῆς ἐλπίδας, σ. 328-329, 344-345.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/224%20STON%20ASTERISMO.pdf>

225. Δικαίωμα στο μέλλον, σ. 368-369.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1996/225%20DIKAIVMA.pdf>

Ἄλλα

226. Théorie de la Médiation et Théologie Orthodoxe. Lecture Médiattonniste de la Liturgie Orthodoxe ou Lecture Liturgique de la Théorie de la Médiation? Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΛΑ΄ τιμητικὸν ἀφιέρωμα εἰς Νικόλαον Α. Νησιώτην, Ἀθήναι, σ. 571-582 καὶ σὲ ἀνάτυπο.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1996/226%20THEORIE%20%20BOOK.pdf>

227. «Veritatis splendor» an orthodox reaction, περ. “*The Ecumenical Review*” Vol. 48, No 2, 1996, σ. 155-157 καὶ στον ιστότοπο:

http://www.myriobiblos.gr/texts/english/stavropoulos_veritatis.html

1997

Βιβλία

228. Ἐπιστήμη καὶ τέχνη τῆς Ποιμαντικῆς, Ἐκδ. Ἄρμος, Ἀθήνα, 162 σ.

α) Βιβλιοπαρουσίαση τοῦ Καθηγητοῦ Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/theod.pdf> β. 20 χρόνια μετά ... Βιβλιογραφία

http://www.diapoimansi.gr/PDF/20_XRONIA_EPIST.pdf

229. Φάκελλος Μαθήματος Συμβουλευτικῆς Ποιμαντικῆς, Ἀθήνα, 200 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1997/229%20FAKELOS.pdf>

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

230. <http://www.pagesplus.com/orthodox> - Συνέχεια και ὄχι... τέλος, σ. 16-18, 39.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/230%20SYNEXEIA%20KAI%20OXI%20TELOS.pdf>
231. Ἡ ποιμαντική διάσταση τοῦ ἁγιαστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, σ. 88-90.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/231%20H%20POIMANTIKH%20DIASTASH.pdf>
232. Μία πρόταση, σ. 104-105.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/232%20MIA%20PROTASH.pdf>
233. Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες, σ. 128-129.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/233%20VS%20VRAIOI.pdf>
234. Παράπονα, σ. 152-153.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/234%20PARAPONA.pdf>
235. Ὁριοθετήσεις, σ. 200-201.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/235%20ORIOUETHSEIS.pdf>
236. Ποιμαντική γάμου καὶ οἰκογενείας, σ. 328-330.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/236%20POIMANTIKH%20GAMOY.pdf>
237. Οἱ Πύλες τῆς μνήμης, σ. 168-170.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/237%20OI%20PYLES.pdf>
238. Ἔρθα, ἀλλά... δὲν θὰ μείνω, σ. 224-225.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/238%20HRUA%20ALLA.pdf>
239. Ἀπὸ τὴν ξενοφοβία στὴν φιλοξενία, σ. 256-258.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/239%20APO%20THN%20JENOFOBIA.pdf>
240. Ἀγωνίες καὶ ἐλπίδες - Ἡ συνομωσία τῆς ἐλπίδος, σ. 296-298, 312-314
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/240%20AGVNIES%20KAI%20ELPIDES.pdf>
241. Ἡ ποιμαντική τῆς ἐλπίδας, σ. 344-345.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/241%20H%20POIMANTIKH%20THS%20ELPIDAS.pdf>
242. Πνευματικὴ ἰχνηλασία (ἐκ παραδρομῆς «Ἡ ποιμαντικὴ τῆς ἐλπίδας»), σ. 360-361.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1997/242%20pneym_ixnilasia.pdf

Άλλα

243. Marriage and the family. Models and comparisons within the orthodox tradition. Paper presented at the IVth Hellenic-Iranian Symposium, which took place in Athens in the Old Amphitheatre of Athens Medical School, University of Athens, 12-13 November 1997 with the title "Family and Family Values in the Islamic and the Christian (Orthodox) World" (english translation Marina Robb). For the needs of the symposium the author transcribed composed thoughts that he has set down from time to time developing the Orthodox teaching about marriage and the family. Το κείμενο υπάρχει στον ιστότοπο:

http://www.myriobiblos.gr/texts/english/stavropoulos_marfam.html

244. Ηθική συμβουλευτική προσέγγιση στις σύγχρονες τεχνικές αναπαραγωγής του ανθρώπου, συμβολή στον *Χαριστήριο* τόμο προς τιμήν του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου Γιαννουλάτου, «Πορευθέντες...», Έκδ. Αρμός, Αθήνα, σ. 329-339.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1997/244%20%CE%97%CE%98%CE%99%CE%9A%CE%97.pdf> Αγγλική περίληψη

στον τόμο περιλήψεων «*Go Ye...*» σ. 85-86.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1997/244%20%CE%97%CE%98%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%91%CE%93%CE%93%CE%9B%20%CE%A0%CE%95%CE%A1.pdf>

49

1998

Βιβλία

245. *Το έργο του Θεολόγου Καθηγητή και τὸ Μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν*, Έκδ. Έρευνητικά Προγράμματα Πανεπιστημίου Αθηνῶν. Σὲ συνεργασία με Στέφανο Χρ. Κουμαρόπουλο. Αθήνα 1998, 64 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1998/245%20%CE%A4%CE%9F%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%9F.pdf>

246. *Η Τέχνη τῆς Αγάπης*, Έκδ. Ι. Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγ. Νεοφύτου: Κάνιστρο 4, Πάφος, 82 σ. Με πρόλογο τοῦ Σταύρου Σ. Φωτίου.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1998/246%20H%20TEXNH.pdf>

Άρθρα στον «Έφημέριο»

247. Περὶ ἐπιθυμίας, σ. 56-57.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/247%20PERI%20EPIIUYMIAS.pdf>

248. Ὑποχωρεῖτε παῖδες Ἑλλήνων, σ. 72-73.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/248%20YPOXVREITE.pdf>

249. Ἡ ὑποχώρηση δὲν ἀρκεῖ. Φάρμακα ἢ ὁδήγησι; σ. 88-90.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/249%20H%20YPOXVRHSH.pdf>
250. Ἡ λάμψη τῆς ἀλήθειας. Ὁρθόδοξη ἀνάγνωσι μιᾶς παπικῆς ἐγκυκλίου, σ. 104-105.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/250%20H%20LAMCH.pdf>
251. Γάμος καὶ οἰκογένεια. Πρότυπα καὶ παρομοιώσεις στὴν ὀρθόδοξη Παράδοσι, σ. 120-121, 136-137.
252. Τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, σ. 152-153.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/252%20TOY%20STAYROY.pdf>
253. Μὲ ἀφορμὴ τὴν Ἀνάστασι, σ. 168-169
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/253%20ME%20AFORMH.pdf>
254. Ὁ Θεὸς στὴν Πόλι, σ. 184-185.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/254%20O%20UEOS%20STHN%20POLH.pdf>
255. Σχεδιά πόλις, σ. 200-201.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/255%20SXEDIA%20POLIS.pdf>
256. Συνεργασία ἐνορίας καὶ θεολόγου καθηγητοῦ (σὲ συνεργασία μὲ Στ. Κουμαρόπουλο), σ. 232-233.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/256%20SYNERGASIA.pdf>
257. Ποιμαντικὴ τοῦ μέλλοντος, σ. 248-249.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/257%20POIMANTIKH%20TOY%20MELLONTOS.pdf>
258. Τὸ μέλλον τῆς ποιμαντικῆς, σ. 264-265.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/258%20TO%20MELLON.pdf>
259. Βιοτεχνολογία καὶ Βιοηθική, σ. 280-281, 296-298.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/259%20BIOTEXNOLOGIA.pdf>
260. Ἡ ἐνορία μας, σ. 312-313.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/260%20H%20ENORIA%20MAS.pdf>

261. Ἡ ἐνορία σας καὶ πῶς θὰ τὴν ἀνακαλύψετε ἐκ νέου. Τὸ Παιχνίδι τῆς Ἐνορίας, σ. 327-330 καὶ σὲ ἀνάτυπο σ. 8 (σχῆμα Α4).
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/261%20H%20ENORIA%20SAS%20KAI%20PVS.pdf>

Βίντεο του Ant1 για το Παιχνίδι της Ενορίας:
<https://www.youtube.com/watch?v=GvozhQm7zs&t=45s>

262. Μία κοινότητα πού ἀκτινοβολεῖ, σ. 331.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1998/262%20MIA%20KOINOTHTA.pdf>

Ἄλλα

263. Τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς Ποιμαντικῆς ἢ Πρακτικῆς Θεολογίας. Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΛΓ' τιμητικὸν ἀφιέρωμα εἰς Γεώργιον Σ. Γρατσέα, Ἰωάννην Θ. Παναγόπουλον, Παναγιώτη Χ. Ἀνδριόπουλον Ἀθήναι, σ. 317-327 καὶ σὲ ἀνάτυπο.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1998/236%20TO%20PARON%20BIBLIO.pdf>

264. Βιοτεχνολογία. Ἔθος τέχνη καὶ τεχνικὴ στὸ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, *Ἡ ἄλλη πλευρὰ τῆς βιοτεχνολογίας*, Ἀθήνα, σ. 31-40.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1998/264%20%20%CE%92%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91.pdf>

265. Ἠθικοὶ προβληματισμοὶ στὴν ἀναπαραγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου. Θεολογικὴ προσέγγιση, περ. «Σύναξη» ἀρ. 68, Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος 1998, σ. 47-52 καὶ στὸ Ποιμαντικὴ Γάμου... 2004, σ. 335-345.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1998/265%20%CE%97%CE%98%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%99.pdf>
Πρόκειται γιὰ ἑλληνικὴ μεταγραφὴ τῆς εἰσηγήσεως Bioéthique et religions : le point de vue orthodoxe, σὲ στρογγυλὸ τραπέζι Διεθνοῦς Συνεδρίου στὴ Ρώμη, 15-17 Φεβρουαρίου 1996. Δημοσιεύτηκε στὸ *Le radici della bioetica*. Atti del Congresso Internazionale, Vita et Pensiero, Milano 1998, τ. I, σ. 269-274.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1998/265%20Bioethique.pdf>

1999

Βιβλία

266. Ποιμαντικὴ γάμου καὶ οἰκογενείας πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ 21ου αἰῶνα (Εἰσηγήσεις στ

ὁ Θεολογικὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας, Ἀμαλιάδα 22-23 Φεβρουαρίου 1997), Ἔκδ. Ἱ.Μητρ. Ἡλείας, Ἀθήνα, 71 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/1999/266%20POIMANTIKH%20GAMOY.pdf>

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριον»

267. Φόβος καὶ ἀγάπη στὴ ζωὴ τῶν φύλων, τεύχ. 1, σ. 18-21.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/267%20FOBOS%20KAI%20ZVH.pdf>

268. Χῶροι ζωῆς, τεύχ. 2, σ. 30-32.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/268%20XVROI%20ZVHS.pdf>

269. Διαγωνισμὸς ποιμαντικῆς φωτογραφίας, τεύχ. 2, σ. 36-37.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/269%20DIAGVNISMOS.pdf>

270. Τὸ βάρος ἀπὸ τὰ μελλούμενα, τεύχ. 3, σ. 14-15.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/270%20TO%20BAROS.pdf>

271. Ἀσκήση καὶ τεχνολογία, τεύχ. 4, σ. 22-23.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/271%20ASKHSH%20%20KAI.pdf>

52

272. Στενάχωρα χρόνια, τεύχ. 5, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/272%20STENAXVRA.pdf>

273. Περὶ διατροφῆς, τεύχ. 6, σ. 5-7.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/273%20PERI%20DIATROFHS.pdf>

274. Βεβαιότητες καὶ ὄρια στὰ θεμέλια τῆς ἠθικῆς σήμερα, τεύχ. 7, σ. 12-14, τεύχ. 8, σ. 5-7.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/274%20BEBAIOTHTES.pdf>

275. Ἕνα γραφεῖο ποιμαντικῆς Γάμου καὶ Οἰκογενείας, τεύχ. 9, σ. 11-13.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/275%20ENA%20GRAFEIO.pdf>

276. Παραλειπόμενα, τεύχ. 10, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/276%20PARALEIPOMENA.pdf>

277. Τρόποι ἀναγνώσεως καὶ ἐπιλογῆς, τεύχ. 11, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/277%20TROPOI%20ANAGNOSIS%20KAI%20EPILOGHS.pdf>

[0EFHMERIOS/1999/277%20TROIPOI%20ANAGNVSEVS.pdf](http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/277%20TROIPOI%20ANAGNVSEVS.pdf)

278. «Καλά Χριστούγεννα», τεύχ. 12, σ. 29.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/1999/278%20KALA%20XRISTOYGENNA.pdf>

Άρθρο στην «Ευθύνη»

279. Χωρίς ταυτότητα πιά. Αφιέρωμα: *Η παγκοσμιοποίηση και η μοίρα τῶν Ἑλλήνων*, «Ευθύνη» Δεκέμβριος, σ. 596- 598.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/1999/279%20%20%CE%A7%CE%A9%CE%A1%CE%99%CE%A3%20%CE%A4%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91.pdf>

Άλλα

280. Ὁ Φιλοκαλικὸς ἄνθρωπος Μία ὀρθόδοξη πρόταση ζωῆς, περ. «Κοινωνία» ἔτος ΜΒ΄, τεύχος 2, Ἀπριλίου – Ἰουλίου, σ. 141-151. Περιελήφθη ἐπίσης στὸ Κων/νου Ἰ. Χολέβα (ἐπιμέλεια), *Ἑλληνορθόδοξη Πορεία* (Ἀνθολόγιο Κειμένων), Ἀθήνα 2008, σ. 387-407 καὶ σὲ ἀνάτυπο Ἀθήνα, 16 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1999/280%20O%20FILOKALIKOS.pdf>

281. Μία συνέντευξη γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Θεολόγου Καθηγητῆ στὸ δημοσιογράφο Δημήτρη Φερούση, περ. Κοινωνία, τεύχος 1, σ. 21-24.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1999/281%20%CE%A3%CE%A5%CE%9D%CE%95%CE%9D%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%9E%CE%97.pdf>

282. Κλινικὴ καὶ θεραπευτικὴ Ποιμαντικὴ Θεολογία στὴ σχέση της μὲ τὴν ψυχοπαθολογία καὶ τὴν ψυχοθεραπεία. Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΛΔ΄ τιμητικὸν ἀφιέρωμα εἰς Ἀθανάσιον Χαστούπην, Ἀθήναι, σ. 219-243 καὶ σὲ ἀνάτυπο 32 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/1999/282%20KLINIKH.pdf>

2000

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

283. Ἰωβηλαῖον ἔτος 2000, τεύχ. 1, σ. 16-18.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/283%20IVBHLAION.pdf>

284. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ σκοντάφτει, τεύχ. 3, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/284%20O%20ANURVPOS.pdf>

285. Ἑβδομάδα ἱερατικῶν κλήσεων, τεύχ. 4, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/285%20EBDOMADA%20IERATIKVN.pdf>

286. Ταυτότητα και θρησκευτικό γεγονός, τεύχ. 5, σ. 22-24.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/286%20TAYTOTHTA.pdf>

287. Ο εξομολόγος και η αντιμετώπιση προβλημάτων ψυχικής υγείας, τεύχ. 7, σ. 19-21, τεύχ. 8, σ. 18-21 και σε ανάπτυχο 16 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/287%20O%20EJOMOLOGOS.pdf>

288. Θεολογική θεμελίωση της ποιμαντικής των ασθενών, τεύχ. 10, σ. 22-24, τεύχ. 11, σ. 19-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/288%20UEOLOGIKH%20UEMELIVSH.pdf>

289. Ένα έρευνητικό πρόγραμμα, τεύχ. 12, σ. 13-17.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2000/289_ENA%20EREYNHTIKO.pdf

Άρθρα στην «Ευθύνη»

290. Το αλφαβητάρι της ζωής. Στήλη Όψεις/Απόψεις, σ. 416-417.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2000/290%20%CE%A4%CE%BF%20%CE%B1%CE%BB%CF%86%CE%B1%CE%B2%CE%B7%CF%84%CE%AC%CF%81%CE%B9%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%B6%CF%89%CE%AE%CF%82%20%CE%BC%CE%BF%CE%BD.pdf>

291. Ποιμαντική στον 21ο αιώνα. Αφιέρωμα: *Ελπίδες και φόβοι του είκοστού πρώτου αιώνα*, Δεκέμβριος, σ. 637-640.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2000/291%20%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%A3%CE%A4%CE%9F%CE%9D%2021%CE%BF%CE%91%CE%99%CE%A9%CE%9D%CE%91.pdf>

292. Οι δύο έντολές. Αφιέρωμα: *Οικογένεια ή επάγγελμα*, Απρίλιος, σ. 200-203.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2000/292%20%CE%9F%CE%B9%20%CE%B4%CF%8D%CE%BF%20%CE%B5%CE%BD%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AD%CF%82.pdf>

293. Λογικά και... ανόητα. Στήλη Όψεις/Απόψεις, σ. 463-464.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2000/293%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CE%B7%CF%84%CE%B1.pdf>

294. Ποιά Ελλάδα; Στήλη Όψεις/Απόψεις, σ. 516-517.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2000/294%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CE%B7%CF%84%CE%B1.pdf>

[0ΕΥΥΥΝΗ/2000/294%20%CE%A0%CE%BF%CE%B9%CE%B1%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1.pdf](http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2000/295%20%20%CE%A4%CE%AC%20%CE%AD%CE%BE%CE%B9%20%CE%B5%CE%B9%CE%B4%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CF%80%CE%B7%CF%82%20%CF%80%CE%BF%CE%BB%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BD.pdf)

Άλλα

295. Τα έξι είδη της αγάπης του Ευαγγελίου της κρίσεως. Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΛΕ΄ τιμητικόν αφιέρωμα εις Ιωάννην Κ. Κορναράκην και Μιχαήλ Κ. Μακράκη, Αθήνα 2000, σ. 267-279. Για την σε ηλεκτρονική μορφή παρουσίαση του κειμένου αυτού βλ. όμοτιτλο άρθρο του Άγγελου Βαλλιανάτου Δρ. Θ., στο περ. «Εκκλησία» Ιουλίου 2009, σ. 476-478.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2000/295%20%20%CE%A4%CE%AC%20%CE%AD%CE%BE%CE%B9%20%CE%B5%CE%B9%CE%B4%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CF%80%CE%B7%CF%82%20%CF%80%CE%BF%CE%BB%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BD.pdf>

2001

Βιβλία

296. Συμβουλευτική Ποιμαντική και Έξομολογητική. Διδακτικές Σημειώσεις (Α΄ Μέρος Συμβουλευτική ποιμαντική ανθρωπολογία. Β΄ Μέρος Εισαγωγή στην Όρθόδοξη Συμβουλευτική Ποιμαντική. Γ΄ Μέρος Στάσεις και πρότυπα συμβουλευτικής ποιμαντικής επικοινωνίας. Δ΄ Μέρος Ειδική Συμβουλευτική Ποιμαντική. Ε΄ Μέρος Ανθολόγιο), Αθήνα 2001 και 2003, 316 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2001/296%20SYMBOYLEYTIKH%20BIBLIO.pdf>

55

Άρθρα στην «Ευθύνη»

297. Πώς «δέν θα περάσει ό φασισμός»... »; Αφιέρωμα *Νέες Μορφές Φασισμού*, Άπρίλιος, σ. 192-194.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200ΕΥΥΥΝΗ/2001/297%20%20%CE%A0%CF%8E%CF%82%20%CE%B4%CE%B5%CE%BD%20%CE%B8%CE%B1%20%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%20%CE%BF%20%CF%86%CE%B1%CF%83%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82.pdf>

298. Λογοτεχνία Διπλή προσέγγιση. Αφιέρωμα *Η Λογοτεχνία γιατί και προς τί;* Δεκέμβριος, σ. 594-595.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200ΕΥΥΥΝΗ/2001/298%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%B1%20%CE%94%CE%B9%CF%80%CE%BB%CE%AE%20%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%AD%CE%B3%CE%B3%CE%B9%CF%83%CE%B7.pdf>

299. Χριστιανική Παράδοση και καλλιτεχνική δημιουργικότητα. Πρόκειται για απόδοση στα έλληνικά ανακοινώσεως του συγγραφέα σε διεθνές συνέδριο στη Ρώμη τὸ 2001 με τίτλο Από την εικόνα στην όμοίωση. Φιλοκαλική διαλεκτική μεταξύ

δημιουργίας και καλλιτεχνικής δημιουργικότητας στην ὀρθόδοξη παράδοση. Τὸ πρῶτο μέρος δημοσιεύτηκε στὴν «Εὐθύνη» τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 2001, σ. 327-329 καὶ συμπεριελήφθη στὰ *Δοκίμια τῶν Ἑλλήνων* (ἐπιμέλεια Κώστα Ε. Τσιρόπουλου), Μέγας Ἀστρολάβος-Εὐθύνη, Ἀθήνα 2002, σ. 525-528. Τὸ πλῆρες κείμενο βλ. στὸ Α.Μ. Σταυρόπουλου, *Ἰχνηλασίες* 2007, σ. 130-145.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2001/299%20%CE%A7%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CF%83%CE%B7%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1.pdf>

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

300. Εὐρωπαϊκὸ ἔτος γλωσσῶν, τεύχ. 1, σ. 20-21.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/300%20EYRVPAIKO%20ETOS.pdf>

301. Τὸ εὐαγγέλιο τῆς κρίσεως, τεύχ. 2, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/301%20TO%20EYAGGELIO.pdf>

302. Τέχνη καὶ Ἐκκλησία, τεύχ. 3, σ. 21-23.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/302%20TEXNH%20KAI%20EKKLHSIA.pdf>

56

303. Μία θεολογικὴ ἀνάγνωση τῆς βιολογικῆς ἐπαναστάσεως, τεύχ. 4, σ. 12-16.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/303%20MIA%20UEOLOGIKH.pdf>

304. Τὸ Πρόσωπο καὶ τὰ Πρόσωπα, τεύχ. 5, σ. 17-21.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/304%20TO%20PROSVPO.pdf>

305. Ματαιίωση ἢ καὶ παραίτηση, τεύχ. 9, σ. 13-14.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/305%20MATAIVSH.pdf>

306. Γιὰ τοὺς μικροὺς καὶ ἐλαχίστους, τεύχ. 10, σ. 9-10.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/306%20GIA%20TOYS%20MIKROYs.pdf>

307. Ὁρησκεία καὶ ἐπιστήμη. Ἀνεξάρτητες ἢ καὶ ἐξαρτημένες μεταβλητές; τεύχ. 12, σ. 11-14.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2001/307%20URHSKEIA%20KAI%20EPISTHMH.pdf>

Ἄλλα

308. L' amour-charité et la vertu dans les fondements de la morale orthodoxe,

συμβολή σὲ στρωγγυλότραπέζι «Certitudes et limites dans les fondements de la morale aujourd'hui» στὸ Luigi Silvano Filippi e Anna Maria Lanza (ἐπιμέλεια), *Certezza et esperienza del limite*. Atti del XIV Congresso dell' A.I.E.M.P.R., Franco Angeli, Milano, σ. 499-506.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2001/308%20lamour.pdf>

309. Certitudes et expérience de la limite sous la lumière du désir

σὲ συνεργασία μετὸν Δ. Ἀγγελήστου L.S. Filippi (ἐπιμέλεια), σ. 437-438.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2001/309%20Certitude.pdf>

309β. Raison dialectique et Théologie Pastorale. Communication au 5ème Colloque d'Anthropologie Clinique (*Médiations culturelles*) tenu à Rennes, septembre 1999, publié dans « tétralogiques 14 », Éd. Presses Universitaires de Rennes, Rennes 2001, p. 137-141. « L'auteur revisite la *théologie pastorale* à partir de la diffraction de la rationalité proposée par le modèle de *l'anthropologie clinique ou théorie de la médiation* » (Clément De Guibert p. 5). Περιλαμβάνεται στις σελίδες 55-59 τοῦ βιβλίου *Sciences Humaines et Théologie Orthodoxe. Questions d'anthropologie*. Analectes de la revue "Théologia" («Θεολογία»), τόμος 1, Athènes 2011 (βλ. παρακάτω ἀρ. 412).

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2001/309b%20raison%20dialectique.pdf><http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2001/309%20CE%20B2.pdf>

57

2002

Βιβλία

310. *Οἱ δρόμοι τοῦ νεροῦ. Ὀδοιπορικὸ θεραπευτικὸ τουρισμοῦ στὰ ἀγίασματα τῆς Ἑλλάδας*. Σὲ συνεργασία μετ' Ἀγγ. Βαλλιανάτου, Ἀρ. Σαραντουλάκου, Τρ. Μπολτέτσο, Ἐκδ. Ἀρμός, Ἀθήνα, 60 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2002/310%20DROMOI%20NEROY%20PERIEXOMENA.pdf>

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

311. Γραφεῖο Συμβουλευτικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (σὲ συνεργασία μετ' π. Ἀδαμάντιο Αὐγουστίδη), τεῦχ. 1, σ. 19-22.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/311%20GRAFEIO%20SYMBOYLEYTIKHS.pdf>

312. Ἡμερολόγια, τεῦχ. 2, σ. 12-14.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/312%20HMEROLOGIA.pdf>

313. Ἡ βία στὴν Οἰκογένεια, τεῦχ. 3, σ. 20-21.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/313%20H%20BIA%20STHN%20OIKOGENEIA.pdf>

314. Οικογένεια ἢ ἐπάγγελμα, τεύχ. 4, σ. 19-21.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/314%20OIKOGENEIA%20H%20KAI%20EPAGGELMA.pdf>

315. Βιοηθική και ιατρική πράξις. Θεολογική προσέγγιση, τεύχ. 5, σ. 14-17, τεύχ. 6, σ. 12-15.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/315%20BIOHUIKH.pdf>

316. Ένας λόγος γιὰ τὸ περιβάλλον, τεύχ. 9, σ. 19-21.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/316%20ENAS%20LOGOS.pdf>

317. Μαραθώνιος καὶ σκυταλοδρομία, τεύχ. 11, σ. 16-18.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/317%20MARAUVNIOS.pdf>

318. Ὁρθόδοξη Συμβουλευτική Ποιμαντική, τεύχ. 12, σ. 18-23.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2002/318%20ORUODOJH%20SYMBOYLEYTIKH.pdf>

Ἄρθρα στὴν «Εὐθύνη»

319. Ὁ ἄνθρωπος τῶν Μακαρισμῶν. Ἀφιέρωμα: *Ποιὸς ἄνθρωπος γιὰ τὸν εἰκοστὸ πρῶτο αἰῶνα*, Ἀπρίλιος, σ. 177-179.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2002/319%20%20%CE%9F%20%CE%91%CE%9D%CE%98%CE%A1%CE%A9%CE%A0%CE%9F%CE%A3%20%CE%A4%CE%A9%CE%9D%20%CE%9C%CE%91%CE%9A%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%A9%CE%9D.pdf>

320. Πέρα ἀπὸ τὸ προφανές, Ὀκτώβριος, σ. 458-459.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2002/320%20%CE%A0%E1%BD%B3%CF%81%CE%B1%20%E1%BC%80%CF%80%E1%BD%B9%20%CF%84%E1%BD%B9%20%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%B1%CE%BD%E1%BD%B3%CF%82.pdf>

Ἄλλα

321. Πρὸς δύο νέους ὅπως ἂν ἐκ τῶν τῆς ἀγάπης ὠφελοῖντο λόγων, δημοσιεύτηκε σὲ φυλλάδιο τοῦ Κέντρου Προετοιμασίας Γάμου τῆς Ἱ. Μ. Φθιώτιδος, Λαμία 2002, ἐπίσης στὸ *Ποιμαντικὴ Γάμου...2004*, σ. 379-380.
<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2002/321%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%20%CE%94%CE%A5%CE%9F%20%CE%9D%CE%95%CE%9F%CE%A5%CE%A3.pdf>

Βιβλία

322. *Αναφορές του θεολογικού και εκκλησιαστικού τύπου σε θέματα βιοηθικής*, σε συνεργασία με Α. Σαραντουλάκου, Υπουργείο Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας Έπιτροπή Βιοηθικής, 36 σ.

Η έρευνα αυτή βρίσκεται στο δικτυακό τόπο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και συγκεκριμένα στη διεύθυνση:

<http://cwep.soctheol.uoa.gr/page5/page5.html>

323. *Πληροφορική Κοινωνική Θεολογία. Διδακτικές Σημειώσεις* με τη συνεργασία Άγγελου Ν. Βαλλιανάτου, Αθήνα, σ. 9-137.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2003/323%20PLHROFRIKH%20%20BOOK.pdf>

Άρθρα στον «Έφημέριο»

324. Γένος και Θρησκεία. Φύλα και θρησκευτικό γεγονός. Προβληματισμοί με άφορμή ένα Συνέδριο, τεύχ. 1, σ. 14-15.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/324%20GENOS.pdf>

325. Η ένσυνείδητη συμμετοχή των ένοριτών στο ένοριακό ποιμαντικό έργο, τεύχ. 2, σ. 14-16, τεύχ. 3, σ. 21-23.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/325%20H%20ENSYNHDEITH.pdf>

326. Σχόλια και συμπεράσματα από ένα συνέδριο (τò 2ο Διεθνές Διεπιστημονικό, Δελφοί 5-8 Σεπτεμβρίου 2002), τεύχ. 4, σ. 9-12.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/326%20SXOLIA.pdf>

327. Η άποξένωση των συζύγων και τò γενικότερο σύμπτωμα τής μοναξιάς, τεύχ. 5, σ. 14-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/327%20H%20APOJENVSH.pdf>

328. Ποιμαντική προσέγγιση του μυστηρίου του γάμου, τεύχ. 6, σ. 7-10, τεύχ. 7, σ. 9-12.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/328%20POIMANTIKH%20PROSEGGISH.pdf>

329. Άξια και δίκαιη πρωτοβουλία, τεύχ. 10, σ. 24-25.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2003/329%20AJIA.pdf>

Άρθρα στην «Ευθύνη»

330. Η Δύση ως έρώτημα. Άφιέρωμα: *Ο πνευματικός μηδενισμός τής Ευρώπης*, «Ευθύνη» Δεκέμβριος, σ. 600-601.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2003/330%20%20%CE%97%20%CE%B4%CF%85%CF%83%CE%B7%20%CF%89%CF%82%20%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1.pdf>

331. Ως... Αφιέρωμα: *Η ανάγνωση ως γνωριμία και ως φιλία*, «Ευθύνη» Απρίλιος, σ. 178-179.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2003/331%20%20%CE%A9%CF%82.pdf>

Άλλα

332. Ποιμαντική προετοιμασία των μελλονύμφων, στο *Κωνσταντίνος Δωρ. Μουρατίδης. Πρόμαχος Όρθοδοξίας, Τιμητικό αφιέρωμα Πανελληνίου Ένώσεως Θεολόγων*, Αθήναι, σ. 531-537.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2003/332%20%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%95%CE%A4%CE%9F%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%A4%CE%A9%CE%9D%20%CE%9C%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%9F%CE%9D%CE%A5%CE%9C%CE%A6%CE%A9%CE%9D.pdf>

333. Genre et religion. Sexes et fait religieux dans la tradition de l'Église Orthodoxe στο Carlos Dominguez - Rafael Briones (έπιμέλεια), *Masculino –*

Feminino y Hecho Religioso, Πρακτικά του XVI^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της AIEMPR *Genero y Religion*, Universidad de Granada, Granada, σ. 445-457. (μὲ γαλλική, ισπανική καὶ ἰταλική περίληψη).

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2003/333%20genre.pdf>

334. L'Orthodoxie στο *Regard éthique, L'euthanasie*, Volume I- Aspects éthiques et humains, Strasbourg, Conseil de l'Europe, 2003, σ. 157-159.

Στὰ ἑλληνικὰ ἔχει δημοσιευτεῖ μετὸν τίτλο Ἡ θέση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπέναντι στὴ νεὺθανασία στο *Ποιμαντικὴ Γάμου...2004*, σ. 269-371.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2003/334.pdf>

335. L'Orthodoxie στο *Regard éthique: Les transplantations*, Strasbourg, Conseil de l'Europe, 2003, σ. 197-202.

Στὰ ἑλληνικὰ ἔχει δημοσιευτεῖ μετὸν τίτλο Ἐπιταγὲς τῆς ὀρθοδόξου ἠθικῆς ποὺ ἀφοροῦν στὶς μεταμοσχεύσεις καὶ στὰ ξένα μοσχεύματα στο *Ποιμαντικὴ Γάμου...2004*, σ. 361-368.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2003/335.pdf>

2004

Βιβλία

336. *Ποιμαντικὴ Γάμου, Οἰκογενείας καὶ ἰσότητος τῶν δύο φύλων*, Διδακτικὲς σημειώσεις, Αθήνα, 478 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2004/336POIMANTIKH.pdf>

337. Σημειώσεις τοῦ ἐπιλεγομένου Μαθήματος *Εἰδικὰ Θέματα Ψυχολογίας*, Ἀθήνα, 106 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2004/337%20%CE%95%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%20%CE%98%CE%95%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%91%20%CE%A8%CE%A5%CE%A7%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%CE%A3%20.pdf>

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

338. Ἡ Ἁγία Γραφή καὶ οἱ χρήσεις της, τεύχ. 1, σ. 4-5.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/338%20%CE%97%20%CE%91%CE%93%CE%99%CE%91%20%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97.pdf>

339. Τί σημαίνει ἡ Κυριακή; τεύχ. 2, σ. 19-20, 22.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/339%20TI%20SHMAINEI.pdf>

Δημοσιεύτηκε καὶ στὸν ιστότοπο:

<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/kyriaki.htm>

340. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ μετράει τὰ σύννεφα, τεύχ. 3, σ. 6-7.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/340%20O%20ANURVPOS.pdf>

341 Ἀναζητήσεις, τεύχ. 5, σ. 6-8.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/341%20ANAZHTHSEIS.pdf>

342. Ὁρησκεῖες καὶ βία, τεύχ. 4, σ. 25-27.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/342%20URHSKEIES.pdf>

343. Βιοτεχνολογία καὶ Βιοηθική στὸν Ἡμερήσιο Ἀθηναϊκὸ τύπο, τεύχ. 6, σ. 8-10.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/343%20BIOTEXNOLOGIA.pdf>

344. Ἔχουμε ἀγῶνες σήμερα, τεύχ. 7, σ. 15-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/344%20EXOYME%20AGVNES.pdf>

345. Δέηση, τεύχ. 8, σ. 8-10.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/345%20DEHSH.pdf>

346. Ἡ Συμβουλευτική Ποιμαντική Ψυχολογία καὶ ἡ ἰσοτιμία τῶν δύο φύλων (σὲ συνεργασία μὲ Στ. Κουμαρόπουλο), τεύχ. 10, σ. 15-17, τεύχ. 11, σ. 16-18.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2004/346%20SYMBYLYTIKI%20POIMANTIKI%20PSYCHOLOGIA%20KAI%20H%20ISOITIMIA%20TON%20DYO%20FYLON.pdf>

Άρθρα στην «Ευθύνη»

347. Η υπέρβαση της τρομοκρατίας. Αφιέρωμα: *Μορφές τρομοκρατίας στον 21^ο αιώνα*, Άπριλιος, 151-153.

<http://www.dia-poimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2004/347%20%CE%97%20%CF%85%CF%80%CE%AD%CF%81%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%B1%CF%82.pdf>

348. Η υπέρβαση ενός μύθου. Αφιέρωμα: *Ο μύθος του «Λαϊκού Κράτους»*, Δεκέμβριος, σ. 610-611.

<http://www.dia-poimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2004/348%20%CE%97%20%CE%A5%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%97%20%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%A3%20%CE%9C%CE%A5%CE%98%CE%9F%CE%A5.pdf>

Άλλα

349. De l'image à la ressemblance. Dialectique philocalique entre création et créativité artistique dans la tradition orthodoxe, στο Isabelle Grellier – Hans Strub – Ermanno Genre (έπιμέλεια), *Tradition chrétienne et créativité artistique*. Actes du congrès de théologie pratique de Rome ; Edition S.I.T.P. 2004, σ. 227-238.

<http://www.dia-poimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2004/349%20De%20l%20image.pdf>

62

2005

Βιβλία

350. *Βιοτεχνολογία και Βιοηθική στον ήμερήσιο αθηναϊκό τύπο*, με τη συνεργασία μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν καὶ συντονίστρια τὴν κα Ἀριάδνη Σαραντουλάκου (Μ. Th.), Ἔκδ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 2005, 173 σ. Ἡ ἔρευνα αὐτὴ βρῖσκεται στὸ δικτυακὸ τόπο τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ συγκεκριμένα στὴ διεύθυνση:

<http://cwer.soctheol.uoa.gr/page5/page5.html> καὶ στὸν ιστότοπο:
<http://www.dia-poimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2005/%CE%92%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%92%CE%99%CE%9F%CE%97%CE%98%CE%99%CE%9A%CE%97.pdf>

351. Βιολογία καὶ Βιοηθική ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, Εἰσήγηση σὲ Συμπόσιο τῆς «Ἐταιρείας Λευκαδικῶν Μελετῶν» (Λευκάδα, 16-28 Ἰουλίου 2004), Πρακτικὰ Θ' Συμποσίου, Ἀθήνα 2005, σ. 81-92.

<http://www.dia-poimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2005/%CE%92%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1>

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/352%20%CE%9F%CE%A1%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9E%CE%97%20%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97.pdf>

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

352. Ὁρθόδοξη ποιμαντική τῆς Κυριακῆς, τεύχ. 1, σ. 7-9, τεύχ. 2, σ. 13-15.

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/352%20%CE%9F%CE%A1%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9E%CE%97%20%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97.pdf>

353. Θεολογικὲς σπουδὲς στὴν Ἑλλάδα, τεύχ. 3, σ. 17-19, τεύχ. 4, 20-22, στὸν ιστότοπο:

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/353%20UEOLOGIKES%20SPOYDES.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/theologikes_spodes.htm

354. Ἡ εὐαισθητοποίηση σὲ θέματα ἐπικοινωνίας καὶ συμβουλευτικῆς (σὲ συνεργασία μὲ Στ. Κουμαρόπουλο), τεύχ. 5, σ. 17-19.

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/354%20H%20EYAIUHTOPOIISH.pdf>

355. Ποιμαντικὲς προοπτικὲς γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴν οἰκογένεια, τεύχ. 6, σ. 17-19, τεύχ. 7, σ. 20-22, στὸν ιστότοπο:

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/355%20POIMANTIKES%20PROOPTIKES.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/family/f9.pdf>

356. Ἡ διαπλοκὴ στὴ γνώση, τεύχ. 9, σ. 20-22.

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/365diaploki.pdf>

357. Ἡ ποιμαντικὴ εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τοὺς μετανάστες, τεύχ. 9, σ. 21-23, τεύχ. 10, σ. 21-23 στὸν ιστότοπο:

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2005/357%20H%20POIMANTIKH%20EYUYNH.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/efthini_metanastes.pdf

Άρθρα στὴν «Εὐθύνη»

358. Ποιὸς φοβᾶται τὶς εἰκόνες; Ἀφιέρωμα: Ὅραση-Εἰκόνα, Τηλεόραση-Εἰκονοδοιλεῖα, «Εὐθύνη» Ἀπρίλιος 2005, σ. 152-154.

<http://www.diaipoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2005/358%20%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9F%CE%A3%20%CE%A6%CE%9F%CE%92%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%99%20%CE%A4%CE%99%CE%A3%20%CE%95%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%9D%CE%95%CE>

[E%A3.pdf](#)

359. Γάμος και οικογένεια «τὸ μῆλον τῆς ἔριδος»; Ἀφιέρωμα *Οἱ νέοι ἀντιδραστικοί*, «Εὐθύνη» Δεκέμβριος 2005, σ. 639-641.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2005/359%20%CE%93%CE%AC%CE%BC%CE%BF%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1%20%CE%A4%CE%BF%20%CE%BC%CE%AE%CE%BB%CE%BF%CE%BD%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%AD%CF%81%CE%B9%CE%B4%CE%BF%CF%82.pdf>

2006

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

360. Τοῖς ἱπταμένοις συνόδευσον, τεύχ. 1, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/360%20TOIS%20IPTAMENOIS.pdf>

361. Πολιτισμὸς τῆς ἀγάπης. Περιχώρηση προσώπων, τεύχ. 2, σ. 15-17, τεύχ. 5, σ. 17-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/361%20POLITISMOS.pdf>

362. Γέρων Καλλίνικος, τεύχ. 6, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/362%20O%20GERVN%20KALLINIKOS.pdf>

363. Ἕνα ταξίδι ἀλλιώτικο ἀπὸ τὰ ἄλλα. Θεομητορικός Διάπλους, τεύχ. 8, σ. 14-15, στὸν ιστότοπο:

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/363%20EBA%20TAJIDI.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/tourism/stavrop_diaplous.html

364. Προσκυνηματικὲς περιηγήσεις. Θεολογικὴ ἢ θεμελίωση, τεύχ. 9, σ. 15-18.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/364%20PROSKYNHMATIKES.pdf>

365. Ποιμαντικὲς προοπτικὲς γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴν οικογένεια. Πορίσματα μιᾶς διεπιστημονικῆς συσκέψεως, τεύχ. 10, σ. 18-20.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2006/365%20POIMANTIKES%20PROOPTIKES.pdf>

Ἄρθρα στὴν «Εὐθύνη»

366. Ὑπὲρ ἢ κατὰ; «Ὁφελείν καὶ μὴ βλάπτειν». Ἀφιέρωμα: *Ἡ ὑψηλὴ τεχνολογία καὶ ὁ ἄνθρωπος*, «Εὐθύνη» Ἀπρίλιος, σ. 157-159.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2006/366%20%CE%A5%CE%A0%CE%95%CE%A1%20%CE%89%20%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91.pdf>

367. Φιλοκαλική υπέρβαση τής κρίσεως. Αφιέρωμα: *Ἡ κρίση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἀνθρωπισμοῦ*, «Εὐθύνη» Δεκέμβριος, σ. 637-640.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2006/367%20%CE%97%20%CF%86%CE%B9%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CF%85%CF%80%CE%AD%CF%81%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B5%CF%89%CF%82.pdf>

Ἄλλα

368. L'Orthodoxie στο *Regard éthique: Le bien-être animal*, Strasbourg, Conseil de l'Europe, σ. 171-176.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2006/368%20%20L'%20Orthodoxie.pdf>

369. Δικαίωμα ἢ καὶ καθήκον νὰ εἶσαι διαφορετικός; Ὁρθόδοξη θεολογικὴ προσέγγιση καὶ προοπτικὴ σὲ συνεργασία μὲ τὴν Μ. Τρεμούλη. Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τ. ΜΑ' τιμητικὸν ἀφιέρωμα εἰς Ἡ. Μουτσούλα, Κ. Βλάχο, Γ. Πατρῶνο, Ἀθῆναι · βλ. καὶ περ. «Ἐκκλησία» τεύχος 4, Ἀπριλίου 2007, σ. 290-296.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2006/369%20%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%A9%CE%9C%CE%91%20%CE%97%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%9A%CE%91%CE%98%CE%97%CE%9A%CE%9F%CE%9D%20%CE%9D%CE%91%20%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%91%CE%99%20%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A6%CE%9F%CE%A1%CE%95%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3.pdf>

370. Ἡ ἀντίληψις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ τῶν προσκυνηματικῶν ἀποδημιῶν, εἰσήγησις στο 1^ο Διεθνὲς Συνέδριον περὶ Ὁρησκευτικοῦ τουρισμοῦ, Κύπρος 19-21 Ὀκτωβρίου 2006· δημοσιεύτηκε στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/tourism/stavropoulou_antilipsi.html

371. Ἐπαν-αγωγή τῆς ἐπιθυμίας, περ. «Ενημέρωση» τοῦ Κέντρου Συμπαράστασεως Προνοίας Ἁπ. Παύλου «Ἡ Ἐλπίδα», τεύχη 157-158, Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου, σ. 2-4. «Δημοσιευμένο» καὶ στὴν στοσελίδα:

<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/epanagogi.htm>

372. Εἰρήνη, ἡ ἑτέρα ὄψις τῆς βίας. Ἡ Θεία Λειτουργία ὡς πλαίσιο ὑπερνικήσεως ἀρνητικῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, καταλλαγῆς καὶ εἰρηνεύσεως, περ. «Ἐκκλησία», τεύχος Δεκεμβρίου, σ. 895-902 καὶ σὲ ἀνάπτυο 32 σ.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2006/%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%A4%CE%A5%CE%A0%CE%9F%20%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%97%CE%9D%CE%97%CE%A3.pdf>

Βιβλία

373. *Ίχνηλασίες*, άρ. κστ' στη σειρά «Αναλόγιο» της «Ευθύνης», Αθήνα, 160 σ.
Βιβλιοπαρουσίασή του από τη Νίκη Έλευθερίου στην «Κυπριακή Μαρτυρία», τεύχος ΚΗ', 2009 σ. 135-141.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2007/N.%20Eleftheriou%20Ixnilasies.pdf>

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

374. Χρονολογικά, τεύχ. 1, σ. 16-17.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2007/374%20XRONOLOGIKA.pdf>

375. Ὁ Κατηχητής, Παιδαγωγός καὶ Πατέρας γιὰ τοὺς Νέους, τεύχ. 3, σ. 20-21, τεύχ. 4, σ. 22-23.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2007/375%20O%20KATHXHTHS.pdf>

376. Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ Οἰκολογία. Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου ὡς «Ἡμέρας Προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος», τεύχ. 8, σ. 22-23

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2007/376%20ORUODOJH.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/eco.htm>

Περιελήφθη καὶ στὸ Ἀφιέρωμα: *Ἄνθρωπος καὶ Περιβάλλον*, τοῦ 41^{ου} τεύχους τῆς Ἐκδοσης «Κυπριακή Μαρτυρία» τοῦ Ὁμίλου Πνευματικῆς Ἀνανεώσεως σ. 72-75, Λευκωσία 2022.

377. Μαγικὴ εἰκόνα μέ... εἰκόνα», τεύχ. 9, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2007/377%20MAGIKH%20EIKONA.pdf>

378. Ἄς κάνουμε τὴν ἐνορία μας μιὰ οἰκογένεια», τεύχ. 10, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2007/378%20AS%20KANOYME.pdf>

Άρθρα στὴν «Ευθύνη»

379. Ἡ ἐλεήμων καρδιά. Ἀφιέρωμα: *Διαφθορὰ τοῦ ἀνθρώπου, φθορὰ τοῦ πλανήτη*, «Ευθύνη» Ἀπρίλιος, σ. 154-156.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%20EYUYNH/2007/379%20%CE%97%20%CE%95%CE%BB%CE%B5%CE%AE%CE%BC%CF%89%CE%BD%20%CE%9A%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%AF%CE%B1%20%CE%A6%CE%B8%CE%BF%CF%81%CE%AC%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B8%CE%BF%CF%81%CE%AC.pdf>

380. Ζήσε τη στιγμή. «Ευθύνη» Αύγουστος, σ. 377-370.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2007/380%20%CE%96%CE%97%CE%A3%CE%95%20%CE%A4%CE%97%20%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%93%CE%9C%CE%97.pdf>

και στον ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/zise_tora.htm

Άλλα

381. Η υγεία υπό το πρίσμα της Ὁρθόδοξης Χριστιανικής Θεολογίας, περ.

«Ἐκκλησία» τεύχος 7, Ἰουλίου 2007, σ. 544-548 και στον ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/ygeia_theologia.htm

382. Βιοηθική και Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία – (Bioetica e Chiesa ortodossa. Λήμμα στην Enciclopedia di Bioetica e Scienza giuridica (ὑπό ἔκδοση). Στὰ ἑλληνικά δημοσιεύτηκε στην Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α.) στον τόμο ΜΒ΄, Ἀθήναι, σ. 213-231 (κυκλοφορεῖ και ὡς ἀνάτυπο).

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2007/382%20%CE%92%CE%99%CE%9F%CE%97%CE%98%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%9F%CE%A1%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9E%CE%9F%CE%A3%20%CE%95%CE%9A%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%91.pdf>

383. Ἐμπειρικὲς ἔρευνες στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, δημοσιεύτηκε στὸ *Ἀξιοποίηση τοῦ Ἐγχειριδίου Ὁργάνωσης καὶ Δράσης, Ἡ συμβολὴ τῶν ἐμπειρικῶν ἐρευνῶν, Πρακτικὰ Ἡμερίδος 7^{ης} Ἰουν. 2007*, Ἐκδ. Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, Σειρὰ Ποιμαντικὴ Βιβλιοθήκη 13Α σ. 27-31 και στον ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_erevnesempiria.pdf

67

2008

Βιβλία

384. *Ποιμαντικὴ γάμου καὶ οἰκογενείας*, Ἔκδ. Ἀρμός, Ἀθήνα, 180 σ.

384. *Γάμος καὶ οἰκογένεια στὸν ἱερὸ Χρυσόστομο*, Ἔκδ. Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, Σειρὰ Γάμου Κοινωνία Ι, Λαμία, 32 σ.

Ἄρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

386. Ἡ ζωὴ εἶναι... τεύχ. 1, σ. 12-13, τεύχ. 5, σ. 14-15.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/386%20%CE%97%20%CE%96%CE%A9%CE%97%20%CE%95%CE%99%CE%9D%CE%91%CE%99.pdf>

387. Περὶ τροφῆς, τεύχ. 4, σ. 12-13.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/387%20%CE%97%20%CE%96%CE%A9%CE%97%20%CE%95%CE%99%CE%9D%CE%91%CE%99.pdf>

[0EFHMERIOS/2008/387%20%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%20%CE%A4%CE%A1%CE%9F%CE%A6%CE%97%CE%A3.pdf](http://www.diarpoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/387%20%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%20%CE%A4%CE%A1%CE%9F%CE%A6%CE%97%CE%A3.pdf)

388. Τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, τεύχ. 7, σ. 14-15.

<http://www.diarpoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/388%20%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%96%CE%A9%CE%97%CE%A3.pdf>

389. Ἡ αἰώνια ἄρπα καὶ τὸ εφήμερο χέρι. Τὸ ποιμαντικὸ ἔργο καὶ οἱ λειτουργίες του, τεύχ. 9, σ. 14-15.

<http://www.diarpoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/389%20%CE%97%20%CE%91%CE%99%CE%A9%CE%9D%CE%99%CE%91%20%CE%91%CE%A1%CE%A0%CE%91.pdf>

390. Καὶ τί ζητάω...; τεύχ. 10, σ. 18-19.

<http://www.diarpoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%200EFHMERIOS/2008/390%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A4%CE%99%20%CE%96%CE%97%CE%A4%CE%91%CE%A9.pdf>

Ἄρθρα στὴν «Εὐθύνη»

391. Τοπίο στὴν ὁμίχλη; Ὡς Εἰσαγωγή στὸ Ἀφιέρωμα: *Ὁ Χριστιανισμὸς στὴν Εὐρώπη τοῦ 21ου αἰώνα*, «Εὐθύνη» Ἀπρίλιος, σ. 145-148

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/cristianism_21.htm

392. Ἄνθρωποι ἀναλώσιμοι. Στὸ Ἀφιέρωμα: *Ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια στὴν καταναλωτικὴ κοινωνία*, «Εὐθύνη» Δεκέμβριος, σ. 624-626 καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_analosisimoi.pdf

Ἄλλα

393. Ὁ ἄνθρωπος σὲ κρίση – περιστασιακὴ ἐξομολόγηση, δημοσιεύτηκε στὸ περ. «Ἐκκλησία» τεύχος 4, Ἀπρίλιος, σ. 268-272.

<http://www.diarpoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2008/391%20%CE%9F%20%CE%A7%CE%A1%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%91%CE%9D%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3%20%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9D.pdf>

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_krisiexomol.pdf

394. Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων (Ματθ. 22,32). Σχόλια μὲ ἀφορμὴ τὴν Ἐπιστολὴ Βασιλέως Θεοδοσίου τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, Διδασκάλῳ καὶ Πνευματικῷ Πατρί, Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ. Ανακοίνωση στὸ πλαίσιο τοῦ Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου *Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος 1600 ἔτη (407-2007)*, (Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007), περ. «Ἐκκλησία» Ἰούνιος, σ. 444-448. Ὑπὸ δημοσίευση στὰ Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2008/394%20%20%CE%9F%CF%85%CE%BA%20%CE%AD%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BD%20%CE%BF%20%CE%98%CE%B5%CF%8C%CF%82%20%CE%98%CE%B5%CF%8C%CF%82%20%CE%BD%CE%B5%CE%BA%CF%81%CF%8E%CE%BD.pdf>

2009

Άρθρα στὸν «Ἐφημέριο»

395. Πρὸς οἰκοδομήν, τεύχ. 1, σ. 18-19.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2009/395%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%20%CE%9F%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9C%CE%97%CE%9D.pdf>

396. Τὰ μέλλοντα καὶ τὰ παρόντα, τεύχ. 7, σ. 22-23.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/3%20ARURA%200EYUYNH/2009/396%20%CE%A4%CE%91%20%CE%9C%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%9F%CE%9D%CE%A4%CE%91%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A4%CE%91%20%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%9F%CE%9D%CE%A4%CE%91.pdf>

Άρθρα στὴν «Εὐθύνη»

397. Ἀπὸ τὴν πίστη στὴν ἐμπιστοσύνη. Στήλη Ὅψεις/Ἀπόψεις, «Εὐθύνη» Φεβρουάριος, σ. 89-90 καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_pisti_ebisto_syni.pdf

398. Μία νέα... πλουτοκρατία. Στὸ Ἀφιέρωμα: *Τὸ καθήκον τοῦ ἀνθρώπου σὲ περίοδο οἰκονομικῆς κρίσης*, «Εὐθύνη» Ἀπρίλιος, σ. 151-152 καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_ploutos.htm

1

399. Φιλίες σὲ καιροὺς ἀ-φιλίας. Στήλη Ὅψεις/Ἀπόψεις, «Εὐθύνη» Ὀκτώβριος, σ. 491-492 καὶ στὸν

ιστότοπο: http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_filies.pdf

400. Ἕλληνες τὸ πρὶν, τὸ τώρα, τὸ μετὰ. Στὸ Ἀφιέρωμα: *Οἱ Ἕλληνες σήμερα καὶ οἱ Ἕλληνες αὔριο. Ἐλευθερία καὶ γλώσσα*, «Εὐθύνη» Δεκέμβριος, σ. 603-604 καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_ellinesp_rin.pdf

Ἄλλα

401. Σὲ συνεργασία μὲ τὸ Στέφανο Κουμαρόπουλο Χρ., λήμματα α) «Φῶλο καὶ

Θεολογία»

http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php/%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%B8%CE%B5%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1

και β) «Φύλο και Έκκλησία»

http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php/%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%B5%CE%BA%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1

στη νέα ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια (για θέματα φύλου) ΦυλοΠαιδεία, στις ένότητες α) Φύλο και Έπιστημες και β) Φύλο, Κοινωνικοί Θεσμοί και Έπαγγέλματα, αντίστοιχα, Αθήνα 2009. Στο e-λεξικό: <http://www.thefylis.uoa.gr/fylopedia/index.php>

402. Η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στη συμβουλευτική της Έκκλησίας περ. «Έκκλησία» Μάιος, σ. 334-335.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2009/402%20%CE%97%20%CF%87%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B7%20%CF%84%CF%89%CE%BD%20%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%BC%CE%AD%CF%83%CF%89%CE%BD.pdf>

και στον ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_newmedia.html

403. Mariage et Famille. Modèles et comparaisons dans la tradition et l'actualité de l'Église Orthodoxe en Grèce. Ανακοίνωση στο «Πρώτο Βήμα (Forum)

Καθολικών και Ορθόδοξων Ευρωπαϊκών Εκκλησιών» στο Trento της Ιταλίας, στο όποιο συζητήθηκαν οι οικογενειακές αξίες. Δημοσιεύτηκε στο La Famiglia un bene per l'umanità – The Family A Good for Humanity – La famille un bien pour l'humanité, Edizioni Dehoniane, Collana Oggi e Domani, Bologna, σ. 175-185.

Αναφορά στα διαμειφθέντα στο Forum δημοσιεύτηκε με τον τίτλο

«Ποιμαντικές πρακτικές και χριστιανικές αξίες στην Ευρώπη» στο περ. «Ευθύνη», τεύχος 453, Σεπτέμβριος 2009, σ. 410-412 και στον ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/family/stavropoulos_pr_axies.pdf

2010:

Άρθρο στον «Έφημεριο»

404. Η τέχνη της προσφοράς, τεύχος 3, σ. 20-21.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/2%20ARRUA%20EFHMERIOS/2010/404%20%CE%97%20%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%97%20%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A6%CE%9F%CE%A1%CE%91%CE%A3.pdf>

Άρθρα και ομιλίες:

405. Τα πρώτα βήματα στο γάμο: δυσκολίες τῶν νέων ζευγαριῶν στὸν Ἀφιερωματικὸ Τόμο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸν Μακαριστὸ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κυρὸ Χριστόδουλο, Ἀθήναι, σ. 1029-1039.

<http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/1%20BIBLA/2012/%CE%A4%CE%91%20%CE%A0%CE%A1%CE%A9%CE%A4%CE%91%20%CE%92%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%91%20%CE%A3%CE%A4%CE%9F%20%CE%93%CE%91%CE%9C%CE%9F.pdf>

406. Ἡ προδοσία τῶν ποιμένων» καὶ ἡ «καλὴ ποιμαντικὴ, Σχόλια σὲ ἓνα πρόσφατο καὶ σὲ ἓνα παλαιότερο κείμενο (Χρήστου Μαλεβίτση καὶ ἀγίου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου). Εἰσήγηση στὴν Ἡμερίδα ποῦ ὀργάνωσε ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ ἔργου στὶς 11 Ἰουνίου 2009 ἐν τῷ Διορθοδόξῳ Κέντρῳ παρά τῆ Ἱερᾶ Μονῆ Πεντέλης. Δημοσιεύτηκε στὸ Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέως στὸ σύγχρονο κόσμος, τόμος 23 τῆς σειρᾶς Ποιμαντικὴ Βιβλιοθήκη, Ἀθήνα, σ. 179-188 καὶ Παράρτημα σ. 189-207.

http://www.diapoimansi.gr/PDF/STAYROPOYLOS%20DIGITAL/4%20ALLA/2010/406%20stavropoulos_prodosia.pdf

καὶ στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_prodosia.pdf

407. Ἡ καλλιέργεια τοῦ προσκυνηματικοῦ πνεύματος καὶ οἱ σύγχρονοι ποιμαντικοὶ προβληματισμοί, περ. «Ἐκκλησία», Φεβρουάριος, σ. 99-104 καὶ στὸν ιστότοπο:

<http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/tourism/a7.pdf>

408. [Οἱ ἑορτὲς καὶ ἡ ἀπόδοσή τους](#), δημοσιευμένο στὴ στήλη Ποιμαντικὰ σχόλια στὴν ἐπικαιρότητα στὸν ιστότοπο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καὶ τοῦ Ποιμαντικοῦ ἔργου.

409. [Ἡ γλώσσα ἐπικοινωνίας τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο](#), Εἰσήγηση στὴν Ἡμερίδα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου μὲ τίτλο: «*Εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ Εὐαγγελίου (Φιλ. 1, 17), Ἀπαντήσεις σὲ σύγχρονες προκλήσεις*», ποῦ ἔλαβε χώρα στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Ἱ. Μονῆ Πεντέλης. Ἡ ὁμιλία δημοσιεύτηκε στὸ περ. «Ἐκκλησία», Ἰούλιος 2010, σ. 490-494 καὶ στὸν ιστότοπο: <http://www.ecclesia.gr> ὅπου ὑπάρχει ὡς συνοδευτικὸ ὕλικὸ καὶ: [αρχεῖο Powerpoint](#),

410. Βιβλιο-αρθρογραφία γιὰ τὸ γάμο, δημοσιεύτηκε στὸν ιστότοπο:

http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/family/stavropoulos_vivliografia.pdf

411. [Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέως στὸν σύγχρονο κόσμος](#). Ομιλία στὸ Γενικὸν Ἱερατικὸν Συνέδριον Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων ποῦ πραγματοποιήθηκε στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.

2011

(Από το 2011 και μετά για τεχνικούς λόγους δεν συνεχίστηκε η συνεχής αρίθμηση των βιβλίων και των άρθρων)

Βιβλία:

- Κυκλοφορήθηκε ως πρώτο τεύχος της Σειράς Ανάλεκτα, του Περιοδικού Θεολογία, τὸ βιβλίο *Sciences Humaines et Théologie Orthodoxe. Questions d'anthropologie*, Analectes de la revue Theologia 1, Athènes 2011, 212 p. Πρόκειται για Εισηγήσεις του σὲ Συνέδρια γαλλοφώνων διεπιστημονικῶν Ἐταιρειῶν τῆς τελευταίας τεσσαρακονταετίας.
- Πατήρ Εὐσέβιος Βίττης (1927-2009). Ἕνας Γέροντας τοῦ καιροῦ μας στὸ Π. Β. Πάσχου καὶ Ἀλεξάνδρου. Μ. Σταυροπούλου, *Ὁ ἱερομόναχος π. Εὐσέβιος Βίττης, Ἀπὸ τὸν Βίο καὶ τὸ Ἔργο του*, Ἐκδ. «Καινούργια Γῆ», Ἀθήνα, σ. 39-64. Ἀναρτημένο καὶ στὴν ἴστοσελίδα: http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/vitis_geron.pdf

Ἄρθρα καὶ ομιλίες:

- *Ποιμαντική θεολογική προσέγγιση τοῦ κηρύγματος*. Ἀνάτυπο ἀπὸ τὸ περιοδικὸ *Θεολογία*, τόμος 82, τεύχος 2^ο τοῦ 2011, σ. 161-176, Ἀθήνα 2011, 16 σ.
- *Γάμος καὶ Οἰκογένεια στὸν ἱερό Χρυσόστομο*. Ομιλία στὴ Σχολὴ Γάμου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως στις 2 Φεβρουαρίου.
- *Ὁ Κατηχητὴς ὡς Παιδαγωγός: Πατέρας ἢ μεγαλύτερος ἀδελφός*; Ομιλία στις 21 Μαρτίου, στὴν τακτικὴ Σύναξη τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης στὸν Ἱερό Ναὸ Κοιμήσεως Θεοτόκου (Παναγίτσα), στό Παλαιὸ Φάληρο.
- Στις 15 Μαΐου, ἦταν προσκεκλημένος στὴν ἀφιερωμένη σ' αὐτόν δίωρη ἐκπομπή: «Τὸ τραπέζι τῆς Κυριακῆς. Πρόσωπα καὶ γεγονότα», τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποῦ ἦταν ἀφιερωμένη στὸ θέμα: *Θεολογία καὶ ποιμαντική. Μιὰ συζήτηση γιὰ τὴ σχέση Ἐκκλησίας καὶ κόσμου σήμερα*. Τὴν ἐπιμέλεια καὶ παρουσίαση τῆς ἐκπομπῆς εἶχαν οἱ κ.κ. Σταῦρος Γιαγκάζογλου καὶ Σταῦρος Τερζῆς.
- Στις 11 Ἰουνίου, συμμετεῖχε ὡς ἐθνικὸς ἐκπρόσωπος σὲ τοπικὸ Συμπόσιο τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου Ἱατρο-Ψυχολογικῶν καὶ Θρησκευτικῶν Μελετῶν στὴ Βαρκελώνη καὶ εισηγήθηκε τὸ θέμα: *L' identité de l' Association Internationale d'Études Médico-Psychologiques et Religieuses (AIEMPR)*.
- Στις 16 Ἰουνίου, συμμετεῖχε στὴν Ἡμερίδα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος, καὶ ποῦ εἶχε ὡς θέμα: *«Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ» (Ἰωάννου. 3, 8) Ὁρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ – Σύγχρονοι ποιμαντικοὶ προβληματισμοί*. Συνέβαλε στὴ διατύπωση τοῦ σκεπτικοῦ,

στην προετοιμασία αλλά και προήδρευσε της Β΄ Συνεδρίας. Συμμετείχε επίσης στο Προεδρείο της καταληκτικής Συνεδρίας της Ημερίδος.

- Στις 22 Οκτωβρίου, με άφορμή την άπονομή του βραβείου «Δημήτρια 2011» στο πρόσωπό του, όμιλησε στην εκδήλωση, που έλαβε χώρα στο Ένοριο Πνευματικό Κέντρο του Ίερού Ναού Αγίου Δημητρίου, Δήμου Αγίου Δημητρίου. Η ομιλία του είχε ως θέμα: [Όρθόδοξη πνευματική ζωή στο γάμο και την οίκογένεια του 21^{ου} αιώνα](#).
- Συμμετοχή στο αφιέρωμα: *Το κήρυγμα στην Εκκλησία* του περιοδικού «Θεολογία» (τόμος 82, τεύχος 2^ο Απρίλιος-Ιούνιος 2011, σελ. 161-176 και σελ. 16 σ.), με άρθρο του: [Ποιμαντική Θεολογική Προσέγγιση του κηρύγματος](#).

2012

Βιβλίο:

- [Όρθόδοξη Συμβουλευτική Ποιμαντική](#), Έκδόσεις Άρμός, Αθήνα 2012 (Μάρτιος), 280 σ. Πρόκειται για εισηγήσεις και άρθρα που υπηρετούν μία σημαντική διακονία της Εκκλησίας στο σημερινό άνθρωπο. Προβλήθηκε και στον ιστότοπο του [Δικτύου του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την Ποιμαντική Διακονία στον Χώρο της Υγείας](#).

73

Άρθρα και ομιλίες:

- Στις 25 Απριλίου συμμετείχε ως επιβλέπων στην κρίση της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου διδάκτορος κ. Τριανταφύλλου Κ. Μπολτέτσου του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Το Καινοδιαθηκικό πλαίσιο άσκησης του Ποιμαντικού έργου της Εκκλησίας στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων».
- Με άφορμή συνάντηση του Έκτελεστικού Γραφείου του Διεθνούς Συνδέσμου Ίατρικο-ψυχολογικών και Θρησκευτικών Μελετών (Assosiation Internationale des Études Médico-Psychologiques et Religieuses: A.I.E.M.P.R. έδωσε ως έθνικός εκπρόσωπος της Ελλάδος [Σημείωμα περί του Συνδέσμου](#) στο περ. «ψυχής δρόμοι» τεύχος 3, Μαΐου 2012, σ. 130-135 καθώς και [συνέντευξη στο Δημήτρη Άγγελη στο περ. «νέα εὐθύνη»](#), τεύχος 11, Μαΐου-Ιουνίου 2012, σ. 320-323.
- Συντόνισε στις 27 Σεπτεμβρίου 2012 στο γύλι τράπεζα με θέμα «Ἡ ἐπιθυμία, τὸ μυστήριον, τὸ θαῦμα: ὁ θεραπευτὴς καὶ ὁ ποιμένας προσεγγίζουν τὸν ἔρωτα καὶ τὴν σεξουαλικότητα», στο πλαίσιο του 5^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ὁρθοδόξων Ψυχοθεραπευτῶν, *Ψυχοθεραπεία καὶ Ποιμαντική: Ἀποκαλύψεις τῆς Ὑπαρξῆς*, που πραγματοποιήθηκε στο Βόλο 27-30 Σεπτεμβρίου 2012.
- Συμμετείχε σὲ τέσσερις ἐκπομπὲς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στὴ σειρά *Ἡ Κατήχησις τῆς Ἐκκλησίας* με τον δημοσιογράφο κ. Δημήτρη Ριζούλη μίλησε στις 9 Οκτωβρίου με θέμα: «Κατήχησις Γάμου» καὶ τὴν

1^η Νοεμβρίου με θέμα: «Ο Κατηχητής ως παιδαγωγός». Με τὸν ἴδιο δημοσιογράφο, στὴ σειρὰ *Ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας: Τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας*, μίλησε στὶς 21 Δεκεμβρίου με θέμα «Ποιμαντική Γάμου καὶ Οἰκογενείας». Στὴ σειρὰ *Ἀνθρώπινες Σχέσεις* μίλησε με τὴν δημοσιογράφο κ. Στέφη Χριστοδούλου στὶς 28 Νοεμβρίου με θέμα: «Γάμος καὶ Οἰκογένεια στὸν Ἱερὸ Χρυσόστομο».

- Παραμονές Χριστουγέννων κατὰ τὴν ἐπίδοση ἀδειῶν γάμου ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φθιώτιδος Κύριον Νικόλαον δόθηκε στοὺς μελλονύμφους τὸ δεύτερο τεῦχος τῆς Σειρᾶς: Γάμου Κοινωνία, με κείμενο τοῦ Καθηγητοῦ: [Τὰ πρῶτα βήματα στὸ γάμο: Δυσκολίες τῶν νέων ζευγαριῶν](#).
- Κυκλοφορήθηκε παλαιότερη Εἰσήγησή του με θέμα: [Σεξουαλικότητα, διαφορὰ τῶν φύλων καὶ πνευματικὴ ζωὴ](#) (στὸ Διεθνὲς Συνέδριο *Ψυχοθεραπεία καὶ Χριστιανικὴ Ὁρθόδοξη Θεολογία*, 1-5 Ὀκτωβρίου 2003, Ἀλιάρτος Βοιωτίας). Περιέχεται στὸ συλλογικὸ τόμο τῶν: Δ. Κυριαζῆ – π. Β. Θερμοῦ (ἐπιμέλεια), *Θεραπεύοντας, Ὁρθόδοξη Θεολογία καὶ Ψυχοθεραπεία: Συγκλίσεις καὶ ἀποκλίσεις*, Ἀθήνα 2012, σ. 283-299.

2013

Βιβλίο:

- [Προκλήσεις τῆς Ποιμαντικῆς Σήμερα](#), Ἐκδόσεις Ἄρμος, Ἀθήνα 2013 (Ὀκτώβριος), 198 σ. Τὰ κείμενα ποὺ συγκροτοῦν τὸ βιβλίο θέτουν προβληματισμούς καὶ δίνουν ἐπίκαιρες ἀπαντήσεις σὲ καίρια ζητήματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πράξεως τῆς Ποιμαντικῆς.

74

Ἄρθρα καὶ ομιλίες:

- Συμμετεῖχε στὸ ἀφιέρωμα τοῦ περ. «νέα εὐθύνη»: *Προκλήσεις γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στὸν 21^ο αἰῶνα* μεἶθρο του [«Προκλήσεις γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ στὸν 21^ο αἰῶνα»](#) (τεῦχος 15/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος 2013, σ. 97-100).
- Τὴν Δευτέρα 25 Φεβρουαρίου 2013 ἀνέπτυξε στὸ πλαίσιο τοῦ 34^{ου} Ἱερατικοῦ Συνεδρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, με γενικὸ θέμα: «Ἡ Χριστιανικὴ Οἰκογένεια», *Τὰ χαρακτηριστικὰ μιᾶς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Οἰκογένειας*. Ἡ εἰσήγηση πραγματοποιήθηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Νέας Ἀμπλιανῆς Λαμίας.
- Συμμετεῖχε στὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου τοῦ π. Θεοφάνους Ραυτοπούλου, *Ἐνώπιον τοῦ θανάτου*, τὴν Κυριακὴ 14 Ἀπριλίου 2013, στὴν Αἴθουσα τοῦ Δημαρχείου τοῦ Δήμου Χαϊδαρίου.
- Συμμετεῖχε ὡς εἰσηγητῆς στὶς 24 Ἰουλίου 2013 στὸ XIX^ο Συνέδριο τοῦ Διεθνοῦς Συνδέσμου Ἱατρο-ψυχολογικῶν καὶ Ἱεροσκευτικῶν Μελετῶν, A.I.E.M.P.R., (θέμα: *Πέρα ἀπὸ τὶς ταυτότητες, πολυφωνία καὶ ποικιλότητα ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν*), ποὺ ἔγινε στὴν Ἀσίζη, 23 με 27 Ἰουλίου τοῦ 2013. Τίτλος τῆς εἰσηγήσεώς του: [Ἀδελφосύνη, μίᾶ ταυτότητα ποὺ δὲν μπορούμε νὰ](#)

ξεπεράσουμε. Ὁρθόδοξη θεολογική καὶ εἰκονογραφική προσέγγιση Ανάπτυπο ἀπὸ τὴν Ε.Ε.Θ.Σ.Π.Α. τόμος ΜΖ' 2012, σ. 149-163, Ἀθήνα 2014, 16 σ.

Σὲ πόστερ τὸ ὁποῖο διανεμήθηκε στοὺς συνέδρους ἀποτυπώθηκε ἡ εἰκονογραφική προσέγγιση. Ἡ ἐπιλογή τῶν εἰκόνων καὶ ἡ ἀποτύπωση ἔγινε σὲ συνεργασία μὲ τὸν Δρ. Στέφανο Κουμαρόπουλο, μέλος τῆς ἑλληνικῆς ὁμάδος τοῦ Συνδέσμου. Δημοσιεύτηκε στὰ ἑλληνικὰ στὴν ΕΕΘΣΠΑ, τόμος ΜΖ' τοῦ 2012. Δημοσιεύτηκε καὶ στα γαλλικά, στὸν ἀφιερωματικὸ τόμο γιὰ τὸν Γεώργιο Πατρῶνο το 2019. [La Fraternité: Une Identité au-delà de laquelle on ne peut passer, Approche théologique et iconographique orthodoxe.](#)

- Ὡς μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς πανοσ. Ἀρχιμ. π. Βαρνάβα Θεοχάρη, συνέβαλε [στὸ περιεχόμενο τοῦ ιστότοπου τῆς Ἐπιτροπῆς σὲ ποιμαντικὰ θέματα:](#)

2014

Ανάπτυπα:

- Κυκλοφορήθηκε τὸ ἀνάπτυπο [Ὁρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ στὸ γάμο καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ 21^{ου} αἰώνα](#), Ἐκδ. Ἰ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, Σειρὰ Γάμου Κοινωνία 3, Λαμία, 24 σ.
- [Κυκλοφορήθηκε ἀνάπτυπο μὲ τίτλο: Σταθμοὶ ἀναμνησῆς](#), Ποιητικὴ συλλογὴ, Ἐκδοσις ἐκτός ἐμπορίου, Ἀθήνα, 28 σ.
- Κυκλοφορήθηκε σὲ ἀνάπτυπο ἡ δημοσίευσή στὴν Ἐπετηρίδα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τόμος ΜΘ': [Θεώρηση τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν ποιμαντικὴ θεολογία τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.](#)

75

Ἰδρυση τῆς ιστοσελίδας Διαποίμανση

- Στὶς 25 Μαρτίου 2014 εἶχε τὴν πρωτοβουλία τῆς ἴδρυσης, ὀργάνωσης καὶ λειτουργίας ὑπὸ τὴν εὐθύνη του τοῦ ιστότοπου «Διαποίμανση», www.diapoimansi.gr ([Διαδικτυακὸ Κέντρο Ποιμαντικῶν Ἐρευνῶν, Μελετῶν καὶ Ἐφαρμογῶν](#)), ποὺ συνεχίζει μέχρι σήμερα τὴν λειτουργία του. Στὴν προσπάθεια αὐτὴ συμμετέχουν: Ὁ διαχειριστὴς τοῦ ιστοτόπου κ. Γεώργιος Σκλιάς, Θεολόγος Μr.Th., ὁ Στέφανος Χρ. Κουμαρόπουλος, Δρ. Θεολογίας, ὁ Τριαντάφυλλος Κ. Μπολτέτσος, Δρ. Θεολογίας καὶ ἡ Ἐλένη Ἀργυροπούλου, Θεολόγος. Ὁ ιστότοπος ἀναφέρεται σὲ θέματα Ποιμαντικῆς Ἐπιστήμης καὶ Ποιμαντικῆς Πράξης. Ἀπευθύνεται σὲ ὄσους ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας (Ποιμένες καὶ τοὺς λαϊκοὺς συνεργάτες τους καὶ σὲ θεολόγους καθηγητές). Περιέχει ποιμαντικὸ ὕλικό, ὅπως ἄρθρα (δημοσιευμένα στὸν Ἐφημέριο καὶ ἄλλοῦ) βιβλία, ἐρευνητικὲς ἐργασίες (διδασκαρικό, μάστερ),

παρουσιάσεις βιβλίων καθώς επίσης και ενημέρωση για ποιμαντικά δρώμενα, σχόλια στην ποιμαντική επικαιρότητα και άλλα.

2015

Άρθρα και ομιλίες:

- Ως μέλος της Συνοδικής Έπιτροπής Θείας Λατρείας και Ποιμαντικού Έργου εισηγήθηκε και παρακολούθησε την έκδοση των Πρακτικών δύο παλαιότερων [Ημερίδων](#) (2010 και 2011 αντίστοιχως) της Έπιτροπής από την Αποστολική Διακονία της Έκκλησίας της Ελλάδος. Σειρά Ποιμαντική Βιβλιοθήκη: «Εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ Εὐαγγελίου» (Φιλ. 1, 17). Ἀπαντήσεις σὲ σύγχρονες προκλήσεις (τόμος 31), «Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ». Ὁρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ – Σύγχρονοι ποιμαντικοὶ προβληματισμοὶ (τόμος 32).
- Τὴν 10η Δεκεμβρίου στὸ πλαίσιο τῶν Ἐπιμορφωτικῶν συνάξεων ἱερέων 2015-16 τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ν. Σμύρνης μὲ γενικὸ θέμα: *Ἡ Ποιμαντικὴ σήμερα καὶ αὔριο*, ἀνέπτυξε τὸ θέμα: *Τὸ μυστήριον τοῦ Γάμου - Ποιμαντικὴ προσέγγιση*. Ἡ ὁμιλία πραγματοποιήθηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Σώστη.
- Συμμετέσχε μὲ κείμενό του: [Κώστας Ε. Τσιρόπουλος, Οἰχνηλάτης, ὁ θηρευτὴς καὶ ὁ περάτης](#) στὸν ἀφιερωματικὸ τόμο: *Ἐκφραση τιμῆς στὸν Κώστα Ε. Τσιρόπουλο γιὰ τὴν προσφορά του στὸ ἔθνος καὶ τὸν πολιτισμὸ*, Τετράδια «Εὐθύνης» 41, Ἀθήνα 2015, σ. 151-154.
- Το Νοέμβριο στὸν ιστότοπο τῆς Διαποίμανσης δημοσίευσε τὸ ποίημα [Το τέλος τῶν συμβόλων](#).

76

2016

Ἱστοσελίδα, ἀρθρα καὶ ομιλίες:

- Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2016 ἀναρτήθηκε στὸ διαδίκτυο τὸ πρῶτο τεῦχος τῆς περιοδικῆς ἔκδοσης *Παραστάτης Διαποίμανσης*, πὸ σκοπὸ ἔχει νὰ καταστεῖ συν-παραστάτης στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πρῶτο τεῦχος ἦταν ἀφιερωμένο στὶς *Ἱερατικὲς Κλήσεις* (www.parastatis.com). Κυκλοφορήθηκε καὶ σὲ ἔντυπη μορφή, σὲ μικρὸ ἀριθμὸ ἀντιτύπων, 112 σελίδων.
- Ἐλαβε μέρος στὸ ἰδρυτικὸ Συνέδριο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Ὁμοτίμων Καθηγητῶν πὸ πραγματοποιήθηκε στὴν Ἀθήνα στὶς 29-30 Σεπτεμβρίου καὶ 1^η Ὀκτωβρίου 2016. Στὸ Συνέδριο συζητήθηκαν ἔκτενῶς οἱ σκοποὶ τῆς Ἐνώσεως καὶ παράλληλα ἔγιναν ἐμπεριστατωμένες εἰσηγήσεις συνέδρων σὲ ποικίλα ἐπιστημονικὰ θέματα.

- Από το 2016 άρχισε η συνεργασία του με το ηλεκτρονικό Περιοδικό του Πανεπιστημίου Αθηνών [στό Intelligent Deep Analysis \(IDEA\) δημοσιεύοντας άρθρα του](#) μέχρι και σήμερα. Το 2016 δημοσίευσε στο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών τὰ άρθρα του : α) [«Μαθήματα Θείας και Πολιτικής Οικονομίας»](#) β) [«Μαραθώνιος και σκυταλοδρομία»](#) γ) [«Πατέρα μας»](#).
- Έλαβε μέρος με εισήγησή του στη Σύναξη του Ίερού Κλήρου της Ίερᾶς Μητροπόλεως Βελγίου και Έξαρχίας Κάτω Χωρῶν και Λουξεμβούργου (2 ἕως 4 Νοεμβρίου 2016), στο Centre Floréal της πόλεως La Roche-en-Ardenne του Βελγίου. Κεντρικό Θέμα: *«Ἡ ζωὴ καὶ ἡ διακονία τοῦ ἱερέως στὴν καρδιὰ τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης»*. Θέμα τῆς εἰσηγήσεώς του: [«Προκλήσεις πὸν ἀντιμετωπίζουν οἱ ἱερεῖς πὸν ζοῦν καὶ ἐργάζονται στὸ κέντρο τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης σήμερα»](#). Και στὰ [γαλλικά](#):
- Έλαβε μέρος στὴν Ἡμερίδα τῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος, με θέμα: *«Προβληματισμοὶ γιὰ τὸ Γάμο καὶ τὴν Οἰκογένεια στὴν ἑλληνικὴ κοινωνία»*, πὸν ἔγινε στὸ Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ Διοικητικοῦ Κέντρου στὴ Λαμία, στὶς 14 Νοεμβρίου 2016. Εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: [Σύγχρονα ζητήματα Γάμου καὶ Οἰκογενείας](#). Συνάπτεται καὶ [PPoint Εἰσηγήσεως](#).

2017

Ἰστοσελίδα, ἀρθρα καὶ ομιλίες:

77

- Με τους συνεργάτες του συνέχισε τὴ λειτουργία τοῦ *Διαδικτυακοῦ Κέντρου Ποιμαντικῶν Ἐρευνῶν, Μελετῶν καὶ Ἐφαρμογῶν: Διαποίμανση* (www.diapoimansi.gr). Ἡ ιστοσελίδα ἐμπλουτίστηκε με πολλὰ νέα ἀρθρα, ἔρευνες καὶ σχόλια στὴν ποιμαντικὴ ἐπικαιρότητα. Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος με ἀπόφασή της (Συνεδρία 10ης Ἰανουαρίου 2017) συνέστησε με [Ἐγκύκλιον Σημείωμα](#) «τὴν περιήγησιν καὶ τὴν ἀξιοποίησιν» τὸσον τοῦ ιστοτόπου «Διαποίμανση» ὅσον καὶ τοῦ διαδικτυακοῦ περιοδικοῦ «Παραστάτης».
- Μίλησε, σὲ ἑορταστικὴ ἐκδήλωση γιὰ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός, τὴ Δευτέρα 30 Ἰανουαρίου 2017, στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Κεντρικοῦ Κτηρίου τοῦ Συλλόγου. Θέμα: [«Ἡ συμβολὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας»](#). Ἡ ομιλία ἔχει αναρτηθεῖ στον ιστοτόπο Διαποίμανση καὶ σε [βίντεο](#).
- Έλαβε μέρος στὴν Ἡμερίδα τῆς Μ.Σ.Ε. Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος, με θέμα: *Προβληματισμοὶ γιὰ τὸ Γάμο καὶ τὴν Οἰκογένεια στὴν ἑλληνικὴ κοινωνία*, πὸν ἔγινε στὴ Θεσσαλονίκη στὶς 14 Φεβρουαρίου. Ἡ εἰσήγησή του ἀναφερόταν σὲ [«Σύγχρονα ζητήματα Γάμου καὶ Οἰκογενείας καὶ τὴν ποιμαντικὴ τους ἀντιμετώπιση»](#). Συνάπτεται καὶ [PPoint Εἰσηγήσεως](#).
- Εἰσηγήθηκε στὶς 10 Μαΐου, στὸ πλαίσιο τοῦ *Θεολογικοῦ Συμποσίου* γιὰ τὰ 180 χρόνια τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν (Τέταρτη Ἐνότητα: Πρακτικὴ Θεολογία) τὸ θέμα: *«Σχεδιάσμα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν*

Ποιμαντικῶν Σπουδῶν στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα». Βλ. *Πρακτικά*, Ἀθήνα 2018, σ. 481-490. ([Δημόσια ἠλεκτρονικὴ ἔκδοση](#)).

- Συνέχισε τὴ συνεργασία του με τὸν ἰστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν με τὰ ἐξῆς ἄρθρα του : α) [«Διακονεῖν τραπέζαις»](#) (Μάϊος) β) [«Καλλιέργεια τοῦ προσκυνηματικοῦ πνεύματος»](#) (Ιούνιος) γ) [«Θεώρηση τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν Ποιμαντικῆ Θεολογία τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας»](#) (Ιούλιος) δ) [«Τὰ βιβλία καὶ τὸ... βιβλίον»](#) (Σεπτέμβριος)
- Πραγματοποίησε ὁμιλία στὸ πλαίσιο Ἡμερίδας με θέμα: *Σύγχρονα ζητήματα Γάμου καὶ Οἰκογενείας* με τίτλο: «Ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογένειας: Σύγχρονες Προκλήσεις», πού ἐγένε τὴν Κυριακὴ 11 Ἰουνίου (τῶν Ἁγίων Πάντων), μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Ἐλευθερίου Χαλανδρί
- Ἐλαβε μέρος σὲ ἐκδήλωση τιμῆς καὶ μνήμης τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρίας τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν γιὰ τὸν Κώστα Ε. Τσιρόπουλο (στὴ Στοὰ τοῦ Βιβλίου, 20 Νοεμβρίου), με τὴν ὁμιλία του: [«Θρησκευτικὰ στοιχεῖα στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Κώστα Ε. Τσιρόπουλου»](#) (Τὸ κείμενο περιελήφθη στὸν Τιμητικὸ Τόμο ποὺ ἀφιέρωσε ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιὰ τὰ δεκαπέντε χρόνια χρηστῆς ποιμαντορίας του, στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον Β' (σ. 771-778). Ὁ τόμος παρουσιάστηκε ἐπίσημως στὴν Κεντρικὴ Αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στίς 14 Ἰουνίου 2023).

78

2018

Ἱστοσελίδα, ἄρθρα καὶ ὁμιλίαι:

- Τὸν Μάρτιο τοῦ 2018 ἀναρτήθηκε στὸ διαδίκτυο τὸ δεύτερο τεῦχος τῆς περιοδικῆς ἔκδοσης *Παραστάτης Διαποίμανσης*, ποὺ σκοποῦσε νὰ καταστῆ συν-παραστάτης στὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας με τίτλο: [Πόλεις καὶ Μνήμες. Δοκιμές Αστικῆς Ποιμαντικῆς](#), 162 σ. (σε ἐντυπὴ μορφή σε μικρὸ ἀριθμὸ ἀντιτύπων. (www.parastatis.com)).
- Στὴν κοπὴ τῆς Βασιλόπιττας τοῦ Συλλόγου «Ἰλισσός», τὴν 27^η Ἰανουαρίου στὸ «Καποδιστριακὸ» (Κτήριο Κωστής Παλαμᾶς) τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν πραγματοποιήθηκε *Προσλαλιὰ με τίτλο: Ἡ διαχείριση τοῦ χρόνου*.
- Ἐλαβε μέρος σὲ φιλολογικὴ ἐκδήλωση τιμῆς τῆς XEN Κηφισιάς γιὰ τὸν Κώστα Ε. Τσιρόπουλο στίς 30 Ἰανουαρίου με ὁμιλία του ποὺ ἀναφερόταν στα [«Θρησκευτικὰ στοιχεῖα στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Κώστα Ε. Τσιρόπουλου»](#).
- Συνέχισε τὴ συνεργασία του με τὸν ἰστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν με τὰ ἐξῆς ἄρθρα του: α) [Ἡ συμβολὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας](#). β) [17η Ἰουνίου: Παγκόσμια ἡμέρα κατὰ τῆς ἐρημοποίησης - Ποιμαντικὲς σκέψεις](#).

2019

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

- **Με συνεργάτες του συνέχισε τη λειτουργία του Διαδικτυακού Κέντρου Ποιμαντικών Έρευνών, Μελετών και Εφαρμογών: Διαποίμανση** (www.diapoimansi.gr).
- Συνέχισε τη συνεργασία του με τον ιστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών με τα έξι άρθρα του: α) [Έπί τῷ νέῳ ἔτη, ἔχει ὁ τροχὸς γυρίσματα](#). β) [Ἡ σωτηρία σήμερα](#). γ) [Πῆς το κι ἔγινε! Ἕνας πολιτισμὸς τῆς ἀμεσότητος](#). δ) [Παίζομεν ἐν οὐ παικτοῖς;](#) ε) [Ἰσορροπίες και... ἰσορροπίες](#). στ) [Ἡ ἱστορία επαναλαμβάνεται](#).
- Ὁμιλία σὲ ἐόρτια σύναξη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, τὴν Τετάρτη 30 Ἰανουαρίου, στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρέα Βύρωνα. Θέμα: [Ἡ Συμβολὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν στὸ Κοινωνικὸ Ἔργο τῆς Ἐκκλησίας](#). Πρόκειται γιὰ επικαιροποιημένη ομιλία τοῦ σέξορταστικῆ ἐκδήλωση γιὰ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός, 30 Ἰανουαρίου 2017.
- Εἰσήγηση σὲ Ἐπιμνημόσυνη Σύναξη καὶ Ἡμερίδα στὴν Ἱερά Μονὴ Δαμάστας, τὸ Σάββατο 11 Μαΐου, ἀφιερωμένη στα ἕξι χρόνια (2013-2019) ἀπὸ τὴν ἐκδημία τοῦ π. Φωτίου, πνευματικοῦ πατρὸς ἡμῶν γενομένου. Θέμα: [Ἡ Συμβουλευτικὴ καὶ ἡ Ποιμαντικὴ τοῦ Γέροντος Φωτίου κατὰ τὴν Ἱερά Εξομολόγηση. Ὁ Γέροντας Φώτιος που γνώρισα](#).

79

2020

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

- **Με συνεργάτες του συνέχισε τη λειτουργία του Διαδικτυακού Κέντρου Ποιμαντικών Έρευνών, Μελετών και Εφαρμογών: Διαποίμανση** (www.diapoimansi.gr). Συγκεκριμένα επιμελήθηκε τις ενότητες: α. [Με αφορμή τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα Γάμου](#) (Φεβρουάριος) ἀναρτήθηκαν ἐπιλεγμένα ἀρθρα καὶ βιβλία γιὰ τὸ Γάμο. Ἐπίσης δημοσιεύτηκε κείμενό του με τίτλο: [Ἐνας υπέροχος δρόμος](#) β. Τὴν Κυριακὴ τῶν Πατέρων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (Μάιος) δημοσιεύτηκε τὸ ἀρθρο του με τίτλο: [Ἡ Ποιμαντικὴ καὶ οἱ Ἀλήθειες τῆς Πίστεως](#). γ. Με αφορμὴ τὴν Πανδημία που ἐπληξε ὅλη τὴν Οἰκουμένη καὶ τὴν Πατρίδα μας, δημοσιεύτηκαν κείμενα καὶ σκέψεις ἀναφορικὰ με τὴ θεολογικὴ θεμελίωση τῆς [Ποιμαντικῆς τῶν Ἀσθενῶν](#), με πρότυπο τὸν Ἀρχιποίμενα Χριστό

και την μνεία από την Εκκλησία μας του θαύματος της ίασεως του Παραλύτου (Ιωάννου 5, 1-18, Κυριακή 10 Μαΐου). δ. [Για να θυμούνται οι παλιοί και... να μαθαίνουν οι νέοι](#). ε. Τον Δεκέμβριο αναρτήθηκε το άρθρο-ευχετήριο γράμμα προς όλους τους αναγνώστες του ιστότοπου Διαποίμανση με τίτλο: [Στείλε ένα μήνυμα ελπίδος](#)

- Συνέχισε τη συνεργασία του με τον ιστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών με το εξής άρθρο του: [Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ιερείς που ζουν και εργάζονται στο κέντρο της Ενωμένης Ευρώπης σήμερα](#)

2021

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

- Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης επτά ετών από την έναρξη λειτουργίας του - 25 Μαρτίου 2014- του Διαδικτυακού Κέντρου Ποιμαντικών Ερευνών, Μελετών και Εφαρμογών (www.diapoimansi.gr) κυκλοφορήθηκαν τον Ιανουάριο σε σώμα τα άρθρα που αναρτήθηκαν όλα αυτά τα χρόνια. Ο τίτλος του ηλεκτρονικού αυτού βιβλίου είναι: [Κεντίδια στον καμβά της ζωής \(2014-2020\)](#). Στο κύλισμα αυτών των χρόνων αναρτήθηκαν κείμενα που στοιχειοθετούν μεταξύ άλλων μία Ποιμαντική Θεολογία στη Θεωρία και την Πράξη της. Με την αρωγή της ομάδας της Διαποίμανσης φρόντισε ο ομότιμος Καθηγητής να ρίχνει ποιμαντικές ματιές στα όσα γεγονότα συνέβαιναν γύρω μας, στην Ελλάδα και τον Κόσμο και τα αποτύπωσε ο ίδιος σε ποιμαντικά σημειώματα, που αποτέλεσαν το περιεχόμενο του βιβλίου.
- Συνέχισε τη συνεργασία του με τον ιστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών με τα εξής άρθρα του: α) [Όπου και όταν σας βρίσκει το κακό...](#) β) [Θεός Παντοκράτωρ ή και Πατήρ;](#)
- Την 1^η Ιουνίου μετά από πρόσκληση του διδάσκοντος στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών π. Χριστόφορου Χρόνη και στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος Ποιμαντική Θεολογία, πραγματοποίησε [εισήγηση μέσω διαδικτύου στους φοιτητές με τίτλο: Ποιμαντική Θεολογία](#), ακολούθησε η συζήτηση. Όλα αυτά αποτυπώθηκαν σε βίντεο.

80

2022

Τιμητική εκδήλωση

Την Κυριακή 13 Νοεμβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, **τιμητική εκδήλωση, προς τιμήν του Ομοτίμου Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών Αλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου**, για την σημαντική συνεισφορά του στον τομέα της Ποιμαντικής Επιστήμης.

Για το έργο και την προσφορά του στην Ποιμαντική Επιστήμη μίλησαν:

α. Ο κ. **Κωνσταντίνος Ι. Κορναράκης** Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας, της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: [Η συμβολή του καθηγητή Αλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου στην ανάπτυξη του αντικειμένου της θεολογικής βιοηθικής.](#)

β. Ο Πρωτοπρεσβύτερος π. **Χριστόφορος Ι. Χρόνης**, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας, Δρ. Θεολογίας, Μ.Α. Φιλοσοφίας, Διδάσκων στο Τμήμα Θεολογίας, της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: [Ο καθηγητής Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος ως ποιμαντικός δάσκαλος.](#)

γ. Ο κ. **Στέφανος Χρ. Κουμαρόπουλος**, Δρ. Θεολογίας, πρώην Διευθυντής Γυμνασίου με θέμα: [Ο ομότιμος καθηγητής Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος ως δάσκαλος της Συμβουλευτικής Ποιμαντικής και ως σύμβουλος ζωής.](#)

δ. Ο κ. **Τριαντάφυλλος Κ. Μπολτέτσος**, Δρ. Θεολογίας, Προϊστάμενος Διοικητικού της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος με θέμα: [Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος και η Ποιμαντική Γάμου και Οικογενείας.](#)

δ. Ο κ. **Γεώργιος Κ. Σκλίας**, Μ.Α. Θεολογίας, υπεύθυνος του ιστοτόπου Διαποίμανση www.diapoimansi.gr με θέμα: [Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος και η Ποιμαντική Επικοινωνία ως θεωρία και πράξη.](#)

Την εσπερίδα έκλεισε συγκινημένος ο τιμώμενος Καθηγητής. Ευχαρίστησε όλους τους εισηγητές, τα πρόσωπα που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση και όλους εκείνους που στάθηκαν δίπλα του όλα αυτά τα χρόνια. Ιδιαίτερος ευχαρίστησε τον Αιδεσιμολογίατο π. Γεώργιο Γεωργακόπουλο, που εισηγήθηκε και οργάνωσε την όλη εκδήλωση στο «**ενορία εν δράσει**». Εδώ μπορείτε να διαβαστεί [Η ευχαριστήρια προσφώνησή του](#) ενώ μπορείτε να παρακολουθήσετε και το [βίντεο όλης της εκδήλωσης](#).

Επίσης σημειώματα για τον τιμώμενο έστειλαν:

Ο κ. **Άγγελος Βαλλιανάτος**, Δρ. Θεολογίας, πρ. Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων, δεν παρευρέθηκε λόγω ασθένειας. Το σημείωμά του είχε τον τίτλο: [Η εμπειρία μου από την συνεργασία μου με τον Αλέξανδρο Μ. Σταυρόπουλο και αποτίμησή του έργου του.](#)

Η κ. **Χρυσούλα Χατζηλία** Μ. Α. Θεολογίας Έστειλε αυθόρμητα σημείωμα μετά την παρακολούθηση της εκδήλωσης από το διαδίκτυο. Φέρει τον τίτλο: [Ο Αλέξανδρος Μ. Σταυρόπουλος ως Πανεπιστημιακός Δάσκαλος.](#)

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

- Στον ιστότοπο της [Διαποίμανσης](#) δημοσιεύτηκαν τα άρθρα με τίτλο:
α) [Ατενίζοντας το Μέλλον](#) β) [Επέτειοι και ... επέτειοι](#) γ) [Βιβλία και Βιβλιοθήκες](#) δ) [Κατάλογος βιβλίων Πνευματικής Γεωγραφίας-Ορθόδοξης Πνευματικής ζωής](#) που έχουν δωριστεί από τον Ομ. Καθηγητή στην Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

- Τον Απρίλιο του 2022 αναρτήθηκε το τρίτο τεύχος της περιοδικής έκδοσης *Παραστάτης Διαποίμανσης*, με τίτλο [Η Ποιμαντική της Ελπίδας](#) 72 σ. (σε έντυπη μορφή σε μικρό αριθμό αντιτύπων). Το ηλεκτρονικό αυτό βιβλίο, επιχειρεί μία αναδρομή επ’ ελπίδι, περιλαμβάνοντας επιλογή από άρθρα στο Περιοδικό «Ο Εφημέριος» των ετών 1995-1998. Επειδή, μετά παρέλευση σχεδόν τριάντα ετών, το ζήτημα της ελπίδος και η ποιμαντική του αντιμετώπιση παραμένει πάντοτε επίκαιρο, ο συγγραφέας αισθάνθηκε την ανάγκη τα κείμενα αυτά να συγκροτήσουν έναν ξεχωριστό τόμο, όπου αναπτύσσεται το πολύπτυχο αυτό ζητούμενο και προβάλλονται απόψεις επίκαιρες για την ποιμαντική του αντιμετώπιση. Μια Ποιμαντική που έχει στόχο να στερεώσει την ελπίδα όλων μας για ένα καλύτερο παρόν και μέλλον του ανθρώπου και του κόσμου, στη μοναδική «ἀγκυραν ἐλπίδος» που είναι και παραμένει ο Χριστός.
- Την 16η Ιουνίου μετά από πρόσκληση του διδάσκοντος στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών π. Χριστόφορου Χρόνη και στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος Ποιμαντική Θεολογία, πραγματοποίησε εισήγηση (δια ζώσης) στους φοιτητές με θέμα: *Ποιμαντική Γάμου και Οικογενείας και Ποιμαντική των νοσούντων*.

2023

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

82

- **Με συνεργάτες του συνέχισε τη λειτουργία του Διαδικτυακού Κέντρου Ποιμαντικών Ερευνών, Μελετών και Εφαρμογών: Διαποίμανση** (www.diapoimansi.gr), όπου έγιναν ριζικές αλλαγές στον σχεδιασμό, τη δόμηση του ιστοτόπου, με στόχο να καταστεί πιο εύχρηστος και λειτουργικός.
- Δημοσίευσε στην ιστοσελίδα της Διαποίμανσης τα άρθρα: α. [Ο ευρών αμειψήσεται...](#) β. [Εις Μνημόσυνο: Πατήρ Ηλίας Μαστρογιαννόπουλος \(1919-2020\)](#) γ. [Σκέψεις για μια Ποιμαντική Βιβλιοθήκη Γάμου και Οικογενείας, Τα Βιβλία και ο αποχωρισμός τους](#) δ. [Παρουσίες, Τι είναι για μένα ο εν Τριάδι Θεός](#). δ. [«Δεκάλογος διαλεγόμενης ποιμαντικής»](#). ε. [KIXEM: Ένα παράδοξο πεντάγραμμα](#).
- Από το 2023 συμμετέχει ως μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμορφώσεως (Ι.Π.Ε.) της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.
- Με Αφορμή το Συνέδριο για τα 100 χρόνια του Περιοδικού Θεολογία (1923-2023), Αθήνα 11-14 Οκτωβρίου 2023, ο Ομ. Καθηγητής δημοσίευσε Σκέψεις του με τίτλο [«Η Ορθόδοξη Θεολογία εν πορεία και η άυλη πραγματικότητα της ύστερης νεωτερικότητας»](#)
- Στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τον ιστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών δημοσίευσε τα εξής άρθρα του: α) [Σελίδες από ένα αθέατο ημερολόγιο](#) και β) [Η μεταστροφή ως στάση ζωής](#).
- Η ιστοσελίδα Διαποίμανση πρότεινε το ψηφιακό βιβλίο [Χρονογραφήματα στις προκλήσεις των καιρών](#) ως καλοκαιρινό ανάγνωσμα στους επισκέπτες της ιστοσελίδας. Πρόκειται για δέκα κείμενα που αναρτήθηκαν

την τελευταία διετία (2021-2022). Τα κείμενα αυτά συμβολικά συνιστούν μια θερμή χειραψία με τρόπο που «το σήμερα να χαιρετά το χθες προσβλέποντας στο αύριο»!

- Την 17η Μαΐου μετά από πρόσκληση του διδάσκοντος στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών π. Χριστόφορου Χρόνη και στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος Ποιμαντική Θεολογία, πραγματοποίησε εισήγηση (δια ζώσης) στους φοιτητές με θέμα: **Ποιμαντική Γάμου**. Με την ευκαιρία αυτή μοιράστηκαν στους φοιτητές δωρεάν ανάτυπα των βιβλίων του Ομ. Καθηγητή για τον εμπλουτισμό της ποιμαντικής γνώσης των φοιτητών.
- Με πρωτοβουλία του π. Βασιλείου Θερμού μοιράστηκαν ανάτυπα του Ομ. Καθηγητή και στους φοιτητές της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών.
- Συνέγραψε [Προλογικό σημείωμα](#) στο βιβλίο του π. Θεοφάνους Ραυτοπούλου, [Σανίδα σωτηρίας](#).

2024

Ιστοσελίδα, άρθρα και ομιλίες:

- Τον Ιούλιο παρουσιάστηκε στον ιστότοπο Διαποίμανση το ηλεκτρονικό βιβλίο με τίτλο: [Ένας λόγος για το περιβάλλον](#), που είναι συλλογή παλαιότερων άρθρων του Ομ. Καθηγητή για το επίκαιρο αυτό θέμα.
- Στον ιστότοπο της [Διαποίμανσης](#) δημοσιεύτηκαν τα άρθρα του Ομ. Καθηγητή με τίτλο: α) [Δέκα Χρόνια λειτουργίας του ιστοτόπου «Διαποίμανση»](#) β) [Η Ποιμαντική και τα βιβλία της, Σχέδιασμα κατάταξης τους με αφορμή μια δωρεά.](#) γ) [Παρουσίαση νέου βιβλίου π. Θεοφάνους με τίτλο «Σανίδα Σωτηρίας»](#) δ) [Με Αφορμή... το Νομοσχέδιο για το γάμο των ομόφυλων \(ομοφυλόφιλων\).](#) ε) [Σκέψεις με αφορμή τα εγκαίνια της Παναγίας των Παρισίων](#). Από τη χρονιά αυτή στους συνεργάτες της ιστοσελίδας Διαποίμανση μετέχει ως συνεργάτης της και η Θεολόγος Καθηγήτρια Μαρία Πάνου (Μ.Α.)
- Στο πλαίσιο της συνεργασίας του με τον ιστότοπο Intelligent Deep Analysis (IDEA) του Πανεπιστημίου Αθηνών δημοσίευσε το άρθρό του: [Τα επίχειρα της αδιαφορίας](#).
- Μετά από πρωτοβουλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αχαΐας κ. Αθανάσιου Χατζοπούλου, μεταφράστηκε στα Αλβανικά επιτομή του βιβλίου του Ομοτίμου Καθηγητού κ. Αλεξάνδρου Σταυροπούλου, *Επιστήμη και Τέχνη της Ποιμαντικής*. Το βιβλίο προορίζεται για τις ανάγκες των φοιτητών της [Θεολογικής Ακαδημίας «Ανάσταση του Χριστού»](#) της Ι. Αρχιεπισκοπής Αλβανίας. Την μετάφραση επιμελήθηκε ο κ. Thoma Çomëni. Ήδη έχει κυκλοφορηθεί η πρώτη εκδοχή και αναμένεται σύντομα να ακολουθήσει η διορθωμένη οριστική μετάφραση.

- Συμμετείχε στο Διεθνές Συνέδριο στην (Αθήνα 24-28 Νοεμβρίου του 2024) που οργάνωσε η Θεολογική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα: «[Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα. Προκλήσεις και προοπτικές](#)», υπό την αιγίδα της Ιεράς Συνόδου της *Εκκλησίας της Ελλάδος*.

2025

- Έχει Προλογίσει το υπό έκδοση συλλογικό πόνημα *Ωριμάζοντας* που επιμελήθηκε ο Καθηγητής Ιωάννης Στ. Παπαδόπουλος με συνεργάτες του. Το βιβλίο περιέχει σκέψεις και προτάσεις για την ενεργό γήρανση.